

מרישום לרישוי

כלי עזר למתמחה ולמאמן משלב הרישום ועד שלב הרישוי

אדר תשע"ה מרץ 2015

אין בהצגת חומרים אלה כדי לצמצם מלוא הידע הנדרש לתכנון ראוי
ומלא ו/או להחליף הוראה חקוקה.

מסמך זה כתוב בלשון זכר אולם כל המופיע בו תקף לשני המינים

סדר הנושאים

..... מבוא
4 ...

..... פרק א' – רישום
5

- א. התנאים והתהליך לרישום בפנקס המהנדסים והאדריכלים
- ב. הועדה המייעצת
- ג. המלצת הועדה המייעצת
- ד. תנאי סף לבדיקת זכאות לרישום בפנקס המהנדסים והאדריכלים
- ה. ייחוד התואר "אדריכל רשום"
- ו. ייחוד פעולותיו של אדריכל רשום

..... פרק ב' – התמחות
10 ...

- א. מבוא
- ב. בקשה להתמחות
- ג. תקופת ההתמחות
- ד. כלי עזר למתמחה
- ה. רמות ידע נדרשות
- ו. הדיווח במהלך תקופת ההתמחות.
- ז. חובת המאמן.
- ח. אחריות המתמחה
- ט. בתום תקופת ההתמחות

..... פרק ג' – בחינה
18 ...

- א. חובת העמידה בבחינה
- ב. מטרת בחינת הרישוי
- ג. זכאות להיבחן
- ד. השתתפות בחלק אחד של הבחינה
- ה. מועד קיום הבחינה ופרסומו
- ו. אגרת הבחינה
- ז. הנושאים בבחינה
- ח. מתכונת הבחינה
- ט. מסגרות התכנון
- י. תחומי ההתייחסות של התכנון המוצע.
- יא. רוחב היריעה של הפתרון התכנוני.
- יב. הנושאים הנבדקים בבחינה המעשית.
- יג. רמת השליטה הנדרשת בנושאים השונים.
- יד. הנחיות כלליות
- טו. נוהל משמעת בעת קיום הבחינה
- טז. הקלות לבעלי זכאות להתאמות למידה
- יז. בדיקת הבחינה

יח. פרסום תוצאות הבחינה
יט. השגות על תוצאות הבחינה
כ. כישלון בבחינה ובחינה חוזרת

נספחים

30	נספח 1 – רישום, אימון ורישוי – אסופת מסמכים.
43	נספח 2 – חוק ותקנות מהנדסים ואדריכלים – חלוקה לרמות ידע.
44	נספח 3 – חוק התכנון והבניה – חלוקה לרמות ידע.
53	נספח 4 – תקנות התכנון והבניה – חלוקה לרמות ידע.
75	נספח 5 – תקנות נוספות – חלוקה לרמות ידע.
86	נספח 6 – תקנות התגוננות אזרחית – חלוקה לרמות ידע.
100	נספח 7 – הוראות למתקני תברואה – חלוקה לרמות ידע.
103	נספח 8 – תקנים – חלוקה לרמות ידע.
113	נספח 9 – תכניות מתאר ארציות – חלוקה לרמות ידע.

מבוא

מסמך זה נועד לשמש ככלי עזר למבקשים להירשם ו/או לקבל רישיון כאדריכלים.

רישום - רישום בפנקס המהנדסים והאדריכלים מזכה בהרשאת תכנון הראשונה ל"מבנה פשוט". טווח התכנון בהרשאה זו מוגדר בתקנות המהנדסים והאדריכלים (רישוי וייחוד פעולות), התשכ"ז – 1967 (להלן תקנות רישוי וייחוד פעולות) - בתוספת הראשונה.

רישוי – רישיון תכנון בלתי מוגבל. המועמד לרישוי, יידרש לבצע התמחות מוסדרת (להלן: "שלב האימון") שבסופה תערך בחינת רישוי, על מנת להוכיח לרגולטור יכולת ושליטה מלאה בתחומי האדריכלות, וכן את יכולתו לפעול באופן מקצועי ועפ"י כל כללי האתיקה. המועמד יידרש להציג את הכישורים שיאפשרו לו לעמוד במטלות תכנוניות, ארגוניות וניהוליות, ולהציג את עבודתו בדרך המאפשרת תקשורת מקצועית – גרפית ומילולית כאחת – עם מזמינים, רשויות ויועצים. המועמד יידרש גם להוכיח הבנה בדבר אחריותו המקצועית לחברה, ולאדריכלות בכללותה.

שלב האימון יימשך 3 שנים בישראל, באשר לאדריכל שהתנסה בחו"ל, רשאי הרשם להכיר בשנתיים ניסיון שנצבר בחו"ל (תוך הוכחת הניסיון) ובלבד שתבוצע שנת התמחות בארץ בהתאם לאמות המידה שקבעה מועצת ההנדסה והאדריכלות. ההתמחות תבוצע תחת השגחתו ואחריותו של מאמן מורשה בתחומים שונים של התכנון האדריכלי. עם קבלת אישור על סיומה של תקופה זו זכאי האדריכל הצעיר לגשת לבחינת רישוי אשר הצלחה בו מעניקה, כאמור, **הרשאת תכנון בלתי מוגבלת בתחום האדריכלות- מבנים ותוכניות בנין עיר.**

מסמך זה ישמש כלי עזר לבוגר מסלול לימודי אדריכלות מסיום ההכשרה האקדמית ועד לשלב קבלת הרישיון באמצעות תיאור המסלול, על שלביו השונים, תיאור תמציתי של הנדרש בכל שלב וכן תנאי המעבר וההתקדמות בסולם השלבים. כמו כן, ישמש מסמך זה ככלי עזר למאמן המתמחה להשגת המטרה והתמחות טובה ומועילה למתמחה.

למסמך שלושה חלקים המופיעים בשלושה פרקים כדלהלן:

פרק א – רישום – עוסק בכל הקשור לשלב הרישום בפנקס המהנדסים והאדריכלים.
פרק ב – התמחות – עוסק בכל הקשור לשלב ההתמחות ומתייחס הן לנהלים והן לתכנים והדרך המומלצת ללמידתם.

פרק ג – בחינה – עוסק בכל הקשור לבחינות הרישוי בתום שלוש שנות ההתמחות.

פרק א- רישום

א. תהליך ותנאי הרישום בפנקס המהנדסים והאדריכלים

סעיף 9(א) לחוק המהנדסים והאדריכלים, התשי"ח – 1958 (להלן – "החוק"), קובע את התנאים לזכאות לרישום בפנקס המהנדסים והאדריכלים. עמידה באחד מהתנאים הנ"ל מזכה ברישום בפנקס. התנאי הראשון מקנה רישום אוטומטי למי שהוא בעל תעודת מוסמך למדעי ההנדסה או מדעי הארכיטקטורה מאת הטכניון. תנאי (2) מקנה זכאות למי שהוא בעל תעודה ממוסד להשכלה גבוהה באחד מענפי ההנדסה או האדריכלות והרשם, לאחר התייעצות במועצה (או בוועדה מקצועית מייעצת שהיא מינתה לכך לפי סעיף 6 לחוק, כמפורט להלן בסעיף 7 לפרק זה) הכיר הן בתעודה של מבקש הרישום והן במוסד להשכלה גבוהה שנתן את התעודה. בהתאם לפסיקה בית המשפט העליון יש לרשם שיקול דעת רחב בבדיקת השאלה האם התעודה משקפת רמת הכשרה מתאימה לצורך רישום בפנקס.

לצורך עמידה בתנאי זה - עם סיום ההכשרה האקדמית, ובהתאם להחלטות הרשם ומועצת ההנדסה, נדרשים בוגרי מוסדות להכשרת אדריכלים להציג בפני הרשם תעודות המעידות על המוסד ועל תכני ההכשרה. תהליך זה מחייב המצאות, מאחר והסדרת נושאי הרישום/רשוי שונות בהתאם למדינת ההכשרה. הרשאות התכנון באדריכלות כמו גם תכני הכשרה, תהליכי תכנון, הירארכיה מוסדית, תהליכי אישור שונים, הדגשים מקומיים וכיו"ב קובעים בכל מדינה את התהליך ובעיקר בהתאמה לנורמות ולתרבות המקומיים. חברי הוועדה המייעצת לרשם בודקים את ההכשרה של מבקש הרישום בהשוואה לתכני ההכשרה הנדרשת בישראל ובהתאם לצרכים ולדרישות המקומיות. מועצת ההנדסה והאדריכלות והרשם רשאים להנחות את הוועדה המייעצת שלא לערוך בדיקות למוסדות הכשרה שונים לתקופת זמן כפי שייקבע.

באתר הרשם מפורסמת רשימת המוסדות והמסלולים אשר הוכרו ע"י רשם המהנדסים והאדריכלים, בוגר מוסד ומסלול מוכר ירשם **נכון להיום** בהליך מקוצר ללא הופעה בפני וועדה, עם זאת, רשאי הרשם בכל שלב לבצע בדיקות מדגמיות לתעודה ולמוסד.

ב. הוועדה המייעצת

כאמור לעיל, לשם רישום בפנקס המהנדסים והאדריכלים, על הרשם להכיר בתעודה ובמוסד שבו למד מבקש הרישום או לבחון את התקיימותם של יתר התנאים שבסעיף 9 לחוק, רק לאחר התייעצות במועצת ההנדסה והאדריכלות. המועצה מינתה, בהתאם לסמכותה לפי סעיף 6 לחוק, ועדה מקצועית מייעצת (להלן "ועדה מייעצת") שתפקידה לייעץ לרשם לגבי נושאים שונים ובהם זכאות לרישום ורישוי.

בעיקרון, חברי הוועדה המייעצת פועלים בהתאם להנחיות הרשם והמועצה, ואולם מתוך המגע עם הנושאים והמלצותיהם יידרשו חברי הוועדה המייעצת להציג בפני הרשם והמועצה סוגיות שונות להן נדרשת התייחסות או בדיקה או בצו של תהליך כחלק מהכלים הנדרשים לקבלת החלטה.

בין היתר נבדקו והוצעו לאשור הרשם והמועצה כללים וקריטריונים לנושאי תכן ונוהל שונים ובניהם נושאי הבחינה, רשום, רישוי, השוואה לנעשה בחו"ל, בדיקת תכניות הכשרה, השתתפות בדיוני המל"ג, הצעה לקריטריונים, ייחוד פעולות ועוד.

הוועדה המייעצת פועלת במספר תחומים ולעיתים קרובות מסתייעת במומחים חיצוניים, מומחים ובעלי ניסיון בנושאים שונים.

ג. תחום המלצות הוועדה המייעצת

1. ייעוץ לרשם באשר למוסד שבו למד מבקש הרישום ולתעודה שבידיו - הוועדה המייעצת בודקת את המוסד שבו למד מבקש הרישום וכן את תכני ההכשרה ובהתאם לכך מייעצת לרשם האם להכיר בתעודה או במוסד. אם המוסד והתעודה הוכרו על ידי הוועדה המייעצת היא תמליץ לרשם לרשום את מבקש הרישום בפנקס המהנדסים והאדריכלים במדור המתאים.
2. חברי הוועדה המייעצת רשאים לזמן את מבקש הרישום לריאיון או להצגת תכני ההכשרה המלאים או לבחינת הכשרתו וכן לדון עם המוסד בו נערכו הלימודים ו/או עם בוגרים אחרים מאותו מוסד. לאחר הבדיקות האמורות רשאים חברי הוועדה המייעצת להמליץ בפני הרשם, את אחת מההמלצות הבאות:

א. לרשום את מבקש הרישום בפנקס המהנדסים והאדריכלים.

ב. לחייב את מבקש הרישום בהשלמת פרויקט או יותר במסגרת עבודה במשרד אדריכלים שיוצג בפני הוועדה המייעצת או בהתאם להחלטתה.

ג. לחייב את מבקש הרישום בהשלמת פרוייקט או קורסים שונים באקדמיה-
תוך ציון החסרים.

ד. לדחות את הבקשה לרישום.

ד. תנאי סף לבדיקת זכאות לרישום בפנקס המהנדסים והאדריכלים

1. בוגר תואר ראשון באדריכלות (5 שנים) במוסד אקדמי שהתעודה והמוסד הוכרו
על-ידי השר ו/או רשם המהנדסים והאדריכלים, B.ARCH

2. תכנית לימודי המועמד כללה לימודי ליבה ומסה מספקת של נושאים תואמים
למדור הרישום הרלוונטי. קורסים שנלמדו במהלך לימודים לתואר שני או לימודי
השלמה אקדמיים מוכרים יכולים להיחשב לעניין זה לאחר בדיקת והשוואת תכנים
ובאישור הוועדה המייעצת. פרוט והגדרות לימודי ליבה ניתן למצוא באתר הרשם.

3. במסגרת לימודיו השלים המועמד פרויקט גמר או פרויקט סוף שנה ד ברמה
גבוהה. הפרויקט יסכם וירכז את הנושאים הבאים:

א. ניתוח - סביבה, הקשרים עירוניים מקומיים, שימושים והתאמה למרקם
עירוני

ב. עקרונות פרוגרמה מוצעת ומוטמעת בתכנון.

ג. חלופות תכנון פיסית כולל השלכות חברתיות ותשתיות שנבחנו בתהליך.

ד. הצגת הפרויקט המוצע בקנה מידה ראוי הכולל תנחות, חתכים, חזיתות,
פרטים סטנדרטיים או מיוחדים לפרויקט המוצג, התייחסות למערכות,
אקלים, מזג אוויר, חשמל, קונסטרוקציה, נגישות ובטיחות, תחבורה וחניה,
התייחסות מרקמית ועירונית ועוד. כולל המחשבות גרפיות תלת ממדיות.

4. מועמד שזמן לראיון בפני הוועדה יציג פרויקטים משנים ב', ג', ד'. במקרים
מיוחדים בהם המועמד הינו עולה חדש, סיים את לימודיו שנים קודם לעלייתו ארצה
או שנבצר ממנו להציג את הפרויקט מסיבות שיפורטו על-ידו, הוועדה המייעצת
תבחן את סך ההכשרה והכלים המצויים בידי המועמד. בכל מקרה, חובה על
המועמד להציג תעודת הכשרה אקדמית כמצוין בסעיף ד-1 ו ד-2. (יציג פרויקטים
המצויים בידו במסגרת עבודתו או סקיצות).

5. במקרים בהם המועמד אינו ממלא אחד או יותר מתנאי הסף או שקיימת אי בהירות במהות תכנית ההכשרה האקדמית יוזמן המועמד להופיע בפני הועדה המייעצת לרשם המהנדסים במדור לארכיטקטורה לצורך מתן מענה לסוגיות שיועלו.
6. על המועמד/ת להיות מוכן לדיון בוועדה ולרענן את זכרונו לגבי פרויקט הגמר שערך כולל פרטיו. המועמד יציג בפני הוועדה את פרויקט וככל שיידרש פרויקטים נוספים. המועמד יישאל לגבי נושאי הלימודים באמצעות פרויקטים נוספים.
7. הריאיון והדיון על תכני ההכשרה והפרויקט יכללו את הנושאים הבאים:
- א. תכן בסיס ומחקר מוקדם: אנליזה של המקום והמבנה, השימושים והסביבה, התאמת המבנה למרקם קיים, יכולת השוואת חלופות.
- ב. תכן מפורט: הצגת תנוחות, חתכים וחזיתות בקנה מידה מלא, השוואת התכנון המוצע לפרוגרמה ולניתוח המוקדם. התייחסות בסיסית ופתרונות לנושאי תכן מקיפים כגון נגישות, בטיחות, פרטי בצוע, חניה, פתוח סביבתי, תקנות ותקנים ברמה המשקפת מודעות והיכרות, ובאופן שלא יביא לכך שיידרש שינוי הפרויקט באופן מהותי.
8. מסלול ההכשרה שיוצג יכלול: תכנון ערים, תכנון מבנה מגורים, תכנון מבני ציבור ו/או אחר. רק נושא שנחקר במהלכו של סמסטר מלא ובמסגרת של לא פחות מ-100 שעות הנחייה ייחשב כפרויקט. פרויקט מבנה שבמסגרתו לא נערכה חקירה עירונית הינו פרויקט מבני ואינו יכול להימדד כפרויקט לתכנון ו/או עיצוב עירוני.
9. הדרישות להצגת החומר הן כדלקמן:
- א. הפרויקט יוצג במלואו, כפי שהוגש במסגרת בית הספר ו/או בקנה מידה המאפשר קריאת החומר והבנתו, על גבי גיליונות מודפסים שלא יהיו קטנים מ-A3.
- ב. ניתן להציג מודלים ו/או מצגת על-גבי מחשב נייד, שיובא על-ידי המועמד/ת אך ורק כחומר נלווה, ולא במקום גיליונות מודפסים.
10. מצאה הועדה המייעצת כי המועמד לרישום אכן ראוי להיות רשום בפנקס המהנדסים והאדריכלים, תקבע כך בהמלצתה. המלצת הועדה תועבר למשרדי רשם המהנדסים והאדריכלים והמועמד יקבל הודעה על רישומו וכן ספח לתשלום האגרה הנדרשת בעת הרישום.

מצאה הוועדה המייעצת כי המועמד לרישום אינו ראוי לרישום בפנקס המהנדסים והאדריכלים, יקבל הודעה מנומקת על כך שתכלול גם פירוט מלא - ככל שניתן - של ההשלמה הנדרשת לצורך רישומו.

ה. ייחוד התואר "אדריכל רשום"

1. מי שרשום בפנקס המהנדסים והאדריכלים כאדריכל רשום רשאי לשאת תואר זה ורשאי לציין כתוארו המקצועי.
2. ייחוד התואר מוגדר כך בחוק המהנדסים והאדריכלים:

(א) לא יישא אדם את התואר "מהנדס רשום" או "אדריכל רשום" או כל תואר דומה לאלה עד כדי להטעות, ולא יתחזה אדם כמהנדס רשום או כאדריכל רשום, אלא אם הוא רשום בפנקס המהנדסים והאדריכלים.

ו. ייחוד פעולותיו של אדריכל רשום

1. הרשאת תכנון לאדריכל רשום כוללת את המוגדר "מבנה פשוט" כמופיע בתקנות רישוי וייחוד פעולות כדלקמן:

"מבנה פשוט" - אחד מאלה:

- (1) מבנה בעל שלד לא טרומי המורכב מקירות, או מקירות ועמודים, ומתקרות שטוחות עם קורות או בלעדיהן, כאשר המרחק בין העמודים או בין הקורות, וכשאין עמודים או קורות - בין הקירות, אינו עולה על ששה מטר, ואשר גובה המפלס של רצפת קומתו העליונה מעל המפלס העליון של הרצפה שעל פני הקרקע אינו עולה על אחד-עשר וחצי מטר, לרבות מקלט מבנה כאמור, בהתאם לתקנות ההתגוננות האזרחית (מפרטים לבניית מקלטים), תשל"א-1971, ולמעט מבנה מבטון דרוך, ומבנה מרחבי מכל סוג שהוא;
- (2) מבנה מקורה בעל קומה אחת, שגובהו עד חמישה מטר מעל פני הקרקע ומפתחו אינו עולה על שנים-עשר מטר, להוציא מבנה שפועלים עליו כוחות דינמיים, ולמעט מבנה מבטון דרוך, מבנה בעל שלד מבטון טרום ומבנה מרחבי מכל סוג;
- (3) קיר תומך בגובה עד שני מטר מעל המפלס הנמוך של פני הקרקע, הדרוש להקמת מבנה כאמור בפיסקאות (1) או (2) בתחום המגרש שבו מוקם המבנה;
- (4) מעבר מים ומעבר להולכי-רגל הקשורים למבנה כאמור בפיסקאות (1) או (2).

פרק ב – התמחות

א. מבוא

1. בהתאם לסעיפים 11(א)-ו(ג) לחוק ולתקנות המהנדסים והאדריכלים (תנאים לרישוי) תשס"ח-2007 (להלן – תקנות ההתמחות) זכאי לקבל רישיון אדריכל, מי שמתקיימים לגביו **כל התנאים שלהלן**:

1. הוא היה רשום בפנקס המהנדסים והאדריכלים במשך 3 שנים ו/או שנה אחת במקרה של ניסיון שנצבר בחו"ל
2. הוא צבר ניסיון מקצועי מתאים לביצוע פעולות של אדריכל רשוי;
3. הניסיון כאמור כלל מעורבות או טיפול מסייע, בפקוחו ובהדרכתו של אדריכל רשוי, בפעולות שיהיה מורשה לעשותם בעצמו רק לאחר קבלת הרשיון, הכל לפי אמות המידה שקבעה לעניין זה מועצת ההנדסה והאדריכלות.

2. ההתמחות נדרשת כדי להשלים את ההכשרה האקדמאית/טכנולוגית בכך שתעבה, תנחה ותאמן את המתמחה בתרגום הכלים שרכש באקדמיה לשפה המעשית, וכן

בהקניית יכולת לתכנון במגבלות הנתונים, פיתוח שלבי החשיבה והניתוח, עידוד היצירתיות המחשבתית והעיצובית, פיתוח היכולת לדיאלוג מקצועי עם היועצים השונים, תרגול האינטגרציה של כלל המערכות והשיקולים כבסיס לקבלת החלטות תכנוניות.

3. ההתמחות כוללת מספר רב של נושאים להם אמור להיות בסיס ידע ויכולת להרחיבו בהתאם לתנאים שונים בכל פרויקט כגון: ניתוח זכויות, ניתוח כלכלי בסיסי, ניתוח מגבלות, יצירת חלופות, הצגת הפרויקט, פתוח חלופה לתכנון מוקדם, תכנון סופי, תאום וניהול יועצים, ניהול משרד, כתבי כמויות, עריכת אומדנים, פתוח פרטים, תכניות עבודה, הכרת חומרים, פקוח עליון ועוד.

4. באופן בסיסי ניתן לומר כי המגבלות המוטלות על תחום התכנון והביצוע נובעות בעיקר משום שהבנייה הינה המוצר הנדרש והמשפיע ביותר על כל תחומי החיים שלנו, ומשכך הוא מהווה את מקור הביטחון והסכנות הגדול ביותר כאחד. בדיוק משום כך מגבלות אלה מעוגנות בהנחיות החוק, תקנות והתקנים.

ב. בקשה להתמחות

תקופת ההתמחות תחל ממועד הרישום בפנקס המהנדסים והאדריכלים, יש להגיש את דוחות ההתמחות באתר הרשם: הגשת בקשה להתמחות ולמלא את הפרמטרים הרלוונטיים (כמפורט בנספח ד') ולוודא כי האדריכל שהוא עובד תחתיו רשום כאדריכל מאמן. אם לא, על מעסיקו למלא טופס בקשה להצטרפות לרשימת המאמנים (נספח ב') זאת במידה ועומד בקריטריונים לאימון.

ג. תקופת ההתמחות

1. כאמור לעיל, תקופת ההתמחות היא בת 3 שנים, והיא תיערך אצל מאמן/ת בישראל.

2. בוצע חלק מתקופת ההתמחות בחו"ל, ניתן יהיה להחשיב תקופה זו במניין 3 השנים ובלבד ששנה אחת של התמחות תיערך בישראל. אם חלק מההתמחות נערכה בחו"ל על המתמחה להמציא לרשם יומן עבודה מוסדר מאת מעסיקו בחו"ל בהתאם לדרישות בישראל.

3. בוצעה ההתמחות במשרה שאינה מלאה, תיחשב במניין תקופת ההתמחות העסקה רצופה ומלאה של לפחות 30 שעות שבועיות. היו הפסקות בתקופת ההתמחות, חייב המאמן לפרטן בדו"ח האימון והן לא תיכללנה במניין תקופת האימון. בוצע האימון ביותר ממקום אחד, תיחשב במניין תקופת האימון העסקה בת שבעה חודשים לפחות אצל

אותו/ה מאמן/ת. יכול האימון להתבצע במקום קבוע או בכל מקום שבו נעשית עבודת המאמן/ת כרגיל.

4. מתמחה אשר נאלץ להיעדר ממקום אימונו לפרק זמן של עד ארבע חודשי היעדרות מטעמים של חופשת לידה, שמירת היריון, שירות מילואים מחלה ממושכת או מטעמים מיוחדים נוספים על פי שיקול דעת הרשם – יראו אותו כמי שעמד בתקופת האימון הדרושה לצורך זכאות לגשת לבחינות הרישוי, זאת במידה וצבר בתקופת התמחותו את הניסיון המקצועי הנדרש ואת כל תקופת האימון הנדרשת בהתאם לקבוע באמות המידה. במקרה בו נאלץ מתמחה לעזוב את עבודתו מהטעמים המוזכרים לעיל עוד בטרם השלים תקופת האימון בת 7 חודשים תחת אותו מאמן ולאחר מכן שב להתאמן אצל מאמן חדש, ישלים המתמחה תקופת אימון נוספת בת 7 חודשים לשם עמידה בתנאי הזכאות לגשת לבחינת הרישוי.

5. ביקש/ה מתמחה לבצע התמחות, הוא/היא יהיה/תהיה חייב/ת לפני האימון אצל מאמן/ת, להמציא ולקבל את אישור הרשם לתצהיר בקשה להתמחות בנוסח הקבוע באמות מידה אלו. כמו-כן עליו/ה לצרף כתב-התחייבות מאת המאמן/ת בנוסח הקבוע באמות מידה אלו.

6. **עולה חדש** – אושרה זכאותו של עולה חדש לרישום בפנקס המהנדסים והאדריכלים על סמך תעודת סיום לימודיו ותוכנה, ושלעניין הרשיון בארץ הכשרתו האקדמית נידרש המועמד למספר שנות התמחות ובחינה, תפעל הועדה המייעצת באופן הבא:

א. נסיון עבודה מוכח של יותר משנתיים שנערך בחו"ל, יוכר כחלק מתנאי הזכאות לבחינת רישוי בישראל ובהתאם יחוייב בשנת התמחות אחת בלבד בישראל.

ב. לעולה חדש אשר אינו נידרש לנסיון בארץ הכשרתו, והוא נושא ברשיון עבודה ו/או נושא ברשיון לאחר תקופת התמחות בארץ המוצא ו/או צבר בארצו נסיון

מוכח בהתאם לקריטריונים לבחינת הרישוי, ישלים שנת התמחות אחת בישראל ובלבד שסך נסיונו בחו"ל ושנת ההתמחות בישראל יסתכמו ב- 3 שנים לפחות.

ג. במיקרים אלו (סעיפים א., ב.), ולעניין **עולה חדש בלבד**, הזכאות לבחינת הרישוי תהיה על בסיס 2 מתוך 3 התחומים הקבועים בקריטריונים ובלבד שהיקף העבודה שהוצג בתחומים הללו מזכה את המועמד לבחינה. הבחינה תהיה מלאה ותכלול את כל שלושת הנושאים. באחריות המועמד, העולה החדש, להשלימם עד למועד הבחינה.

ד. כלי עזר למתמחה

כוונת סעיף זה לתמצת ולמקד את נושאי התכן הנדרשים לתכנון אדריכלי תוך חלוקת נושאי ההתמחות לרמות ידע שונות להם נדרש המתכנן בתהליך התכנון והביצוע.

בסעיף יוצג מכלול הידע הבסיסי הנדרש לתכנון, ובהתאם לגישה זו מצוינים הנושאים ותת-הנושאים העיקריים הנדרשים כידע, וכהיכרות בסיסית לכל מתכנן והנדרשים, כפועל יוצא מכך, לבחינת הרישוי. אין בהצגת חומרים אלה כדי לצמצם מלוא הידע הנדרש לתכנון ראוי ומלא.

ההגדרה המסורתית, על-פיה, האדריכל שולט, מכיר ואחראי על כל המבנה, נישחקה ו/או שונתה באופנים שונים והפכה ללא רלוונטית לאור התרחבות היקף ההכשרה ותכניה מחד גיסא והירידה ברמת ההכשרה מאידך גיסא.

גישת התכנון הקיימת היום מציעה את האדריכל כמתכנן מתאם ומנהל התכנון כאשר לעזרתו ימונה צוות יועצים מומחים מתחומים שונים בהתאם לסוג ואופי הפרוייקט. מכאן, שלכמות ואיכות הידע של האדריכל במקצועות המעורבים בשלבים השונים של התכנון והביצוע, השפעה מכרעת על איכות התכנון.

כפי שצוין בסעיפים קודמים, מטרת ההתמחות היא להכין את המתמחה להכרת סביבת העבודה האדריכלית והכוללת גם את תרגולם ועיבויים של מכלול הכלים בתחום התכנון תוך הפעלתם במשולב כמו הצגת חלק או כל הנושאים הבאים במבחן הרישוי:

1. הכרת תהליכי תכנון ורגולציה.
2. הכרה של מערכות ומוסדות התכנון.
3. יכולת והבנה בקריאת וניתוח זכויות בניה והבנתן.
4. עריכת אנליזה מלאה של המרקם – הקיים והמוצע - והמקום.
5. יכולת ליצר חלופות תכנון בהתאם לאנליזות.
6. בדיקות היתכנות- תכנונית וכלכלית בסיסית.
7. ידע מלא בתקנות, תקנים וחוקים להם השפעה ישירה על שלב התכנון.
8. הכרת תקנות, תקנים וחוקים להם היכולת להבטיח דו שיח מקצועי עם יועצי התכנית.
9. הכרת מערכות המבנה ודרישות הבסיס להם השפעה על ההחלטה התכנונית.
10. הכרת מערכות חומרים והתאמתן לתכנון ולמגבלותיו.
11. יכולת ניהול צוות יועצים בתכנון.
12. יכולת הצגת הפרוייקט.
13. הכרה וביצוע של תהליך הטיפול מול רשויות ומוסדות תכנון.
14. הכרת שיטות ביצוע שונות.

15. עריכת תכנון סופי ותכניות עבודה כולל פרטי בצוע וההסבר לנחיצותם והתאמתם לפרויקט המוצע.
16. הכרת שלבי עריכת מכרז ושלבי בצוע המבנה.
17. הבנה, ידע, יכולת ואתיקה לעריכת פקוח עליון.

ה. רמות ידע נדרשות

1. מכלול הנושאים שאותם נדרש האדריכל לדעת בבואו לבצע את עבודתו תחת האחריות הציבורית המוטלת עליו הם רבים ומגוונים. מטרת החקיקה והתקינה היא שמירה על בטיחות הציבור והרמה המקצועית. מכאן ששליטה מתאימה בנושאים השונים שאותם חייב האדריכל לדעת מהווה תנאי לרישוי כאדריכל, וזוהי מטרת ההתמחות.
2. את רמת הידע הנדרשת ניתן להגדיר ולאפיין בהתאמה לתהליך התכנון במערכת לדרגות שונות:
 - א. ידע בחומר- ידע הנדרש לתכנון בכל שלב.
 - ב. הכרה של תקנות, תקנים, תהליכים ותחומי התמחותם של היועצים השונים המאפשרת דו שיח מקצועי וענייני עמם.
 - ג. הכרה של מערכות הבנייה, יכולת המאפשרת ניתוח הנתונים וקבלת החלטה.
 - ד. כלים אקדמיים אותם נדרש המתמחה לתרגל ובהם הוא נדרש להעמיק.
3. כהגדרה כוללת ניתן לאבחן את רמות הידע בעומק ובתדירות השימוש בהן על-פי שתי קטגוריות ראשיות:

א. ידע מלא:

כל חומר המהווה בסיס נדרש לתכנון בשלבי התכנון והביצוע השונים כמו גם יכולת המתכנן להשתמש בכלי התכנון ולפתחם. רמה זו כוללת כל חומר לו השפעה ישירה על התכנון והכוללים: ניתוח המקום והתאמת הדרישות, בדיקת היתכנות כלכלית ותכנונית, הצגת חסמים, הבנה עקרונית של שלד הבניין ושיטות ביצוע, יכולת ניתוח מרקם, ידע בחומרי בניה, תהליכי תכנון, תהליך עבודה, הגדרת פרוגרמה, מערכות המבנה, ידע בניתוח והבנת הוראות תכנית, ידע והכרה של תקנים ותקנות להם זיקה ישירה לתכנון, תאום התכנון, ניהול צוות היועצים ועוד.

ב. הכרה ומודעות:

היכרות עם כל חומר ומודעות מספקת שתאפשר לאדריכל להכין חלופות תכנון נכונות בכלל ההיבטים כמו גם יכולת לקיים דו שיח מקצועי ומלא עם היועץ בשלב פתוח החלופה הנבחרת על מנת לשמר את איכות התכנון.

4. החלוקה לעיל תאפשר למתמחה ולמאמן להפיק תועלת מרבית בשלב ההתמחות תוך התמקדות בחומרים הנדרשים, והעמקה רבה יותר, על-מנת להגיע לרמת ידע גבוהה ולמקורות מידע נוספים – ברמת היכרות כללית בלבד. להלן מספר דוגמאות אקראיות, להמחשה בלבד:

א. חברי הוועדה ואופי נציגותם במוסדות התכנון.
לסעיפים תחת הכותרת הנ"ל אין כל תרומה לתהליך התכנון, ועל כן ואינם בעלי השפעה על תוצאותיו, ומשום כך אינה נדרשת ברמת ידע מלא. הכרת הנושא חשובה לשם מתן שירות מקצועי נאות.

ב. סעיף 62 א (א) לחוק התכנון והבניה ו/או ידע בתקנות סטייה ניכרת.
אלה חיוניים לשלב בדיקת ההיתכנות כמו גם שלב הייעוץ והתכנון הראשוניים ולהם השפעה ישירה על תוצאות התכנון.

ג. ידע בהוראות הל"ת הנוגע למיקום כלים, הצבתם ומרחקים- נושא חשוב מאד לתכנון הפיזי בשלב הראשון וגם בשלבים המתקדמים יותר.
ואולם – כדוגמה - את הקשר בין שיפוע הצינור לקוטרו יידרש האדריכל לדעת ברמת הכרה כבר בשלב הראשון של תכנית בניין/בינוי/בנין עיר לצורך פתוח החלופות הטובות ביותר עם היועץ הרלוונטי. כשם שתידרש יכולתו להתייחס אליו בשלב הביצוע.

ד. שאלות בתחומי ידע ו/או בתחומי היכרות יהיו שאלות שונות מהותית. לדוגמה: מהו המרחק המינימלי של ציר האסלה מקיר? התשובה היא מספר מוחלט (40 ס"מ לצורך העניין) זו שאלת ידע אשר משפיעה על התכנון בשלב הבקשה להיתר ובשלב הכנת תכניות לביצוע.

לעומת זאת, שאלת שיפוע הצינור היא שאלת הכרת הנושא באופן כללי. האם יש קשר בין שיפוע צינור ניקוז/ביוב לקוטרו? התשובה היא כן ואין צורך ממשי להכיר את השיפועים ו/או את הקטרים המתאימים.

ו. הדיווח במהלך תקופת ההתמחות

1. המתמחה ימלא נתונים במחברת אימון - יומן עבודה חודשי, בו מצוינים נושאי ההתמחות השונים ומשכי הזמן בהם עבד על כל אחד מהפרויקטים במשרד המאמן. (נספח ה.).

2. המתמחה ירשום את תחומי העיסוק בכל פרויקט ותחום עיסוקו כולל ציון שלב בו הפרויקט מצוי, בטופס "יומן עבודה חודשי למתמחה". (נספח ה')

3. אישור המאמן על היקף וסוג העבודה יופיעו ביומן האימון החודשי של המתמחה.

הדיווח הראשון יהיה בתום 6 חודשי התמחות.

הדיווח השני יהיה בתום 24 חודשי התמחות.

הדיווח השלישי יהיה בתום 36 חודשי ההתמחות.

4. מטרת הדיווח התקופתי הראשון היא לוודא כי המתמחה אכן עוסק בתחומי התכנון הנדרשים להתמחות. חברי הועדה המייעצת הבודקים את הדיווחים יכולים לאשרם כפי שהם או להמליץ בפני המתמחה המלצות להמשך תקופת ההתמחות תוך שימת דגש על תחומים בהם חסרה לו התנסות.

5. חוברת דו"חות האימון שתישלח אל הרגולטור בכול אחד משלבי הדיווח תכלול את כל האמור וכן את מסמכי ניתוח ועקרונות התכנון, תשריט בשחור-לבן בקנה מידה קריא בגודל גיליון של A3 או כפול ממנו של מסמכים מייצגים מהפרויקטים בהם עסק המתמחה. כמו כן יכללו בה חוות דעת המאמן ותיאור מידת מעורבותו של המתאמן בכל אחד מן השלבים, וזאת בטופס "דין וחשבון תקופתי על התמחות". (נספח ג')

6. דרך ארגון החומר בחוברת הדיווח מופיעה בנספח ו'.

7. המתמחה יהיה חייב להשלים את היקף החומר המצוין במסמך זה גם אם לא עסק בו במלואו באופן ישיר בתהליך ההתמחות ועל המאמן לוודא זאת.

ז. חובת המאמן

ז.1 **רשימת מאמנים** - כמאמן/ת ייחשב/תיחשב אדריכל/ית שעסק/ה בעבודה אדריכלית באופן רצוף בתקופה של 5 שנים לפחות ברציפות מיום קבלת הרישיון, שבמהלכן ביצע:

✚ תכנון, קבלת היתר וטופס 4 למבנה מגורים שאינו פשוט בשטח כולל של לפחות 750 מ"ר

✚ תכנון, קבלת היתר וטופס 4 לבניין ציבור, משרדים או מסחר, בשטח כנ"ל

✚ תכנון תכנית מפורטת בסמכות הועדה המחוזית הכוללת נספח בינוי עם שטח בנייה כולל של לפחות 3,000 מ"ר, עד

לקבלת אישור הועדה המחוזית להפקדת התכנית (עם או בלי

תנאים)

ולחילופין - אדריכל/ית שעסק/ה בעבודה אדריכלית באופן רצוף

בתקופה של 8 שנים לפחות מיום קבלת הרישיון.

בשתי החלופות, תנאי הוא שהמאמן/ת עמד/ה בדרישות שפורטו

בבקשת הצטרפות לרשימת המאמנים בנוסח הקבוע באמות

מידה אלו, והבקשה אושרה על-ידי הרשם והמאמן/ת נרשם/ה

ברשימה בענפים ובמדורים המתאימים להכשרתו/ה כמאמן/ת.

הרשם רשאי לדרוש ממועמד/ת לאמן לחתום על תצהיר ולצרף

פרטים ומסמכים נוספים הדרושים לדעתו לאישור הבקשה.

2.2 תחילת אימון - המאמן/ת יכול/ה לאמן ממועד כניסתו לרשימה, אך רשאי הרשם

לרשום מאמן/ת ברשימה במועד מוקדם מיום הגשת הבקשה, אם שוכנע שבאותו מועד

עמד/ה המאמן/ת בכל הדרישות. כמו-כן רשאי הרשם לאשר תחילת אימון של מתמחה

באורח רטרואקטיבי, אם שוכנע שתקופת האימון הקודמת עמדה בכל דרישות ההתמחות

כפי שנקבע בסדרי ההתמחות ובאמות-המידה לרישוי.

תקנה 3 לתקנות התמחות קובעת כך:

3. מהנדס או אדריכל רשוי, המשמש מאמן של מבקש הרישיון במהלך תקופת הרישום, יעשה כל שניתן כדי להבטיח את העסקתו של מבקש הרישיון בעבודה מקצועית ואת מניעת העסקתו בתחומים שאינם נדרשים לשם קבלת הרישיון.

1. קבלת מתמחה למשרד מחייבת את האדריכל המאמן להקדיש תשומת לב ממוקדת

לצרכי המתמחה, בהתאם לקריטריונים להכשרה. באחריות המאמן לקבוע את

תכנית ההכשרה כך שתכסה את כלל הנושאים הנדרשים.

מובהר למאמן ולמתמחה כי ייתכן שבשילוב שבין צרכי המשרד לאימון לא ניתן יהיה

להקיף את מלוא החומרים הנדרשים לתהליך ההתמחות בכול סוגי התכנים או סוגי

המבנים הנדרשים במקצוע ובהתאם, באחריות המאמן להשלים ולכוון את

המתמחה למילוי כלל התכנים.

2. על המאמן להכין תכנית התמחות הכוללת התייחסות לכול הנושאים המוגדרים

בסעיף ד. כלי עזר למתמחה. האימון יתבצע תוך שיתוף פעיל של המתמחה

בישיבות ובביצוע המטלות שנושאהן מוגדרים בסעיף ה' כנ"ל.

3. חוברת ההתמחות שיגיש המתמחה בחתימת המאמן תדייק בתיאור העבודה בכל שלב של התהליך.

4. המאמן יידרש להציג ולהצהיר כי המתאמן במשרדו כשיר ומוכן להיות אדריכל רשוי על כל המשתמע מכך.

ח. אחריות המתמחה

"אין הביטחון למד, ואין הקפדן מלמד" (מסכת אבות ג)

1. תקנות ההתמחות, קובעות את הגדרותיה של ההתמחות ואת כל הקשור להיקפה והתנאים לקיומה אך אין בהן משום תחליף לאחריותו האישית של המתמחה לשפר עצמו ולהתמקצע במהלך תקופת ההתמחות.

2. אחריות אישית זו צריכה לבוא לידי ביטוי בכך שהמתמחה ייקח על עצמו את כל המוגדר בדרישות לתקופת ההתמחות ויראה בכך נדבך חשוב בהמשך קידומו המקצועי, נדבך המהווה לא רק תנאי טכני המוטל עליו אלא שלב המביא אותו קרוב יותר אל מטרתו – היכולת לפעול כאדריכל מקצועי ואחראי המשרת את החברה בה הוא פועל ולשאת באחריות על פעולותיו אלה.

ט. בתום תקופת ההתמחות

בתום תקופת ההתמחות בתקנות, ולאחר שהגיש את הדו"חות התקופתיים על היקפי התמחותו ותכניה כמפורט בסעיפים ה' – ז' לעיל וקיבל אישור הרשם על תקפותם והתאמתם לדרישות שבתקנות לעניין, וכן אישור זכאות לגשת לבחינה יכול הוא לפנות לשלב הבא כמפורט להלן:

1. מתמחה המבקש להבחן, יגיש בקשה לרישוי באתר הרשם ויצרף את אישור הזכאות לבחינה.

2. מתמחה רשאי להגיש בקשה להיבחן לפני תום תקופת ההתמחות ובלבד שבמועד הבחינה ימלאו 3 שנים לתקופת ההתמחות וכן שמועד הגשת בקשתו הכוללת את מסמכי הדווח לשלב השלישי יתקבלו במשרדי הרשם לא יאוחר מ-30 יום מהמועד המיועד לקיום בחינת הרישוי.

פרק ג' - הבחינה

א. חובת העמידה בבחינה

כדי להירשם כאדריכל רשוי בפנקס המהנדסים והאדריכלים, חייב המבקש – מי שסיים את תקופת ההתמחות כפי שנקבעה בתקנות ודו"חותיו אושרו לעניין משך זמן ההתמחות ותחומי ההתמחות – לעבור בהצלחה בחינת רישוי כקבוע בתקנה 4 לתקנות ההתמחות.

ב. מטרת בחינת הרישוי

מטרת הבחינה היא להעריך את יכולותיו של הנבחן לעמוד בדרישות המקצועיות הנובעות מזכות הפעולה הניתנת לו כאדריכל רשוי (תקנות רישוי וייחוד פעולות) ואת מידת יכולתו לפעול באופן מקצועי כאדריכל עצמאי מבלי לסכן את בטיחות הציבור, בריאותו ורווחתו מתוך מחויבות לשולחיו ולציבור כולו.

ג. זכאות להיבחן

1. הזכאות לבחינה נבדקת לאורך כל השנה. מי שמתקיימים לגביו כל התנאים שלהלן, יהיה זכאי להיבחן:

א. המתמחה סיים את תקופת ההתמחות כנדרש – 36 חודשים – לא יאחר מ-30 יום טרם מועד הבחינה.

ב. מסמכי הדיווח על תקופת האימון האחרונה של המתמחה הגיעו למשרדי הרשם לא יאחר מ-30 יום טרם מועד הבחינה. מתמחה שמועד סיום תקופת התמחותו יחול סמוך למועד הבחינה, יוכל לשלוח מסמכי האימון בצירוף התחייבות מאמנו להמשיך ולאמנו עד תום תקופת האימון

ג. המתמחה קיבל הודעת זכאות להיבחן.

ד. המתמחה הגיש בקשה לגשת לבחינה, דרך אתר הרשם, לא יאחר משבועיים טרם מועד הבחינה.

ה. המתמחה שילם את אגרת הבחינה ושלח את הקבלה למשרדי הרשם – בפקס או בדוא"ל – לא יאחר משבוע טרם מועד הבחינה.

3. כ-60 יום לפני מועד הבחינה תפורסם הודעה בעיתונות ובאתר הרשם לעניין מועד קיום הבחינה ומקום קיומה ותינתן אפשרות למאחרים להגיש את דו"חות

ההתמחות האחרונים לשם בדיקת זכאותם לבחינה עד לתאריך שייקבע ויפורסם בהודעה ובכול מקרה, מועד הגעתם למשרדי רשם המהנדסים והאדריכלים לא יהיה מאוחר מ-30 יום קודם לתאריך הבחינה. רשימת הזכאים להיבחן תורכב מאלה שקיבלו אישור זכאות להיבחן ומאלה שנכשלו במועד קודם ושלחו הודעה כי ברצונם להיבחן בשנית. רשימה זו תהיה בידי הבוחנים והיא הקובעת.

ד. השתתפות בחלק אחד של הבחינה

בהתאם להחלטת מועצת ההנדסה והאדריכלות, יתאפשר פיצול הבחינה לשני מועדים שונים למי שמעוניין בכך, היינו, ביצוע חלק אחד של הבחינה במועד אחד וביצוע חלק שני של הבחינה במועד אחר. לשם פיצול הבחינה, על הנבחן להודיע מראש למשרד רשם על רצונו להגיע לחלק אחד בלבד של הבחינה עד לתאריך שייקבע ויפורסם בהודעה על קיום הבחינה.

פיצול הבחינה לשני מועדים אינו כרוך בתשלום נוסף מעבר לתשלום אגרת הבחינה בתנאי שחלקה השני של הבחינה יבוצע במועד העוקב שבו תתקיים בחינת רישוי.

ה. מועד קיום הבחינה ופרסומו

על פי החלטת משרד הכלכלה, הבחינות ייערכו 3 פעמים בשנתיים, משמע: אחת לשמונה חודשים לערך. על מועד מדויק של קיום הבחינה תפורסם הודעה בעיתונות ובאתר הרשם.

ו. אגרת הבחינה

אגרת הבחינה תפורסם בהודעה בעיתונות ובאתר הרשם. סכום זה מתעדכן לפי שיעור עליית מדד המחירים לצרכן שפרסמה הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, בהתאם להוראות תקנה 5(ד) לתקנות ההתמחות.

ז. הנושאים בבחינה

תקנה 6 לתקנות ההתמחות קובעת כי השאלות יתבססו על החוקים, התקנות והתקנים שבתוקף במועד עריכת הבחינה.

ח. מתכונת הבחינה

לבחינה שני חלקים נפרדים ובלתי תלויים זה בזה.

1. חלק עיוני

בחלק זה תופענה שאלות בשלוש המתכונות הבאות:

1. 30 שאלות סגורות שיש להשיב על 25 מתוכן **בלבד**. תיבדקנה 25 השאלות הראשונות עליהן ניתנה תשובה בלבד. חלק זה יהווה 40% מציון הבחינה.

2. 2 שאלות סגורות בנושאי תהליכי תכנון וייעוץ למזמין העבודה שהן שאלות חובה. חלק זה יהווה 50% מציון הבחינה.

3. שאלה אחת פתוחה – בחירה מתוך 2. חלק זה יהווה 10% מציון הבחינה.

הזמן המוקצה לחלק זה הינו 3:30 שעות.

מעט לעת יתכן שינוי במבנה הבחינה ו/או במשקלם היחסי של חלקיה ועל כן תפורסם הודעה נפרדת.

2.

חלק מעשי

בחלק זה יימסרו לנבחן מידע ותשריטי רקע לאתר בו הוא יידרש לתכנן באחת ממסגרות התכנון הבאות: תכנון ועיצוב עירוני או תכנון מבנה, תכנון באחד מהתחומים הבאים: מגורים, ציבורי, משולב. מסגרות תכנון אלה מפורטות בסעיף ט' להלן.

חלק זה מורכב משלוש שאלות: שתי שאלות בנושאי ניתוח נתוני האתר ודרישות התכנון ופיתוח עקרונות התכנון ושאלה השלישית בה יתבקש הנבחן להציג תכנון, בשרטוט ידני, שיכלול את כל הנדרש להצגת תחום התכנון ומסגרת התכנון המופיעים בבחינה, בהלימה לתשובותיו בשאלות הניתוח ועקרונות התכנון.

הזמן המוקצה לחלק זה הינו 5 שעות.

מעט לעת יתכן שינוי במבנה הבחינה ו/או במשקלם היחסי של חלקיה ועל כן תפורסם הודעה נפרדת.

בין שני חלקי הבחינה תהיה הפסקה בת שעה אחת להתרעננות.

ציון עובר בבחינה הינו ציון 70 ומעלה. הציון יינתן לכל בחינה בנפרד. זכאות להגשת בקשה לרישוי מותנית בקבלת ציון עובר בכל אחת מבחינות.

ט. מסגרות התכנון

1. תכנון ועיצוב עירוני

א. בינוי ותכנון ב-ק.מ.: 1:250, 1:500, 1:1,250 – למרקם עירוני ו/או מבנה ו/או מקבץ מבנים ו/או בכל ק.מ. אחר שיוחלט כמפורט להלן:

בינוי ותכנון בקנה מידה 1:1250 יציג את יחסי המסות למרחב הציבורי ומיקומם במרחב. התייחסות עקרונית לסביבה הקרובה והרחוקה, קביעת כיווני חשיבה והצגת עקרונות הניתוח עירוני בהתאם להוראות ת.ב.ע. וניתוח מפורט שייערך על-ידי הניבחן.

בינוי ותכנון בקנה מידה 1:500 רמת הפרטים המוצגים מאפשרת את בחינת היחס בין מבנה למרחב ציבורי ובין מבנה למבנה סמוך כמו גם הגדרת היחס בין המרחב הציבורי למרחב הפרטי ו/או הסמי ציבורי, ביטוי והגדרת האחריות הציבורית.

בינוי ותכנון בקנה מידה 1:250 מציג פרוט מלא של המבנה והיחסים השונים, וכולל גם את עקרונות עיצוב המבנה והאפשרות לתכנון קומת הקרקע ו/או כל קומה אחרת שתיתבקש, ברמת פירוט עקרונית ובסיסית. תידרש הצגה של שפה אדריכלית ושל התייחסות עירונית מלאה לסביבה ולמגרשים השכנים, חתך ו/או חזית כולל פרוט חומרים.

ב. בכל קנה מידה תידרש התייחסות בסיסית לנושאי תכנון שונים כגון:

1. הגדרת שפה אדריכלית מקומית או סביבתית מבנית ו/או עירונית.

2. בחינת הקשר בין הבנין (בניינים או מקבצים) לסביבתו (או לסביבתם) הקשר בין הפרויקט לעיר או לסביבה אחרת וכן בחינת הזיקה בין מבנה או אזור מתוכנן לחללי ציבור.

3. ניתוח פונקציונלי ויישומו בהקשר החללים הפנימיים והפונקציות במבנה המתוכנן ובהקשר הרחב יותר, עירוני ומיתחמי.

4. בחינת הקשרים חברתיים, גיאוגרפיים, כלכליים ותרבותיים וניתוחם.

5. מענה כמותי עיקרי לנושאי התכנון השונים כגון: מספר המבנים וגובהם, מסות המבנה בהתאמה לזכויות הבניה, שטחי בניה ועוצמות שימושים, שימושים ושילוב שימושים.

2. תכנון מבנה

תכנון שיכיל אחד או יותר מהנושאים הבאים:

- א. תכנון ראשוני, מלא או חלקי (לא פחות מקומת הקרקע) של מבנה על-פי פרוגרמה נתונה.
- התכנון יכלול את החלוקה הפנימית בהתאם לפרוגרמה של קומה או יותר ויכלול גם את מאפייני הבטיחות ו/או הנגישות הבסיסיים הנדרשים לשלב הייעוץ ו/או התכנון הראשוני ובהתאם לשימוש המוצע וכן התייחסות למרחב הציבורי (בקומת קרקע ו/או בקומה טיפוסית ו/או בכל קומה אחרת שתידרש).
- ב. תכנון ראשוני חלקי או מלא של מבנה ציבורי/משולב/מגורים/מסחר/תעשייה על-פי הוראות תכנית תקפה שתוצג כחלק מחומר הבחינה.
- תידרש קריאה והבנת הנחיות תכנית בנין עיר תקפה ותכנון סכמה ברורה המיישמת הנחיות אלה ואת עקרונות התכנון בהתאם לתפיסת הנבחן.
- שטח המבנה ומורכבותו יתאימו להצגת סכימה עפ"י הדרישות לעיל במסגרת הזמן הנתון.

י. תחומי ההתייחסות של התכנון המוצע

1. העבודה תידרש להתייחס ותיבדק ביחס לכל ו/או חלק מהנושאים הבאים:
 - א. העבודה תציג שפה אדריכלית קוהרנטית.
 - ב. ניתוח ההנחיות הנתונות לתכנית בניין עיר בהתייחס לאתר הנתון.
 - ג. אחידות והנמקה לשפה הניבחרת תוך ציון מגבלות המרקם הקיים ומאפייניו. גישת התכנון יכולה להציג כל תפישה ו/או התייחסות – ובלבד שנומקה והוסברה.
 - ד. ניתוח נסיבות תרבותיות, היסטוריות, חברתיות, טכנולוגיות קונטקסטואליות, אופנתיות, כלכליות, אישיות וכיו"ב הנוגעות לאתר הנתון. ניתוח התכנון מעבר לניתוח הוראות התכנית התקפה יכלול גם את הייחוד המקומי בהיבטים שונים, כפי שיצויין.

ה. התייחסות לשלד הבניין וכן פיתוח ופרוט עקרוני של מאפיין קונסטרוקטיבי אחד. שלד הבניין מהווה את השלד הרעיוני קונסטרוקטיבי של תכנית

האדריכל. ייבדק המימשק שבין האדריכל למהנדס ולהיתכנות ההנדסית: אדריכל אינו צריך להיות בעל יכולות הנדסיות מלאות ואולם עליו להיות בעל תובנות שתאפשרנה השגת התוצאה האדריכלית הרצויה מתוך דו-שיח מקצועי עם המהנדס בנושאים קונסטרוקטיביים וכלכליים גם יחד, מבלי לפגוע באיכות התכנון.

ו. התייחסות למערכות הבניין ותיאומן ברמה הנדרשת לתכנון הפרויקט תוך הצעת תכנון אדריכלי מפורטת לנושא אחד (תאורה, אינסטלציה, מיזוג אויר, בטיחות אש, נגישות וכיו"ב).

ז. הבנה והכרה של סוגי מערכות ונפחים לצורך דיון עם כל אחד מן היועצים.

ח.

מודעות בסיסית ואמות מידה מקורבות מספקות בשלב זה. תכנון פרטים עקרוניים להם השפעה על בטיחות, הוראות חוק ומגבלות תכנוניות אחרות וכן פרט המיוחד לתכנון המוצע ושהינו חיוני לפרויקט הנדון. שליטה בנושאי הבטיחות העיקריים (מרחקי מילוט, דרכי מילוט, גבהי מעקות ומדרגות וכד').

י"א. רוחב היריעה של הפתרון התכנוני

בתשובות לשאלה העוסקת בתכנון עירוני או לשאלה העוסקת בתכנון מבנה תידרש הוכחה לידע ושליטה בנושאים כדלהלן:

1. תיאוריה – תרבות – היסטוריה
בקיאות בתיאוריות ובהיסטוריה של הארכיטקטורה. רמת הידע תבטא יכולת ניתוח והשוואה של גישות תכנוניות (מבנים ואורבני) שונות. תיבדק יכולת הניתוח והתאמת המבנה למרקם קיים תוך הצגת הנימוקים והעקרונות.
2. תכנון עירוני
יכולת ניתוח ומענה תכנוני למגוון היבטים-פיסיים, חברתיים, כלכליים, היסטוריים ועכשוויים הקשורים במתחם אורבני- תכנון ועיצוב עירוני.
3. עיצוב פנים
הכרה והבנה בחללי פנים ומורכבתם.

4. אדריכלות נוף

הכרה והבנה במרכיבי נוף וסביבה.

5. חומרים

- א. הרכב ותכונות חומרים עיקריים- בטון, פלדה, טיח, טיט, זכוכית, אבן, עץ, פח ואלומיניום.
- ב. אופני יישום.
- ג. טקסטורת החומר.
- ד. השפעות עיצוביות סביבתיות וכלכליות.
- ה. הסעת/מעבר חום ואור.

6. יציבות המבנה ותורת הבניה

- א. פתרון עקרוני קונסטרוקטיבי לתכנון קיים ו/או מוצע.
- ב. הבחנה והסבר לסוגים שונים של תקרות, יסודות, עמודים ופירטי הבצוע שלהם.
- ג. נימוקים לבחירת החלופה מהשיקול ההנדסי, הכלכלי והעיצובי.
- ד. נימוקים לבחירת שיטת בניה נבחרת.
- ה. הכרה עקרונית של הרכב הכוחות הפועלים והשפעתם על התכנון המיוחד והמאפיין את הפרויקט המוצג.

7. בקרת הסובר

הכרת מערכות המבנה לתאום מערכות ו/או לדיון עם היועץ הרלוונטי- יוצגו תכניות שונות הכוללת מספר החלטות של יועץ. הניבחן יידרש להחלטה ונימוק מתוך סך המיגבלות. וכן ידע מספק לצורך תכנון מבנה בהתאם לתהליך המלא.

- א. הכרת והבנת אקלים ומיזוג אויר. (פאסיבי ואקטיבי).
- ב. הכרת מערכות חשמל ומעלית.
- ג. הכרת מערכות ביוב ואינסטלציה.
- ד. הכרת מערכות תנועה וחניה.
- ה. אור יום, תאורה ועיצוב תאורה.- הכרת מערכות כללית.
- ו. הכרת מערכות תקשורת.
- ז. הכרת מערכות אקוסטיקה וחומרי אקוסטיקה.
- ח. ידע בפירטי –איטום ובידוד והכרת תכונות חומרים.

י"ב. הנושאים הנבדקים בבחינה המעשית

כל תפישה תכנונית שתוצג ותובהר מתוך מערכת שיקולים מובנית מסל הכלים הקיימים ו/או כלים חדשים ומוסברים תשמש כבסיס להערכת התוצאה המוצגת בפני הבודק

וישימותה. בודק הבחינה יבדוק בהתאם לדרישות השאלה הכוללת את כל המרכיבים להלן, או חלקם, בהתאם לשאלון:

1. תאימות הפרוגרמה הרעיונית למוצג בתוכנית.
2. קשרי פונקציות בהתאמה לעקרונות התכנון.
3. הצגת תכניות, חזיתות וחתכים המבהירים את המוצע בפרויקט.
4. פרטים עקרוניים.
5. היתכנות הנדסית, לרבות קונסטרוקציה, מערכות, אוורור ותאורה, אקלים ותנאי סביבה.
6. קונטקסט עירוני.
7. שימוש בחומרים וטכנולוגיות בנייה.
8. תהליכי תכנון.
9. הבטים חוקיים.

י"ג. רמת השליטה הנדרשת בנושאים השונים

1. הקשר שבין הקונספט הרעיוני תכנוני לפרויקט - **ברמה גבוהה**.
2. התיחסות עירונית - **ברמה גבוהה**.
3. תהליכי תכנון - **ברמה גבוהה**.
4. התיחסות לתקנות וחוקים - **ברמת טובה** המייצגת את השימוש המושכל בהם.
5. התיחסות לחומר בכל הקשר - **ברמה טובה**.
6. הכרת מערכות המבנה - **ברמה סבירה** המאפשרת הצגת עקרונות בהתאם לתכנון לפני הצעות היועץ.
7. התיחסות לנגישות - **ברמה סבירה** המאפשרת גיבוש עקרונות תכנון וחלופות לפני קיומו של יועץ בטיחות- ברמה טובה
8. **הבנה בסיסית** של הקונסטרוקציה הנדרשת. ברמה שתאפשר את הקמת המבנה.

י"ד. הנחיות כלליות

ביום הבחינה על הנבחן להביא עמו כלי כתיבה/רישום, כלי שרטוט בסיסיים, עפרונות או עטי לבד צבעוניים, גליון דופלקס בגודל A2 ולפחות 6 גיליונות שרטוט בגודל A2. (גיליונות סקיצה) לא יורשה שימוש באמצעים אלקטרוניים כגון מחשבים לסוגיהם פרט למחשבוני ללא יכולת שידור/קליטה.

הנבחן יוכל להביא ולהשתמש במהלך הבחינה העיונית או המעשית בכול חומר מודפס ע"י הוצאת ספרים מוכרת או בתדפיסי חוק, תקנות ותקנים כפי שיפורסמו בהודעת "מיקוד" 60 יום טרם מועד הבחינה.

ביום הבחינה על הנבחן להביא עמו את תעודת הזהות שלו וכן את מכתב אישור זכאותו להבחן ואת שובר תשלום שמי הבחינה לאחר ששולם.

ט"ו. נוהל משמעת בעת קיים הבחינה

הבחינה הינה בחינה אישית ועל הנבחנים חלים כללי האתיקה הנהוגים במוסדות האקדמיים לעניין זה.

1. התנהגות בבחינה

- א. לצורך זיהוי, יש להצטייד בתעודת זהות.
- ב. יש להישמע להוראות המשגיחים.
- ג. תיקים אישיים כולל טלפונים ניידים יונחו ליד המשגיחים בקדמת חדר הבחינה.
- ד. יש לשמור על טוהר הבחינה:
 1. פתרון הבחינה ייעשה באופן עצמאי.
 2. אין לדבר עם נבחנים אחרים ואין לעזור בפתרון הבחינה.
 3. חומרי העזר היחידים המותרים לשימוש הם אלה שפורטו במסמך המיקוד.
 4. חומרי העזר וכלי הכתיבה למיניהם הינם אישיים ולא ניתן להעבירם לנבחן אחר.

2. יציאה מחדר הבחינה

- א. לא תותר יציאה מחדר הבחינה למעט יציאה לשירותים בליווי משגיח.
- ב. היציאה לשירותים תתאפשר החל מהשעה השנייה לבחינה בהתאם לאשור המשגיחים.

3. פתרון הבחינה

- א. יש לקרוא בעיון את ההוראות לנבחן המופיעות בכריכת מחברת הבחינה ולפעול על פיהן בקפידה.
- ב. יש לכתוב את התשובות בצורה בהירה ומסודרת.

ג. בבחינה המעשית, יש להקפיד על מתן מענה מדויק וענייני לשתי השאלות הפתוחות.

ד. גיליונות השרטוט יערכו בצורה בהירה וקריאה, ימוספרו, ויקופלו בקפידה טרם הכנסתם למעטפת הבחינה.

4. שאלות נבחנים בעת הבחינה

- א. כותבי הבחינה יהיו נוכחים במקום קיום הבחינה.
- ב. שאלות הנבחנים תכתבנה במחברת שאלות שתמצא בידי הבוחנים.
- ג. המחברת תועבר לכותבי הבחינה להתייחסות ומתן תשובה ותוחזר לשואלים.

ט"ז. הקלות לבעלי זכאות להתאמות למידה

מי שבידיו אישור בתוקף (עד 5 שנים מיום הוצאתו) מגורם מוסמך בדבר זכאות להתאמות למידה, המגדיר הקלות מומלצות בזמנים לבחינות, יכול לשולחו למשרדי רשם המהנדסים והאדריכלים לא יאוחר מ- 30 יום ממועד הבחינה.

י"ז. בדיקת הבחינה

1. הבחינה העיונית הכוללת שאלות סגורות בלבד תיבדק ע"י בודק יחיד.
2. הבחינה המעשית תיבדק ע"י שני בודקים בלתי תלויים ללא העברת מידע בניהם.
3. הבחינה תיבדק בהתאם לטופס בדיקה אחיד (מחווין).
4. במידה ונתגלה פער בתוצאות הבחינה בין שני הבודקים, שמשמעותו אי קביעה ברורה של מצב "עבר" או "נכשל", תיבדק הבחינה ע"י בודק שלישי וקביעתו תהווה את הציון בבחינה.
5. כדי שנבחן יוכל להגיש בקשה לרישיון עליו לקבל ציון "עובר" בכול אחד משני חלקי הבחינה גם אם הוא נבחן בשני מועדים שונים.

י"ח. פרסום תוצאות הבחינה

תוצאות הבחינה יצוינו ב"עבר" או "נכשל". על חלקים או פרקים בבחינה יינתן ציון חלקי באחוזים.

לשם הבהרה "הבחינה" בסעיף זה הינה כל אחת מהבחינות, העיונית או המעשית, בנפרד.

י"ט. השגות על תוצאות הבחינה

תקנה 8 (ב) לתקנות ההתמחות קובעת כי:

8. (ב) (1) נבחן רשאי, בדרך שהורה הרשם, להגיש השגה לרשם על תוצאות הבחינה לא יאוחר מ-10 ימי עבודה מיום פרסום תוצאות הבחינה; נבחן המבקש להגיש השגה כאמור, זכאי לקבל צילום מחברת הבחינה שבעניינה הגיש את ההשגה.

(2) הרשם ימסור לנבחן החלטה לעניין השגתו בתוך 45 ימים מהיום האחרון

להגשת ההשגה.

(3) ההחלטה בהשגה תהיה סופית.

(4) בודק ההשגה לא יהיה מי שבדק את הבחינה."

השגה על תוצאת הבחינה תהיה השגה אישית בלבד. על ההשגה להיות ממוקדת – מתייחסת לשאלה או שאלות מסוימות – ומנומקת – מפרטת את העילה להשגה.

ההשגה תיבדק ע"י בודק שלא מבין בודקי הבחינה בסבב הראשון. ההחלטה בהשגה תהיה במושגי "עובר" או "נכשל" בלבד ללא הנמקות.

לכל בחינה ימונה בודק ראשון שחובה עליו למלא בדף הבדיקה את כלל הנימוקים לציון עובר ואו נכשל ובמקרה של ערעור יועברו הנימוקים של הבודק הראשון (או השלישי במקרים אחרים) לידי המערער.

כ. כישלון בבחינה ובחינה חוזרת

תקנה 9 לתקנות ההתמחות קובעות כי:

9. "נבחן שנכשל או נפסל בבחינה, רשאי לשוב ולהיבחן במועד הבחינה הבא אחריה;

נכשל או נפסל נבחן שלוש פעמים בבחינה, לא יהא זכאי עוד לשוב ולהיבחן, אלא

לאחר שחלפו עשרים וארבעה חודשים ממועד הבחינה האחרונה שהשתתף בה."

למען הסר ספק, במידה והנבחן ניגש לבחינה חוזרת, עליו לשלם שוב אגרת בחינה ולהירשם לבחינה הבאה.

נספחים

אין בהצגת חומרים אלה כדי לצמצם מלוא הידע הנדרש לתכנון ראוי ומלא ו/או להחליף הוראה חקוקה.

מטרת הנספחים הבאים היא לתמצת ולמקד את נושאי התכן הנדרשים לתכנון אדריכלי תוך חלוקת נושאי ההתמחות לרמות ידע שונות להם נדרש המתכנן בתהליך התכנון והביצוע.

לפיכך, מצוינים הנושאים ותת-הנושאים העיקריים הנדרשים כידע, וכהיכרות בסיסית לכל מתכנן והנדרשים, כפועל יוצא מכך, לבחינת הרישוי. אין בהצגת חומרים אלה כדי לצמצם מלוא הידע הנדרש לתכנון ראוי ומלא. חלוקה זו נערכה לאור ההבנה כי ההגדרה המסורתית, על-פיה האדריכל שולט, מכיר ואחראי על כל המבנה, נישחקה והפכה ללא רלוונטית לאור התרחבות, היקפם ומורכבותם של החומרים הנדרשים לצורך תכנון מיטבי.

גישת התכנון הקיימת מציעה את האדריכל כמתכנן ראשי מתאם ומנהל התכנון בעזרת צוות יועצים מומחים מתחומים שונים בהתאם לסוג ואופי הפרוייקט. מכאן, שלכמות ואיכות הידע של האדריכל ולרמתו במקצועות המעורבים בשלבים השונים של התכנון והביצוע, השפעה מכרעת על התכנון האיכותי.

נספח 1 – רישום, אימון ורישוי – אסופת מסמכים

נספח א' – סדר ההתמחות
נספח ב' – בקשת הצטרפות לרשימת המאמנים
נספח ד' – בקשת אישור להתמחות – טופס למתמחה
נספח ה' – יומן עבודה חודשי למתמחה
נספח ו' – ארגון החומר לדווח תקופתי

**הערה: פרסום הנספחים נועד להצגת הפרמטרים הנדרשים.
אין להגיש בקשה לרישום, התמחות או רישוי באופן ידני אלא רק
באמצעות הגשת טופס מקוון באתר רשם המהנדסים והאדריכלים, דרך
אתר משרד הכלכלה <http://www.moital.gov.il> ולחיצה על לשונית:
"הגשת בקשה לרישום/התמחות/רישוי".**

נספח 1' – סדרי ההתמחות

16.11.2008

רישוי מהנדסים ואדריכלים, לפי חוק המהנדסים והאדריכלים, התשי"ח – 1958, סדרי ההתמחות

גדרות:

- רשם** - רשם המהנדסים והאדריכלים.
- התמחה** - אדריכל הרשום בפנקס המהנדסים והאדריכלים ומועסק במשרה אדריכלית
- מאמן/ת** - אדריכל/ית רשום/ה המעסיק/ה מתמחה

על פי תקנות המהנדסים והאדריכלים (תנאים לרישוי), התשס"ח – 2008 (להלן – התקנות) זכאי לקבל רישיון, מי שבתקופת הרישום

צבר ניסיון מקצועי מתאים לביצוע פעולות של אדריכל רשוי. ניסיון זה כולל, בין היתר, מעורבות או טיפול מסייע בפיקוח ובהדרכתו

של אדריכל רשוי והכל לפי אמות מידה אלה, שקבעה מועצת ההנדסה והאדריכלית כסמכותה בתקנות.

סדרי ההתמחות אלו הם לתקופת מעבר, שלאחריה יפורסמו סדרי מותאמים לנהוג לפי ה-UIA, וארגונים דומים

1. **התמחות מקצועית** - אדריכל רשום המבקש לקבל רישיון חייב בתקופת ההתמחות בהדרכתו/ה, פיקוחו/ה ואישורו/ה של מאמן/ת במקצוע ובתחום המתאימים לענף ולמדור בהם הוא מבקש לקבל רישיון.

2. **תקופת ההתמחות** - תקופת ההתמחות היא בת 3 שנים, כאמור בתקנות המהנדסים והאדריכלים (רישוי וייחוד פעולות), התשכ"ז-1967, והיא תיערך אצל מאמן/ת בישראל. בוצע חלק מההתמחות בחו"ל, חייבת להיערך התמחות לפחות של שנה בישראל וסה"כ 3 שנות התמחות ובלבד שעמד המתמחה בכל הנדרש לצורך הזכאות לבחינת הרישוי וכן ימציא לרשם יומן עבודה מוסדר מאת מעסיקו בחו"ל בהתאם לדרישות בישראל. בוצעה ההתמחות במשרה שאינה מלאה, תיחשב במניין תקופת ההתמחות העסקה רצופה ומלאה של לפחות 30 שעות שבועיות. היו הפסקות בתקופת ההתמחות, חייב/ת המאמן/ת לפרטן בדו"ח האימון והן לא תיכללנה במניין תקופת ההתמחות. בוצעה ההתמחות ביותר ממקום אחד, תיחשב במניין תקופת ההתמחות העסקה בת שבעה חודשים לפחות אצל אותו/ה מאמן/ת. יכולה ההתמחות להתבצע במקום קבוע או בכל מקום שבו נעשית עבודת המאמן/ת כרגיל.

מתמחה אשר נאלץ להיעדר ממקום התמחותו לפרק זמן של עד ארבע חודשי היעדרות מטעמים של חופשת לידה, שמירת היריון, שירות מילואים מחלה ממושכת או מטעמים מיוחדים נוספים על פי שיקול דעת הרשם – יראו אותו כמי שעמד בתקופת ההתמחות הדרושה לצורך זכאות לגשת לבחינות הרישוי, זאת במידה וצבר בתקופת ההתמחות את הניסיון המקצועי הנדרש ואת כל תקופת ההתמחות הנדרשת בהתאם לקבוע באמות המידה. .. במקרה בו נאלץ מתמחה לעזוב את עבודתו מהטעמים המוזכרים לעיל טרם השלים תקופת ההתמחות בת 7 חודשים תחת אותו מאמן ולאחר מכן שב להתמחות אצל מאמן חדש, ישלים המתמחה תקופת ההתמחות נוספת בת 7 חודשים לשם עמידה בתנאי הזכאות לגשת לבחינת הרישוי.

3. **אופי ההתמחות** - מאמן/ת יעסיק/תעסיק מתמחה בעבודה אדריכלית בלבד.

4. **רשימת מאמנים** - כמאמן/ת ייחשב/תיחשב אדריכל/ית שעסק/ה בעבודה אדריכלית באופן רצוף בתקופה של 5 שנים לפחות ברציפות מיום קבלת הרישוי, שבמהלכן ביצע:

✚ תכנון, קבלת היתר וטופס 4 למבנה מגורים שאינו פשוט בשטח כולל של לפחות 750 מ"ר

תכנון, קבלת היתר וטופס 4 לבניין ציבור, משרדים או מסחר, בשטח כנ"ל תכנון תכנית מפורטת בסמכות הועדה המחוזית הכוללת נספח בינוי עם שטח בנייה כולל של לפחות 3,000 מ"ר, עד לקבלת אישור הועדה המחוזית להפקדת התכנית (עם או בלי תנאים)	
ולחילופין - אדריכלית שעסקה בעבודה אדריכלית באופן רצוף בתקופה של 8 שנים לפחות מיום קבלת הרשיון. בשתי החלופות, תנאי הוא שהמאמץ/ת עמדה בדרישות שפורטו בבקשת הצטרפות לרשימת המאמנים בנוסח הקבוע באמות מידה אלו, והבקשה אושרה על-ידי הרשם והמאמנות/רשם/ה ברשימה בענפים ובמדורים המתאימים להכשרתו/ה כמאמץ/ת. הרשם רשאי לדרוש ממועמד/ת לאמן לחתום על תצהיר ולצרף פרטים ומסמכים נוספים הדרושים לדעתו לאישור הבקשה.	
המאמץ/ת יכול/ה לאמן ממועד כניסתו לרשימה, אך רשאי הרשם לרשום מאמץ/ת ברשימה במועד מוקדם מיום הגשת הבקשה, אם שוכנע שבאותו מועד עמדה/ה המאמץ/ת בכל הדרישות. כמו-כן רשאי הרשם לאשר תחילת אימון של מתמחה באורח רטרואקטיבי, אם שוכנע שתקופת האימון הקודמת עמדה בכל דרישות ההתמחות כפי שנקבע בסדרי ההתמחות ובאמות-המידה לרישוי.	5. תחילת אימון
ביקשה/ה מתמחה לבצע התמחות, הוא/היא יהיה/תהיה חייב/ת לפני ההתמחות אצל מאמץ/ת, להמציא ולקבל את אישור הרשם לתצהיר בקשה להתמחות בנוסח הקבוע באמות מידה אלו. כמו-כן עליו/ה לצרף כתב-התחייבות מאת המאמץ/ת בנוסח הקבוע באמות מידה אלו.	6. בקשה להתמחות
מתמחה/ת תתנהל יומן-עבודה חודשי במתכונת הקבועה באמות מידה אלו. היומן יחתם בידי המתמחה והמאמץ/ת בכל חודש ויוגש לרשם בסיומה של כל תקופת אימון עם דו"ח האימון.	7. יומן-עבודה
המאמץ/ת יערך/תערוך דין וחשבון תקופתי במתכונת הקבועה בתקנות אלו. דו"חות האימון יוגשו לרשם עם סיומה של כל תקופת אימון או חלק ממנה לפי הנחיית הרשם, כדלקמן:	8. דו"ח אימון
• בתום שישה חודשים ראשונים מיום תחילת האימון • בחלוף 24 חודשים מיום תחילת האימון • בתום תקופת ההתמחות, היינו, לאחר 3 שנים מלאות	
מתמחה המבקש/ת לקבל רשיון בסיום תקופת ההתמחות, יגיש/תגיש לרשם בקשה בנוסח הקבוע באמות מידה אלו, בצרף יומני-העבודה, דו"חות האימון ותיק עבודות המייצגות את עיקר העבודות בנושאים השונים- תיק העבודות יהיה בגודל A3 לפחות. הרשם רשאי לדרוש מהמתמחה ומהמאמץ/ת פרטים והבהרות בין בעל-פה ובין בכתב, הנחוצים לדעתו כדי לבסס את הבקשה לקבלת רשיון. עם אישור תנאים אלו, יותר למתמחה להיבחן בבחינת רישוי. מתמחה רשאי להגיש בקשה להיבחן לפני תום תקופת ההתמחות ובלבד שבמועד הבחינה ימלאו 3 שנים לתקופת ההתמחות.	9. בקשה לרישיון
הרשם יעניק רשיון עבודה למתמחה שעמדה/ה בכל הדרישות כולל בחינת הרישוי. הרשם רשאי בהחלטה מנומקת לדרוש מהמתמחה דרישות נוספות ולהתנות תנאים על קבלת הרישיון, אם שוכנע שיש באלו צורך כדי להבטיח את התאמת המתמחה לעסוק במקצוע, זאת - לאחר שניתנה למתמחה הזדמנות נאותה להציג את טיעונו.	10. אישור הבקשה

11. פומביות ההליך - פרטים על מתכונת בדיקת המועמדים, בהתאם לאמות מידה אלו, יפורסמו לידיעת הציבור מעת לעת, בדרך שתיקבע על-ידי מועצת ההנדסה והאדריכלות.

נספח 1ב' – בקשת הצטרפות לרשימת המאמנים

רישוי אדריכלים בפנקס המהנדסים והאדריכלים – תצהיר / בקשת הצטרפות לרשימת המאמנים (טופס 1)

אני הח"מ שמשרדי נמצא ב טלפון פקס
הרשום בענף במדור מס' רשיון מתאריך
לאחר שהוזהרתי כי עלי לומר את האמת וכי אהייה צפוי לעונשים הקבועים בחוק אם לא אעשה כן,
מצהיר/ה בזה כדלקמן:

הצהרה

הנני בעל רשיון אדריכל מעל 8 שנים, ולחילופין;
הנני בעל רשיון אדריכל מעל 5 שנים, ומאז קבלת הרשיון עסקתי לפחות בשניים משלושת אלה:
+ תכנון כעורך בקשה של בניין למגורים שאינו פשוט, הכולל ... יח"ד (לפחות 3), בשטח עיקרי מ"ר (לפחות 750 מ"ר),
בישוב בועדה המקומית מצ"ב היתר בנייה מס' בתאריך
+ תכנון כעורך בקשה של בניין שאינו למגורים, לשימוש (למעט מבנה לא מאויש), בשטח עיקרי מ"ר (לפחות
750 מ"ר), בישוב בועדה המקומית מצ"ב היתר בנייה מס' בתאריך
+ תכנון כאדריכל של תכנית מפורטת מס' הכוללת נספח בינוי, בסמכות ועדה מחוזית, ליעוד המתירה
בניית שטח כולל מ"ר (לפחות 5,000 מ"ר), בישוב בועדה המקומית שהופקדה ואושרה ללא
תנאים בהחלטת הועדה המחוזית מס' בתאריך
* יש לסמן את תחומי הנסיון (לפחות שניים מבין השלושה)
אני מתחייב להודיע למתמחים במשרדי על תחומי ההתמחות האפשריים במשרד, כמצויין לעיל.
הורשעתי/לא הורשעתי (יש למחוק את המיותר) בישראל או מחוצה לה בעבירה פלילית לרבות הרשעה בבית דין צבאי, שלגבי
העבירה טרם חלה תקופת ההתיישנות לפי חוק המירשם הפלילי ותקנת השבים, התשמ"א-1981. במקרה של הרשעה יש לצרף
את פסק-הדין.
הורשעתי/לא הורשעתי (יש למחוק את המיותר) בישראל או מחוצה לה בעבירה משמעתית. במקרה של הרשעה יש לצרף את
פסק-הדין.
הוגש/לא הוגש (יש למחוק את המיותר) נגדי בישראל או מחוצה לה כתב-אישום או כתב קובלנה משמעתית. במקרה שהוגש
יש לצרף את כתב האישום או הקובלנה.
תלוי/לא תלוי (יש למחוק את המיותר) נגדי בישראל או מחוצה לה הליך של חקירה במשטרה הידוע לי. במקרה שקיים הליך
יש לצרף את התלונה.
אני מתחייב/ת לערוך את האימון לפי התקנות ולדווח לרשם דיווח אמת בנוגע למתמחים אצלי.
אני נותן/ת תצהיר זה בתמיכה לבקשתי להירשם ברשימת המאמנים, בענף במדור

תאריך חתימת המצהיר/ה

הצהרת עו"ד

אני הח"מ עו"ד מאשר/ת בזה כי ביום הופיע/ה לפני מר/גב' אשר זיהיתי לפי תעודת זהות מס' (המוכר/ת לי באופן אישי) ולאחר שהוזהרתי/ה כי עליו/ה להצהיר את האמת וכי יהיה/תהיה צפוי/ה לעונשים הקבועים בחוק אם לא יעשה/תעשה כן, אישר/ה את נכונות הצהרתו/ה וחתם/ה עליה בפני. תאריך חתימת מקבל/ת התצהיר

רישוי אדריכלים בפנקס המהנדסים והאדריכלים – כתב-התחייבות של מאמנ/ת (טופס 2)

אני הח"מ ששרדי נמצא ב טלפון פקס הרשום בענף במדור מס' רשיון מתאריך לאחר שהוזהרתי כי עלי לומר את האמת וכי אהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק אם לא אעשה כן, מצהיר/ה בזה כדלקמן:

אני רשום ברשימת המאמנים.

קיבלתי את המועמדות/ת כמתמחה לתקופה כאמור לעיל, לפי חוק המהנדסים והאדריכלים, התשי"ח-1958 והתקנות שלפיו. המתמחה מס' ת.ז. יועסק בפיקוחי החל מתאריך בעבודה הנוגעת להסמכתו כבעל רשיון בענף מדור

במהלך העסקת המועמד הוא/היא יוכל/תוכל להתמחות בתכנון שניים לפחות מבין שלושת סוגי הפרוייקטים המפורטים להלן:
✚ בניין למגורים שאינו פשוט, הכולל ... יחיד (לפחות 3), בשטח כולל מ"ר (לפחות 750 מ"ר).
✚ בניין ציבור, משרדים או מסחר, בשטח עיקרי מ"ר (לפחות 750 מ"ר).
✚ תכנית מפורטת הכוללת נספח בינוי בסמכות ועדה מחוזית, ליעוד בעל אופי ציבורי, או לתעסוקה, או למגורים, המתירה בניית שטח כולל מ"ר (לפחות 3,000 מ"ר).
* יש לסמן את התחומים המיועדים להתנסות המתמחה (לפחות אחד מבין השלושה)

כל עוד המועמד/ת להתמחות יהיה/תהיה בפיקוחי הוא/היא יעסוק/תעסוק בעבודה מקצועית בהתאמה לענף ולמדור כאמור בבקשה להתמחות, ברציפות ובהיקף לפחות 30 שעות בשבוע.

אם המתמחה לא ימלא/תמלא אחר הדרישות החלות על מתמחה לפי הוראות החוק, התקנות הנלוות לו ואמות-המידה הקבועות על-פיו, או אם יעזוב/תעזוב את העבודה בפיקוחי, אדווח על כך מיד לרשם.

אני מתחייב/ת לדווח על עבודת המתמחה בהתאם להוראות הקבועות בסדרי ההתמחות.

תאריך חתימת המאמנ/ת

נספח 1'ה' – יומן עבודה חודשי למתמחה

רישוי אדריכלים בפנקס המהנדסים והאדריכלים – יומן-עבודה חודשי של מתמחה (טופס 5)

אני הח"מ מצהיר בזה כי בחודש, שנת, עבדתי כמתמחה, לקראת קבלת רישיון בענף, מדור, בפקוח של המאמן/ת

שם הפרויקט

תוכן ההתמחות

תחום התכן

שלב תכנון

בנושאי רקע

התנסות בחוק ותקנות

התנסות בטכנולוגיה

סה"כ שעות ההתמחות

פרטים נוספים

.....

.....

שם הפרויקט

תוכן ההתמחות

תחום התכן

שלב תכנון

בנושאי רקע

התנסות בחוק ותקנות

התנסות בטכנולוגיה

סה"כ שעות ההתמחות

פרטים נוספים

.....

.....

שם הפרויקט

תוכן ההתמחות

תחום התכן

שלב תכנון

בנושאי רקע

התנסות בחוק ותקנות

התנסות בטכנולוגיה.....		
סה"כ שעות התמחות.....		
פרטים נוספים.....		
.....		
.....		
*הבהרות למילוי הטופס.		
תחום התכן – מבנה מגורים / מבנה ציבורי/ אחר..... (בשטח כולל מ"ר), תכנית מפורטת או תכנון מתאר עם/בלי בינוי		
שלב תכנון – חקירה מוקדמת / חלופות / תכנון סופי / בקשה להיתר / ת.מפורט / פרטים / מסמכי מכרז / פיקוח עליון		
נושאי רקע - תיאום תכנון/תאום יועצים / אישורי רשויות / ועדה מקומית/ ועדה מחוזית קשר עם המזמין ומנהל הפרויקט.		
חוק ותקנות - שימוש בחוק ובתקנות / הליכים סטאטוטוריים / שימוש בתקנים ובמפרטים/מסירת המבנה. טכנולוגיה – חומרי בניה / גימורים / טכנולוגיית בנייה.		
פרטים נוספים- כל פרט נוסף כגון מה תפקיד המתמחה בפרויקט ומה-היא תרומתו, האם עבד בשיתוף, באיזה שלב נכנס המתמחה לפרויקט.		
אני מצהיר/ה בזה על נכונות הפרטים שביומן-עבודה זה.		
תאריך.....	שם המתמחה.....	חתימת המתמחה.....
אני מאשר/ת בזה את נכונות הפרטים שביומן-עבודה זה.		
תאריך.....	שם המאמץ/ת.....	חתימת המאמץ/ת.....

נספח 1' – ארגון החומר בדיווח תקופתי

מסמכי הדיווח המועברים למשרד רשם המהנדסים והאדריכלים מתווספים זה לזה. פירושו של דבר שבמשרדי הרשם הולך ונבנה עם כל דיווח תיק המרכז את כל הדיווחים כך שלעת בדיקת המסמכים ע"י חברי הועדה המייעצת, נמצאת בפניהם תמונת מצב עדכנית לעניין ההתמחות

כדי לאפשר ארגון זה של הדיווחים וכדי להקל על חברי הועדה המייעצת הבודקים את מסמכי הדיווח וכדי לאפשר בדיקה מיטבית לטובת מגיש הדוחות, יש לפעול לפי הכללים הבאים המתארים את סדר המסמכים בחוברת הדיווח לפי סדר הופעתם בפני המעיין בהם.

מסמכי הדיווח הראשון – בתום 6 חודשי התמחות, יש לצרף לבקשה את המסמכים הבאים:

1. טופס "בקשת הצטרפות לרשימת המאמנים" של מאמן המתמחה חתום ע"י המאמן והעו"ד, במידה ואינו מוכר כמאמן (טופס 1)
2. כתב התחייבות המאמן (טופס 2)
3. בקשת אישור להתמחות (טופס 4)
4. יומני עבודה חודשיים של המתמחה מפורטים כנדרש (נספח ה')

בתום בדיקת מסמכי הדיווח יקבל המתמחה מכתב מרשם המהנדסים והאדריכלים המאשר/דוחה או מציב דרישות לעתיד, המסכם את שלב הדיווח. מכתב זה יצורף לדיווח הבא.

מסמכי הדיווחים השני – בתום 24 חודשי התמחות

מאחר וכפי שצוין בראשית הדברים, תיקו האישי של כל מתמחה הינו "תיק צובר", שאליו מצורפים מסמכי הדיווחים הבאים, מסמכי הדיווח השני, השלישי והרביעי יכללו את המסמכים הבאים:

1. מכתב אישור תקופת אימון קודמת אותו קיבל המתמחה לאחר בדיקת תיקו בשלב הדיווח הקודם.
2. יומני העבודה החודשיים של המתמחה מפורטים כנדרש (נספח ה')

מסמכי הדיווחים השלישי – בתום 36 חודשי התמחות – תום תקופת ההתמחות

1. מכתב אישור תקופת אימון קודמת אותו קיבל המתמחה לאחר בדיקת תיקו בשלב הדיווח הקודם.
2. יומני עבודה חודשיים של המתמחה מפורטים כנדרש (נספח ה')

נספח 2 – חוק ותקנות מהנדסים ואדריכלים

חוק המהנדסים והאדריכלים, התשי"ח-1958
תקנות המהנדסים והאדריכלים (סדרי הדין והעבודה במועצת ההנדסה והאדריכלות), תשי"ט-1959
תקנות המהנדסים והאדריכלים (רישום בפנקס), תשכ"א-1960
תקנות המהנדסים והאדריכלים (הוכחת הכשרה מתאימה), תשכ"ז-1966
תקנות המהנדסים והאדריכלים (רישוי וייחוד פעולות), תשכ"ז-1967
תקנות המהנדסים והאדריכלים (הוכחת הכשרה מתאימה לענין סעיף 9 (א) (6) לחוק), תשל"ב-1972
תקנות המהנדסים והאדריכלים (כללים בדבר התנהגות שאינה הולמת את כבוד המקצוע), התשנ"ה-1994
תקנות המהנדסים והאדריכלים (סדרי דין בדיון לפני ועדת אתיקה), התש"ס-1999
תקנות המהנדסים והאדריכלים (תנאים לרישוי), תשס"ח-2007

חוק זה ותקנותיו הינם בבסיס ההתנהלות המקצועית והאתית של כל אדריכל ולפיכך רמת הידע הנדרשת בהם הינה ידע מלא.

נספח 3 – חוק התכנון והבניה

חוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965 כולל תיקון 101 תשע"ד-2014

חוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965 כולל תיקון 101 תשע"ד-2014

הכרה	ידע מלא		
------	---------	--	--

פרק א':	פרשנות		
סעיף 1	הגדרות	V	
סעיף 1א'	פרסום בעיתון	V	
סעיף 1ב'	חובת פרסום באינטרנט	V	
סעיף 1ג'	אתר אינטרנט	V	

פרק ב':	מוסדות תכנון		
סימן א'	המועצה הארצית		
	מועצה ארצית סעיפים 2, 3, 4, 5, 6	V	

סימן א' 1	ועדה לתכנון ובניה של תשתיות לאומיות		
	נוהלים, מינויים והליכים סעיפים 6א', 6ב', 6ג', 6ד', 6ה', 6ו'	V	

סימן ב'	ועדה מחוזית		
	נוהלים, מינויים והליכים סעיפים 7, 8, 9, 10, 11, 11א', 11ב', 11ג', 11ד', 11ה', 12	V	

סימן ב' 1	ועדת ערר
V	נוהלים, מינויים והליכים סעיפים 12א', 12ב', 12ג', 12ד', 12ה'

סימן ב' 2	ועדת ערר לפיצויים והיטלי השבחה
V	נוהלים, מינויים והליכים סעיפים 12ו', 12ז', 12ח'

סימן ג'	ועדה מקומית
V	נוהלים, תפקוד, הליכים ומינויים סעיפים 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 20א', 20ב', 21, 22, 24, 25, 26, 27, 28, 28א', 28ב', 29א', 30, 31, 31א', 31ב', 31ג', 31ד'

סימן ד'	ועדה מיוחדת
V	נוהלים, תפקוד, הליכים ומינויים סעיפים 32, 33, 34, 35, 36, 33א'

הכרה	ידע מלא
------	---------

סימן ה'	ועדה משותפת
V	נוהלים, תפקוד, הליכים ומינויים סעיפים 37, 38, 39, 40

סימן ו'	הוראות כלליות
V	נוהלים, מינויים והליכים סעיפים 41, 41א', 42, 43, 44, 44א', 44ב', 44ג', 44ד', 45, 46, 47, 47א', 48, 48א', 48ב', 48ג', 48ד', 48ה', 48ו'

פרק ג':	תכניות
---------	--------

סימן א'	תכנית מתאר ארצית
סעיף 49	הוראות תכנית מתאר ארצית
סעיף 50	תכנית חלקית
סעיף 51	עריכת התכנית
סעיף 52	מסירת העתק לוועדות המחוזית
סעיף 53	אישור התכנית
סעיף 54	פרסום

סימן ב'	תכנית מתאר מחוזית
סעיף 55	מטרות התכנית
סעיף 56	עריכת התכנית
סעיף 57	הוראות התכנית
סעיף 58	הוראות המועצה הארצית
סעיף 59	סמכויות של ממונה לביצוע

סימן ג'	תכנית מתאר מקומית	
סעיף 61	מטרות התכנית	✓
סעיף 61א'	תכנית בסמכות מקומית או מחוזית	✓
סעיף 61ב'	הודעה על הגשת תכנית בסמכות ועדה מקומית והגשת חו"ד	✓
סעיף 62	תכנית בסמכות ועדה מחוזית	✓
סעיף 62א'	תכנית בסמכות ועדה מקומית	✓
סעיף 62א' 1	תכנית כוללנית	✓
סעיף 62ב'	בדיקה תכנונית מוקדמת	✓
סעיף 63	הוראות בתכנית מתאר מקומית	✓
סעיף 63א'	מעונות לחוסים	✓
סעיף 63ב'	הכללת דירות קטנות בתכנית למגורים	✓
סעיף 64	חיוב להכין תכנית ולבצע תכניות שאושרו	✓

ידע מלא	הכרה
---------	------

סימן ד'	תכנית מפורטת	
סעיף 69	הוראות תכנית מפורטת	✓
סעיף 70	התאמת מגרשים	✓

סימן ה'	תכנית מיוחדת	
סעיף 71	תכנית מיוחדת	✓
סעיף 72	אישור תכנית מתאר מיוחדת	✓

סעיף 73	התנגדות לתכנית של ועדה מיוחדת	✓
סעיף 74	ערר על החלטות אחרות	✓
סעיף 75	דין תכנית מיוחדת	✓
סעיף 76	תקנות	✓

סימן ה' 1	תכנית לשימור אתרים	
סעיף 76א'	הפניה לתוספת הרביעית	✓

סימן ה' 2	תכנית לתשתית לאומית	
סעיף 76ב'	תכנית לתשתית לאומית	✓
סעיף 76ג'	הוראות מיוחדות לתכנית לתשתית לאומית	✓

סימן ה' 3	תכנית למתקן טעון היתר פליטה	
סעיף 76ד'	הוראות מיוחדות למתן טעון היתר פליטה	✓

סימן ו'	הוראות כלליות לתכניות	
סעיף 77	הודעה על הכנת תכניות	✓
סעיף 78	היתרים וחלוקת קרקע בתקופת ביניים	✓
סעיף 79	פטור מתשלומי חובה	✓
סעיף 80	תפקידים מיוחדים בקשר לבטיחות טיסה	✓
סעיף 81	ייעוץ תכנית לבטיחות הטיסה	✓
סעיף 82	ערר על דחיית תכנית בדבר בטיחות הטיסה	✓

	✓	תשריט	סעיף 83
	✓	מסמכי לוואי לתכנית	סעיף 83א'
	✓	מועד הגשת תכנית	סעיף 83א' 1
✓		עריכת תסקיר השפעה על הסביבה	סעיף 83ב'
	✓	שמירה על עצים בוגרים	סעיף 83ג'
	✓	שלבי ביצוע	סעיף 84
	✓	הפקדה	סעיף 85
	✓	שינויים לפני הפקדה	סעיף 86
	✓	הפקדת תכנית מצומצמת	סעיף 86א'
	✓	מקום ההפקדה	סעיף 88
	✓	הודעה על הפקדת תכנית	סעיף 89
	✓	פרסום ומסירה של הודעות הפקדה	סעיף 89א'
	✓	הודעה על הפקדת תכנית מתאר מחוזית	סעיף 90

הכרה	ידע מלא		
------	---------	--	--

	✓	הודעה למוסדות תכנון ומשרדי ממשלה	סעיף 91
	✓	תוכן הודעת ההפקדה	סעיף 92
	✓	הודעה על הפקדה מיוחדת	סעיף 93
✓		הודעה על תכניות הנוגעות לטיסה	סעיף 94
✓		מניעת טענות	סעיף 95
	✓	עיון בתכניות	סעיף 96
	✓	זכויות עיון במסמכי מוסד תכנון וחובת פרסום באינטרנט	סעיף 96א'
	✓	הודעה לגבי מתן היתר שלא עפ"י תכנית מופקדת	סעיף 97
	✓	היתר עפ"י תכנית שהופקדה	סעיף 97א'
	✓	הגבלת פעולה אחרי הפקדת תכנית	סעיף 98
	✓	מקומות קדושים והיסטוריים ובתי קברות	סעיף 99
	✓	התנגדות	סעיף 100
✓		התנגדות מטעם בטיחות טיסה	סעיף 101
	✓	המועד להגשת התנגדות	סעיף 102
	✓	מקום הגשת התנגדות	סעיף 103
		הנמקת התנגדות	סעיף 103א'
	✓	עיון בהתנגדות	סעיף 104
	✓	המחליטים בהתנגדות	סעיף 105
	✓	דיון והכרעה בהתנגדות	סעיף 106
	✓	שמיעת התנגדות בפומבי	סעיף 107
	✓	מינוי חוקר	סעיף 107א'
	✓	הכרעה בהתנגדות ואישור תכנית בהעדר התנגדות	סעיף 108
	✓	סמכויות השר	סעיף 109
	✓	מועדים לסיום הטיפול בהתנגדות	סעיף 109א'
	✓	ערר בפני המועצה הארצית	סעיף 110
	✓	ערר על החלטת ועדת ערר בפני הוועדה המחוזית	סעיף 111
	✓	ערר בפני ועדת הערר	סעיף 112
	✓	סמכות מוסד תכנון בערר	סעיף 116

סעיף 117	פרסום אישור תכנית ודחייתה	✓
סעיף 118	שמירת תכנית ופירסומה שאושרה	✓
סעיף 119	תחילתה של תכנית	✓
סעיף 119א'	חובת מסירת מידע	✓

סימן ו' 1	תכנון דרכים ומסילות	
סעיף 119ב'	הוראות מיוחדות לדרכים	✓
סעיף 119ג'	תסקיר השפעה על הסביבה	✓
סעיף 119ד'	פיצויים	✓

סימן ו' 2	מתקני גז טבעי	
סעיף 119ה'	מיתקן גז בלחץ נמוך מאוד	✓
סעיף 119ו'	רישוי מתקני גז	✓

	ידע מלא	הכרה
--	---------	------

סימן ז'	חלוקה חדשה	
סעיף 120	הגדרה	✓
סעיף 121	איחוד וחלוקה בהסכמה ושלא בהסכמה	✓
סעיף 122	חלוקה שלא בהסכמה	✓
סעיף 123	רישום הערה בפנקסי המקרקעין	✓
סעיף 124	תחולה	✓

סעיף 125	רישום חלוקה בפנקסי המקרקעין	✓
סעיף 126	השפעת חלוקה חדשה על שעבודים	✓
סעיף 127	איחוד מגרשים שלא בהסכמת הבעלים	✓
סעיף 128	הבטחת זכויות של בעל משכנתא	✓

סימן ח'	סולם העדיפות של תכניות	
סעיף 129	תכנית מתאר מקומית	✓
סעיף 130	תכנית מתאר מחוזית	✓
סעיף 131	תכנית המתאר הארצית	✓
סעיף 132	תקנות לפי החוק	✓

סימן ט'	ביטול תכניות שינויים והתלייתן	
סעיף 133	סמכות מוסד תכנון	✓
סעיף 134	סמכות הוועדה המחוזית	✓

פרק ד'	איחוד וחלוקה של קרקעות	
---------------	-------------------------------	--

137+144	תשריט לחלוקת ואיחוד קרקעות	✓
138	פרטי תשריט	✓

פרק ה'	רישוי	
---------------	--------------	--

145	עבודות טעונות היתר	✓	
145א	הסכמת רמ"י לבקשה להיתר	✓	
145ב	רישוי בדרך מקוצרת	✓	
145ג	פטור מהיתר	✓	
145ד	הנחיות מרחביות	✓	
146	שימוש חורג	✓	
147	הקלות	✓	
148	שימוש חורג והקלה בתנאים	✓	
149	תנאים מוקדמים למתן היתר לשימוש חורג או למתן הקלות	✓	
151	סטיה ניכרת	✓	
152	ערר והשגה	✓	
153	סדרי הערר	✓	

	ידע מלא	הכרה
156	הגבלות בקרקע חקלאית ובתחום הסביבה החופית	✓
157	מועד להכרעה בבקשות	✓
157ב	אישור תחילת עבודה	✓
157ג	בקרת ביצוע על ידי מכון בקרה	✓
158א	חובת התקנת מעליות וגנרטורים	✓
158א1	הצמדת מקומות חניה	✓
158א2	בתי שימוש המיועדים לנשים	✓
158א3	התניית היתר בהתקנת מקומות חניה	✓

פרק ה'1 סידורים מיוחדים לנכים בבניינים ציבוריים

158ב1	תחולת הפרק	✓	
158ג	סידורים מיוחדים לנכים בבניין ציבורי קיים	✓	
158ד	ערעור	✓	
158ה	ביטול רשיון עסק	✓	
158ו	מתן היתר לבנין ציבורי	✓	

פרק ה'1א' נגישות לאנשים עם מוגבלויות

158ו1	נגישות מקום ציבורי חדש	✓	
158ו2	שטח משותף בבנין מגורים חדש	✓	
158ו3	אישור מורשה נגישות	✓	
158ו4	תוקף היתר – מוסד חינוך	✓	

פרק ה'3' מכוני בקרה

158ג	הגדרות	✓	
158ד	הקמת מכון בקרה ותפקידיו	✓	

158כ	פעילותו של מכון בקרה	✓	
158כט	קביעת הוראות לעניין מכוני בקרה	✓	
158ל	חובת דיווח של מכון בקרה		✓

פרק ו' מתקנים ביטחוניים ומכשולי טיסה

160	סדרי הגשת בקשה להיתר ותוכן הבקשה	✓	
175	הוראת שינוי	✓	

פרק ז' שימוש חורג

178	תקופת מקסימום לחריגה	✓	
179	פרסום הרשימה ואישורה	✓	
180	מבחנים לקביעת תקופת המקסימום לחריגה בבנינים	✓	

פרק ח' הכרה

181	התקופה המרבית לחריגה	✓	
182	אישור התקופה המרבית	✓	
183	הפסקת החריגה בתום התקופה המרבית	✓	
184	הפסקת החריגה לפני תום התקופה המרבית	✓	
185	אי ביצוע ההפסקה לפני המועד	✓	
186	ביצוע ע"י הועדה המקומית	✓	
187	שיכון חלוף	✓	

פרק ח' הפקעות

188	מטרת ההפקעה	✓	
189	סמכות הועדה המקומית	✓	
190	ביצוע ההפקעה	✓	

פרק ח'1 היטל השבחה

196א	היטל השבחה	✓	
------	------------	---	--

פרק י' עבירות ועונשין

203	הגדרות	✓	
204	עונשין	✓	
205	אמצעים נוספים	✓	
224	הפסקת ביניים מנהלתית	✓	
238א	צו הריסה מנהלתי	✓	
239	צו הפסקה שיפוטי	✓	
240	אי-קיום צו הפסקה שיפוטי	✓	
241	הריסה על אי-קיום צו ביניים	✓	

242	ביצוע צו הריסה שיפוטי	V
-----	-----------------------	---

התוספת הראשונה	ועדה לשמירה על קרקע חקלאית ושטחים פתוחים
1 עד 16	V

התוספת השנייה	שמירה על הסביבה החופית
1 עד 12	V

הכרה	ידע מלא
------	---------

התוספת השלישית	השבחה
1	פרשנות V
2	חבות בהיטל השבחה V

התוספת הרביעית	שימור
1 עד 17	V

התוספת השישית	דיוור בר השגה
פרק א'	הגדרות ופרשנות V
פרק ב'	דיוור בר השגה V

נספח 4 – תקנות התכנון והבניה

תקנות התכנון והבניה (בקשה להיתר, תנאיו ואגרות) התש"ל-1970

תקנות התכנון והבניה (בקשה להיתר, תנאיו ואגרות) התש"ל - 1970

הכרה	ידע מלא		
	V	הגדרות	סעיף 1
V		אישור מוקדם של מפה	סעיף 1א
	V	הגשת בקשה להיתר	סעיף 2
V		בעל זכות בנכס שחתימתו דרושה	סעיף 2א
V		מתן הודעה לזכאים אחרים	סעיף 2ב
V		דחית ההחלטה בדבר מתן ההיתר	סעיף 2ג
	V	עורך הבקשה מי הוא	סעיף 2ד
	V	חלוקת האחריות לעריכה	סעיף 2ה
	V	שינויים בתחום האחריות לעריכה	סעיף 2ו
	V	החלפת עורכי הבקשה	סעיף 2ז
V		דרך מסירת הודעות	סעיף 2ח
V		שמירת התחייבויות חוזיות	סעיף 2ט
	V	נספחים לבקשה להיתר	סעיף 3
	V	מפה מצבית	סעיף 4
	V	מפת איתור העבודה	סעיף 5
	V	תשריט סכימתי של שטחי הבניה	סעיף 6
	V	תכניות בניה	סעיף 7
	V	חזית לצד הרחוב	סעיף 8
	V	אופן ההגשה וההכנה של הנספחים לבקשה להיתר	סעיף 9

סעיף 10	נספחים לבקשה להיתר לשינוי פנימי בבניין או שינוי בשימוש	V	
סעיף 11	נספחים נוספים להבהרת בקשה להיתר	V	
סעיף 11א	נספח תיאור אמצעים לבטיחות אש	V	
סעיף 12	חובה להגיש מפה טופוגרפית בנכס בעל שיפוע	V	
סעיף 13	מפה טופוגרפית	V	
סעיף 13א	בקשה להיתר לשימוש חורג	V	
סעיף 14	נספחים במספר ובקנה מידה שונים	V	
סעיף 15	בדיקת הבקשה על ידי המהנדס	V	
סעיף 16	מתן היתר ותנאיו	V	
סעיף 16א	פרוטוקול	V	
סעיף 16ב	חובת הנמקה	V	
סעיף 17	חובת קיום הוראות התוספת השניה	V	
סעיף 17א	הוראות לעניין אתר	V	
סעיף 18	היתר ועתקיו	V	
סעיף 19	אגרות	V	
סעיף 19א	הצמדה למדד	V	
סעיף 20	תוקפם של החלטה לתת היתר ושל היתר	V	
סעיף 20א	חידוש היתר	V	
סעיף 20א1	תצהיר על גמר עבודות של מקלט	V	

הכרה	ידע מלא		
------	---------	--	--

סעיף 20ב	התרת שינויים בהיתר בידי המהנדס	V	
סעיף 21	תעודת גמר	V	
סעיף 21ב (א)	חו"ד מורשה נגישות מתו"ס	V	
סעיף 22	היתרי בניה לבניינים מסויימים	V	
סעיף 26	הוראות מעבר	V	
סעיף 27	השם	V	

תוספת ראשונה	
--------------	--

טופס 1	טופס בקשה להיתר	V	
טופס 2	דף ראשון להיתר שינויים והצהרות	V	
טופס 3	דף ראשון להיתר	V	
טופס 4	בקשה לתעודת גמר	V	
טופס 5	תעודת גמר	V	
טופס 6	תצהיר של דייר בבקשה לביצוע עבודה או שימוש שניתן להתירם ע"י בית דין לשכירות	V	
טופס 7	תצהיר של בעלים/חוכר בבית משותף	V	
טופס 8	תצהיר של נציגות הבית המשותף בדבר הרכב הבעלים	V	
טופס 9	תצהיר של מתכנן שלד	V	
טופס 10	תצהיר של אחראי לביצוע שלד הבנין	V	

תוספת שניה	
------------	--

חלק א'	מתקני תברואה
--------	--------------

סעיף 1.01	התקנת מיתקני תברואה	V
סעיף 1.02	חובה לספק מי שתיה	V
סעיף 1.03	הפרדה בין מי שתיה ומים שאינם מי שתיה	V
סעיף 1.04	צנרת ואבזרי מערכת לאספקת מים	V
סעיף 1.05	התקנת מד מים ושסתום מפסיק	V
סעיף 1.06	כמות ולחץ המים	V
סעיף 1.07	התקנת מערכת לאספקת מים חמים	V
סעיף 1.08	אמצעי בטיחות והגבלת טמפרטורה במערכת לאספקת מים חמים	V
סעיף 1.09	חובת התקנת מערכת סולרית	V
סעיף 1.10	מניעת בזבז מים	V
סעיף 1.11	התקנת מכשירי בטיחות	V
סעיף 1.12	שטיפה וחיתוי של מערכת מי שתיה	V
סעיף 1.13	קבועות שרברבות	V
סעיף 1.14	סידורים תברואיים (לעניין מרחבי שימוש וכמות קבועות)	V
סעיף 1.15	בית שימוש בבנין ציבורי	V

הכרה	ידע מלא
------	---------

סעיף 1.16	מערכת הביוב והנקזים	V
סעיף 1.17	חובת חיבור לביוב ציבורי	V
סעיף 1.18	טיהור שפכים ופסולת	V
סעיף 1.19	מניעת הצפה על ידי זרימה חוזרת של שפכים	V
סעיף 1.20	אמצעי מניעה נגד זרימה חוזרת של שפכים	V
סעיף 1.21	איזור צינורות	V
סעיף 1.22	סיים איזור	V
סעיף 1.23	מערכת סילוק שפכים פרטית	V
סעיף 1.24	אמצעים לטיפול במי גשם	V
סעיף 1.25	אספקת מים בבנין גבוה או רב קומות	V
סעיף 1.26	חובת בדיקה	V

חלק ב'	גדלם, איזורם ותאורתם של חלקי בנין
--------	-----------------------------------

סימן א'	פרשנות
סעיף 2.01	הגדרות
סעיף 2.02	שמירת דינים

סימן ב'	גדלם של חלקי בנין
סעיף 2.03	גובה מינימלי של חלקי בנין
סעיף 2.04	שטח מינימלי של חלקי בנין ורוחב מינימלי בין קירות

סעיף 2.06	רוחב מינימלי של חנות	✓
סעיף 2.07	גובה מקסימלי של חנות באזור מגורים	✓
סעיף 2.08	יציע בחנות	✓
סעיף 2.09	יציע בדירה	✓
סעיף 2.10	דירת מרתף	✓
סעיף 2.11	חצר חיצונית פתוחה	✓

סימן ג'	חלונות	
סעיף 2.20	אמצעי איור ותאורה	✓
סעיף 2.21	גודל חלונות בדירה	✓
סעיף 2.22	גודל חלון המופנה למרפסת או למטבח	✓
סעיף 2.23	איסור בניית חלון בקירות מסוימים	✓
סעיף 2.24	חלון הפונה לחצר פנימית בחדר מגורים	✓
סעיף 2.25	חלון הפונה לחצר פנימית במטבח או בחדר שירות	✓
סעיף 2.27	תאורה ואיור מרתף	✓
סעיף 2.28	ניקוי חלונות וקירות מסך בבנין	✓

סימן ד'	איור חדר שירות	
סעיף 2.40	אמצעי איור	✓
סעיף 2.41	איור באמצעות צוהר	✓

הכרה	ידע מלא	
------	---------	--

סעיף 2.42	איור באמצעות צינור איור נפרד פתוח בכיוון אחד	✓
סעיף 2.43	איור באמצעות צינור מאסף	✓
סעיף 2.44	איור באמצעות מאור מיכני	✓
סעיף 2.45	צינור נפרד מצויד במאור מיכני	✓
סעיף 2.46	צינור מאסף מצויד במאור מיכני חשמלי	✓
סעיף 2.47	מספר החלפות אוויר לשעה בחדר שירות	✓

סימן ה'	מערכת איור מלאכותית	
סעיף 2.60	מערכת איור מלאכותית בבנינים מסוימים	✓
סעיף 2.61	מספר החלפות אוויר לשעה	✓
סעיף 2.62	סגר בהסתעפות בין צינור מאסף וצינור משנה	✓

סימן ו'	תאורה מלאכותית	
סעיף 2.80	תאורה מלאכותית בחדר שירות	✓
סעיף 2.81	תאורה מלאכותית בהתאם ל IES Code	✓

סימן ו' 1	איור ותאורה בחדר מדרגות	
סעיף 2.85	פתחי איור	✓
סעיף 2.86	תאורה	✓
סעיף 2.87	אור עליון	✓
סעיף 2.88	תאורה מלאכותית לשעות החשיכה	✓

סימן ז' אמצעי בטיחות והגנה לפתחים בבניינים			
סעיף 2.90	הגדרות	✓	
סעיף 2.91	דלת	✓	
סעיף 2.92	אמצעי נעילה	✓	
סעיף 2.93	אמצעי בטיחות והגנה לחלונות	✓	
סעיף 294	אמצעי בטיחות והגנה לפתחי ארובות אוויר	✓	
סעיף 296	הגנה על פתח אור עליון	✓	

סימן ח' הגנה למקומות עם הפרשי גבהים בבניין ומחוצה לו			
סעיף 2.100	מעקה בבנין	✓	
סעיף 2.101	מעקה במפעל	✓	
סעיף 2.102	מעקה גג	✓	
סעיף 2.103	הפרשי גובה מחוץ לבנין	✓	
סעיף 2.104	פטור ממעקים	✓	

הכרה	ידע מלא	
------	---------	--

חלק ג'	בטיחות אש בבניינים
--------	--------------------

פרק א'	פרשנות וכללי
--------	--------------

סימן א' פרשנות			
3.1.1.1	פרשנות	✓	
3.1.1.2	תחולה על סוגי בניינים	✓	

סימן ב' כללי			
3.1.2.1	דרך מוצא והדרישות לגביה	✓	

3.1.2.2	גישה למוצא בטוח	✓	
3.1.2.3	מוצא בטוח	✓	
3.1.2.4	יציאה	✓	
3.1.2.5	גובה מזקף ראש	✓	
3.1.2.6	פני מישור ההליכה	✓	
3.1.2.7	הפרשי גבהים מקומיים במפלסי רצפה	✓	
3.1.2.8	שיפוע מישור ההליכה	✓	
3.1.2.9	מקדם התנגדות להחלקה	✓	

פרק ב'	מרכיבי דרך המוצא
--------	------------------

סימן א' דלתות			
3.2.1.1	מדידת רוחב, רוחבים נדרשים, ספים בפתח, כיווני	✓	
עד 3.2.1.27	פתיחה, נעילת דלתות		

סימן ב'	מדרגות, חדרי מדרגות ומדרגות נעות
3.2.2.1 עד 3.2.2.27	רוחב מדרגות, מבנה מדרגות, מאחזי יד, פתיחת דלתות לחדר מדרגות, סוגי מהלכי מדרגות, סולמות

סימן ג'	חדר מדרגות מוגן
3.2.3.1 עד 3.2.3.3	חדר מדרגות מוגן, הפרדות חלל שימושי בחדר מדרגות, חדר מדרגות לקומות תחתיות
סימן ד'	מערכת מדרגות חיצונית
3.2.4.1 עד 3.2.4.6	מערכת מדרגות חיצונית, הפרדה מהבניין, פתחים במערכת מדרגות חיצונית

סימן ה'	מוצא אופקי
3.2.5.1 עד 3.2.5.2	מיקום וכמות מוצאים אופקיים

סימן ו'	פרוזדור מוגן
3.2.6.1	פרוזדור מוגן

הכרה	ידע מלא
------	---------

סימן ז'	פרוזדור פתוח מוגן
3.2.7.1	פרוזדור פתוח מוגן

סימן ח'	גג מוגן
3.2.8.1	גג מוגן

סימן ט'	יציאה
3.2.9.1 עד 3.2.9.5	יציאה, מרכיביה, כמות יציאות, חסימת קומות תחתיות

סימן י'	כבשים
3.2.10.1 עד 3.2.10.6	דרישות, מידות שיפועים, מבנה משטחים אופקיים, מאחזים

סימן י"א	אזור מחסה
3.2.11.1 עד 3.2.11.9 (כולל)	נגישות לאזור מחסה, יציאה ממנו, תקשורת ושילוט וצורת מחסה

סימן י"ב	תפוסה וחישוב רוחב דרך המוצא
3.2.12.1 עד 3.2.12.10	דרך לחישובי תפוסה, טבלאות, מקדמים והערות להן, חישוב רוחב דרכי מוצא ופרוזדורים, דלתות בדרכי מוצא, שיטת המדידה של הרוחב

סימן י"ג	מספר דרכי מוצא
----------	----------------

	V	מספר דרכי מוצא מחדר, מקומה, מבניין	3.2.13.1 עד 3.2.13.5
--	---	------------------------------------	-------------------------

		סימן י"ד	
	V	מיקום דרכי מוצא מיקום ומרחקים בין דרכי מוצא מחדר, מקומה מבניין, דרכי מוצא, נגישות	3.2.14.1 עד 3.2.14.5

		סימן ט"ו	
	V	מרחקי הליכה, מהלך משותף, אופני מדידה לסוג בניינים	3.2.15.1 עד 3.2.15.12

		סימן ט"ז	
V		תאורת דרכי מוצא תאורה מלאכותית (חשמל)	3.2.16.1 סעיף

		סימן י"ז	
V		תאורת חרום תאורת חרום	3.2.17.1 סעיף

		ידע מלא	הכרה
--	--	----------------	-------------

		סימן י"ח	
V		שילוט וסימון דרכי מוצא שילוט	3.2.18.1 עד 3.2.18.2

		סימן י"ט	
	V	חוץ הבניין מדרגות חוץ	3.2.19.1 סעיף

		סימן כ'	
V		דרך גישה, רחבת היערכות וחלונות חילוך אמצעי חילוך, רחבות, הערות, רדיוסים, מידות מבנה, רחבת חילוך, חלונות חילוך	3.2.20.1 עד 3.2.20.8

		פרק ג'	הפרדות ועמידות אש
--	--	---------------	--------------------------

		סימן א'	
	V	הפרדות הפרדות דרכי מוצא, קומות שרותים, מדרגות הפרדות בקומות, במנהרות שרות	3.3.1.1 עד 3.3.1.6

		סימן ב'	
V		עמידות אש של שלד הבניין עמידות אש של מרכיבי שלד	3.3.2.1 סעיף

		פרק ד'	מערכות גילוי וכיבוי
--	--	---------------	----------------------------

		סימן א'	כללי
--	--	----------------	-------------

V		הכנת הפרק עדיין לא הסתיימה (בינתיים עובדים לפי הוראות מכ"ר/550)
---	--	---

פרק ה'		מערכות שליטה בעשן
--------	--	-------------------

סימן א'	אופני שליטה בעשן	
3.5.1.1 עד 3.5.1.9	אפשרויות שחרור עשן קבוע, מאולץ, פירים, מפוחים, מערכת על לחץ, מערכות פינוי עשן	V

סימן ב'	סידורי שליטה בעשן עפ"י חלק הבניין	
3.5.2.1 עד 3.5.2.2	כללי בבניינים גבוהים ורבי קומות	V

סימן ג'	סידורי שליטה בעשן עפ"י ייעוד הבניין	
סעיף 3.5.3.1	בבניין למסחר	V

הכרה	ידע מלא	
------	---------	--

פרק ו'	חומרי גמר	
--------	-----------	--

סימן א'	כללי	
סעיף 3.6.1.1	חומרי גמר ומוצרים בחדרי מדרגות המשמשים מוצא בטוח	V

פרק ז'	בנין גבוה ורב קומות	
--------	---------------------	--

סימן א'	כללי ומדרגות	
3.7.1.1 עד 3.7.1.5	דירות דו קומתיות, חדרי מדרגות מוגנים, הפרדות אש	V

סימן ב'	סידורי שליטה בעשן בבניין גבוה או בבניין רב קומות	
סעיף 3.7.2.1	סידורי שליטה בעשן בבניין גבוה ורב קומות	V

סימן ג'	מעליות	
3.7.3.1 עד 3.7.3.13	מספר מעליות, מיקום, מבנה מעלית אלונקה, מידות פרוזדור מול מעלית, ציוד חדרי מכונות.	V
3.7.3.5	מידות הפרוזדור בכניסה למעלית	V

סימן ד'	גנרטור חשמל	
סעיף 3.7.4.1	גנרטור לשעת חרום	V

סימן ה'	דרכי גישה ורחבת הערכות
3.7.5.2 , 3.7.5.1	רוחבים, רדיוסים, ממ"דים, מרחקים של רחבות הערכות

פרק ח'	מגורים
--------	--------

מסימן א' עד סימן ל'	התייחסות פרטנית של סעיפי חלק ג' – בטיחות אש למבני מגורים
	V

פרק ט'	התקהלות
--------	---------

סימנים: א' עד ל"א, ל"ג, ל"ה, מ', מ"א, מ"ב, מ"ג	התייחסות פרטנית לכל סעיפי הסימנים לעיל
	V

סימנים: ל"ב, ל"ד, ל"ז, ל"ח, ל"ט	(התייחסות פרטנית לכל סעיפי הסימנים לעיל)
	V

הכרה	ידע מלא
------	---------

סימן לו'	סקר בטיחות כולל נספח
3.9.36.1 עד 3.9.36.2	נספח סקר בטיחות
	V

חלק ד'	בניה במרווחים ומעבר לקו רחוב
סעיף 4.01	הגדרות
סעיף 4.02	תחולה
סעיף 4.03	בליטות המותרות מבנין
סעיף 4.04	הבטחת מראה הרחוב ומעבר תשתיות
סעיף 4.05	בליטות מעבר לקו מגרש
סעיף 4.06	הבלטת יסוד בנין
סעיף 4.07	איסור הקמת תמיכות ועמודים
סעיף 4.08	תנאים נוספים להבלטת גגון או סוכך
סעיף 4.09	בניה מותרת במרווח
	V

חלק ה'	שלד בנין ובידודו התרמי והאקוסטי של הבניין
--------	---

סימן א'	פרשנות
סעיף 5.01	הגדרות
	V

סימן ב'	שלד הבניין
סעיף 5.02	שלד בנין ומקדם הביטחון
סעיף 5.03	שיטת בניה
	V

✓		סעיף 5.04 בדיקת ביסוס הבניין ושלדו
✓		סעיף 5.05 חומרי בניה ושיטות פסולים
✓		סעיף 5.06 עמסים

✓		סעיף 5.07 צירוף עמסים בחישובים הסטטיים
✓		סעיף 5.08 עומס אופקי על מעקה
✓		סעיף 5.09 חובת שילוט לציון עומס שימושי מותר

איטום בניין נגד טחב ולחות			סימן ג'
✓		איטום נגד טחב ורטיבות	סעיף 5.30
✓		מניעת חדירת מים ורטיבות דרך קירות חיצונים	סעיף 5.32
✓		איטום בחמרים אספלטיים	סעיף 5.33
✓		הרחקת מי הצפה	סעיף 5.34
✓		הפעלה אוטומטית של משאבות ניקוז	סעיף 5.35
✓		נדבך ראש	סעיף 5.36
✓		עובי קיר	סעיף 5.37
✓		חמרי בניה ומליטה	סעיף 5.38
✓		בידוד תרמי	סעיף 5.39

הכרה	ידע מלא		
	✓	סעיף 5.40 בידוד אקוסטי	
	✓	סעיף 5.41 עובי קיר המפריד שתי יחידות דיור	
✓		סעיף 5.42 פתחים בקיר כפול דופן המשמש קיר חיצון	
	✓	סעיף 5.43 חיצוב תעלה בשלד או בקיר לא נושא	

חלק ו' אצירת אשפה וסילוקה מבניין

סימן א':	פרשנות
סעיף 6.01	הגדרות

סימן ב'	בחירת כלי אצירת אשפה, מבנה לריכוזם ואיתורו
סעיף 6.02	בחירת כלי אצירת אשפה

סימן ג'	תכנון וגימור מבנה לאחסון אצירת אשפה
סעיף 6.03	מבנה אחסון כלי אצירת אשפה
סעיף 6.04	מידות מבנה לאחסון כלי אשפה

סעיף 6.05	אזור
סעיף 6.06	תאורה
סעיף 6.07	מרחק משכנים או מדיירים
סעיף 6.08	ברז שטיפה וניקוז
סעיף 6.09	פרטי מסגרות
סעיף 6.10	גימור קירות חיפוי

סעיף 6.11	גימור רצפה	✓
סעיף 6.12	טבלת דרישות ממבני אצירת אשפה	✓
סעיף 6.13	מיתקני תברואה במבנים לריכוז כלי אצירת אשפה	✓

סימן ד'	העברת אשפה מקומות הבניין לחדר האשפה בקומת הקרקע	
סעיף 6.14	העברת אשפה מהקומות לחדר אשפה	✓
סעיף 6.15	צינור אשפה יבש	✓

סעיף 6.16	מצנח אשפה	✓
סעיף 6.17	ארובת אוורור בחדר אשפה בעל צינור אשפה יבש	✓

חלק ז'	הוראות מיוחדות בנוגע לבניין גבוה, לבניין רב-קומות ולבניינים אחרים	
---------------	--	--

סימן א'	פרשנות	
סעיף 7.00.01	הגדרות	✓
סעיף 7.00.02	תחולה	✓

	ידע מלא	הכרה
--	---------	------

סימן ה'	גגו של בניין גבוה או רב-קומות	
סעיף 7.00.80	צורת הגג	✓
סעיף 7.00.81	בניה מותרת על מפלס הגג	✓
סעיף 7.00.82	מעקה הגג	✓
סעיף 7.00.83	בניה למגורים מעל מפלס הגג בבניין קיים	✓

סימן ז'	שלד הבניין	
סעיף 7.30.00	תחולה	✓
סעיף 7.31.00	חישובים סטטיים	✓
סעיף 7.32.00	עמסים אנכיים	✓
סעיף 7.33.00	עומס הרוח	✓
סעיף 7.34.00	עומס הנגרם על ידי רעידת אדמה	✓
סעיף 7.35.00	עומס מקסימלי	✓
סעיף 7.36.00	הקשחת השלד	✓
סעיף 7.37.00	אלמנטים מקשיחים אנכיים	✓
סעיף 7.38.00	נשיאת מאמצים מסביב לפתחים בקיר המשמש אלמנט מקשיח	✓
סעיף 7.39.00	דיאפרגמות אופקיות	✓
סעיף 7.40.00	דפורמציות	✓

סעיף 7.41.00	יציבות נגד הפיכה	✓
סעיף 7.42.00	חישוב השלד	✓
סעיף 7.43.00	הגנה על שלד מקונסטרוקציית פלדה	✓

סעיף 7.44.00	שלד מאלמנטים טרומיים	V	
סעיף 7.45.00	חיזוק השלד לשעת חירום	V	
סעיף 7.46.00	חיזוק התקרות	V	
סעיף 7.47.00	עמידות אש של שלד הבניין	V	
סעיף 1	פרשנות	V	
סעיף 2	זמן עמידות אש	V	
סעיף 3	הוראה מיוחדת לבנינים מעל 40 מטרים	V	

סימן ח'	התקנת מתקנים וציוד לכיבוי		
סעיף 7.60.00	ציוד לכיבוי בבנינים	V	

סימן י'	סדרי מזוג אוויר		
סעיף 7.73.00	מערכת מיזוג אוויר באמצעות מים	V	
סעיף 7.73.01	תנאים להתקנת מערכת מיזוג אוויר בבנין	V	
סעיף 7.74.00	מערכת מובלי אוויר	V	

סימן יא'	חדר דוודים שאינם דודי קיטור		
סעיף 7.80.00	מבנה חדר דוודים	V	
סעיף 7.81.00	מבנה חדרי הסקה	V	

הכרה	ידע מלא		
------	---------	--	--

סימן יג'	התקנת מערכת הארקה וקולט ברקים		
סעיף 7.85.00	מערכת הארקה ומערכת הגנה מפני פגיעות ברק	V	

סימן טו'	סימון והארה לאזהרה מפני מכשולי טיסה		
סעיף 7.89.00	תחולה	V	
סעיף 7.89.01	התקנה על פי תקן	V	
סעיף 7.89.02	חריגה מהתקן ומהוראות סימן זה	V	

סימן טז'	מיתקנים לסילוק אשפה בבניין גבוה או רב-קומות		
סעיף 7.90.00	מעלית שירות או צינור אשפה יבש לסילוק אשפה	V	
סעיף 7.91.00	גישה למעלית שירות	V	
סעיף 7.92.00	נפחם ומספרם של מיכלי אשפה	V	
סעיף 7.93.00	מיתקנים לניקוי ולאיזור מצנחי אשפה	V	

סימן יז':	הוראות שונות לבניין גבוה או רב-קומות		
סעיף 7.94.00	חיבור גמיש של צנרת אספקת המים והגז באדמת חרסית פעילה	V	
סעיף 7.95.00	ניקוי חלונות וקירות מסך בבנין גבוה ובבנין רב קומות	V	

חלק ח'	התקנת סידורים מיוחדים לנכים בבניין ציבורי (מתייחס בעיקר לבניינים ציבוריים קיימים)		
---------------	--	--	--

סימן א'	פרשנות		
----------------	---------------	--	--

סעיף 8.01	הגדרות	V	
-----------	--------	---	--

סימן ב'	הוראות למתן היתר		
סעיף 8.02	מתן היתר לבניין ציבורי	V	
סעיף 8.03	שינויים בבניין ציבורי קיים	V	

סימן ג'	סידורים מיוחדים לנכים בשטחי חוץ של בניין ציבורי		
סעיף 8.03.01	חניה	V	
סעיף 8.03.02	דרכים נגישות מחוץ לבנין	V	
סעיף 8.03.03	אזורים להורדת נוסעים ולהעלאתם	V	
סעיף 8.04	הכניסה לבניין	V	

סימן ד'	סידורים מיוחדים לנכים בשטחי פנים של בניין ציבורי		
סעיף 8.05	דלת כניסה	V	
סעיף 8.06	דלתות, מחיצות וקירות שקופים	V	
סעיף 8.07	דלתות פנים	V	
סעיף 8.08	דרך נגישה בתוך הבנין	V	
סעיף 8.09	מפלסי הרצפה וכבשים פנימיים	V	

	ידע מלא	הכרה
--	---------	------

סעיף 8.10	התקנת מעלית וחדר מדרגות	V	
סעיף 8.11	מבנה המעלית	V	
סעיף 8.12	חדר מדרגות	V	
סעיף 8.13	בתי שימוש מיוחדים	V	
סעיף 8.14	משתנות	V	
סעיף 8.15	כיור מיוחד בחדרי שירות	V	
סעיף 8.16	מראה בחדרי שירות	V	
סעיף 8.17	מפסיקים וכפתורי הפעלה	V	
סעיף 8.19	מזרקת לשתיית מים	V	
סעיף 8.21	יציאות מבנין ציבורי	V	
סעיף 8.23	מקומות ישיבה מיוחדים בבתי עינוג	V	
סעיף 8.24	מקומות מיוחדים במסעדות וחדרי אוכל ציבוריים	V	
סעיף 8.25	יחידה מיוחדת	V	

סימן ה'	סידורים מיוחדים לנכים בניין ציבורי – אמצעי תקשורת		
סעיף 8.26	טלפון ציבורי	V	
סעיף 8.27	מערכות התרעה ואזעקה	V	

חלק ח' 1	
-----------------	--

פרק א'	בניין ציבורי חדש
---------------	-------------------------

סימן א'	פרשנות
----------------	---------------

סעיף 8.30	הגדרות	V	
סעיף 8.31	מקום ציבורי חדש	V	
סעיף 8.32	בניין עם ייעוד מעורב	V	
סעיף 8.33	בניין ציבורי אחר	V	

סימן ב'	בניין ציבורי חדש (כללי)		
8.40 עד 8.45	V		

סימן ג'	דרך נגישה		
8.50 עד 8.66	V		

סימן ד'	אמצעים לאיתור, אזהרה והכוונה		
8.70 עד 8.82	V		

סימן ה'	תאורה		
8.90 עד 8.91	V		

סימן ו'	שילוט		
סעיף 8.100	שילוט הכוונה	V	

		ידע מלא	הכרה
--	--	----------------	-------------

סימן ז'	מקומות חניה		
8.110 עד 8.117	V		

סימן ח'	מעלית ומעלון		
8.120 עד 8.126	V		

סימן ט'	מדרגות, מדרגות נעות ומסועי לכת		
8.130 עד 8.131	V		

סימן י'	מתקני תברואה		
8.140 עד 8.159	V		

סימן י"א'	יחידות אכסון		
8.180 עד 8.195	V		

סימן י"ב'	בתי עלמין		
סעיף 8.200	V		

סימן י"ג'	מקומות להתקהלות		
8.210 עד 8.213	V		

סימן י"ד'	מתקנים נוספים		
8.220 עד 8.225	V		

סימן ט"ו' פטור ודרישות מופחת			8.239 עד 8.239
V			

פרק ב' נגישות בנייני מגורים			
-----------------------------	--	--	--

סימן א' פרשנות			
	V	הגדרות	סעיף 8.250
	V	בניין מגורים חדש	סעיף 8.251
	V	שינויים במהלך בניה	סעיף 8.252

סימן ב' דרך נגישה			8.264 עד 8.260
	V		

סימן ג' מקומות חניה			8.273 עד 8.270
	V		

סימן ד' מעלית ומעלון			8.281 עד 8.280
	V		

הכרה	ידע מלא		
------	---------	--	--

סימן ה' מדרגות			8.290 עד 8.290
	V	מדרגות בבניין מגורים חדש	

סימן ו' התאמות נוספות			8.293 עד 8.291
	V		

סימן ז' פטורים ודרישות מופחתות			8.304 עד 8.300
V			

חלק י' התקנת מתקני תשורת			
--------------------------	--	--	--

סימן א' פרשנות			10.00 עד 10.00
V		הגדרות	

סימן ב' תקשורת בבניין			
V		תחולה	סעיף 10.01
V		חיבור מערכות תקשורת	סעיף 10.02

סימן ג' תקשורת בבניין שאינו משמש למגורים			10.03 עד 10.03
V		מובלים במבנה המשמש למסחר, משרדים או תעסוקה	

סימן ד' התקנת תשתיות למתקני תקשורת מחוץ לבניין			10.04 עד 10.04
V		מובל תת קרקע	

סימן ה'	התקנת תשתית למתקני תקשורת בתוך הבניין	
סעיף 10.05	ארון תקשורת מבני	V
סעיף 10.06	ארון תקשורת קומתי	V
סעיף 10.07	ארון תקשורת דירתי	V
סעיף 10.08	תיבה להתקנת אבזר תקשורת	V
סעיף 10.09	מובלי תקשורת בבניין	V
סעיף 10.10	חיבור אבזר תקשורת	V
סעיף 10.11	תנאי למתן היתר להתקנת כבל תקשורת בבניין קיים	V

סימן ו'	התקנת מתקנים לקליטת שידורי טלוויזיה	
סעיף 10.12	קליטת שידורי חובה	V
סעיף 10.13	מתקן לאנטנות	V
סעיף 10.14	התקנת מתקן לאנטנות	V
סעיף 10.15	סייג לתחולה	V

	ידע מלא	הכרה
--	---------	------

חלק יא'	מתקן הסקה בדירה	
סעיף 11.00	הגדרות	V
סעיף 11.01	התקנת מיתקן הסקה בדירה	V
סעיף 11.02	איסור מיקום ארובה לצד רחוב	V
סעיף 11.03	בדיקת מעבדה מאושרת	V

חלק יב'	הסקה מרכזית בבניינים	
סעיף 12.00	הגדרות	V
סעיף 12.01	גובה הארובה	V

חלק יג'	התקנת תיבות מכתבים	
סעיף 13.00	הגדרות	V
סעיף 13.01	התקנת תיבות מכתבים לכל דירה בבניין	V
סעיף 13.02	תיבות מכתבים לפי תקן (תקן ישראלי 816)	V
סעיף 13.03	הגנה בפני גשם	V

חלק יד'	מיון בניינים למטרות מסוימות ושימוש בחומרי בניה	
סימן א'	מיון בניינים ושימוש בהם לפי תגובותיהם בשריפה	
סעיף 14.00	השימוש המותר בחמרי בניה דליקים	V

סימן ב'	השימוש בזכויות
סעיף 14.01	תחולת התקן 1099

סימן ג'	אסבסט
סעיף 14.02	איסור בניה באסבסט

סימן ד'	חיפוי קירות וחזיתות בניינים
סעיף 14.03	התקנת חיפוי (מערכת תקן ישראלי 2378 על חלקיו השונים)

חלק טו'	יציבות הבניין
---------	---------------

סימן א'	כללי
סעיף 15.00	חישובים סטטיים תנאים למתן היתר
סעיף 15.01	הגשת החישובים הסטטיים
סעיף 15.02	תפקידי מתכנן שלד הבנין
סעיף 15.03	אחריות בנזיקין
	נספח טופס להגשת חישובים סטטיים

הכרה	ידע מלא
------	---------

סימן ב'	חישובים סטטיים, צורתם ותוכנם
סעיף 15.10	תחולה
סעיף 15.11	נתונים כלליים של החישובים הסטטיים
סעיף 15.12	פרטים טכניים של החישובים הסטטיים
סעיף 15.13	דרך הפירוט של הנתונים הטכניים
סעיף 15.14	תיאור גרפי כללי של השלד
סעיף 15.15	תוכן התיאור הגרפי
סעיף 15.16	עומסים שמביאים אותם בחשבון
סעיף 15.17	חישוב הרכיבים
סעיף 15.18	דוגמה לחישוב סטטי
	נספח לסעיף 15.18

חלק טז'	ביקורת במקום הבניה
---------	--------------------

סעיף 16.00	הימצאות מסמכים באתר
סעיף 16.01	התחלת הבניה
סעיף 16.02	ביקורת ודיווח על ידי אחראי לביקורת
סעיף 16.03	התפטרות אחראי לביקורת ומינוי אחר במקומו

סעיף 16.04	שמירת התחייבויות חוזיות
סעיף 16.05	אחריות בנזיקין
סעיף 16.06	המצאת מסמכים
סעיף 16.07	תחולה על האחראי לביצוע השלד
סעיף 16.08	שמירת ההוראות בדבר חובת הביקורת

סעיף 16.08 א'	שמירת אחריות קבלן	✓	
סעיף 16.09	סמכות לפטור	✓	
סעיף 16.10	הוראות מיוחדות למיתקני תברואה	✓	
	נספח, טופס א', טופס ב, טופס ג'	✓	

חלק יח' בריכות למי שתיה

סעיף 18.00	פרשנות	✓	
סעיף 18.01	תחולה	✓	
סעיף 18.02	תרשים סכמתי לאמצעי מיגון	✓	
סעיף 18.03	גדר מסביב לנכס	✓	
סעיף 18.04	מחסום בפני טיפוס	✓	
סעיף 18.05	מכסה לפתח הבריכה	✓	
סעיף 18.06	תקרה	✓	
סעיף 18.07	מחווין או התקן דומה	✓	
סעיף 18.08	צינורות איורור	✓	
	נספח א'	✓	
	נספח ב'	✓	

הכרה ידע מלא

נספח ג'	✓	
נספח ד'	✓	
נספח ה'	✓	

חלק יט' בתים יבילים ארעיים

סעיף 19.01	הגדרה	✓	
סעיף 19.02	תחולה	✓	
סעיף 19.03	פטור מהוראות התוספת	✓	
סעיף 19.04	שמירת דינים	✓	

חלק כ' אספקת גז בבניינים

סעיף 20.00	הגדרות	✓	
סעיף 20.01	איסור התקנה ושימוש בחלל נמוך	✓	
סעיף 20.02	התקנה על פי תקנים	✓	
סעיף 20.03	מערכת אספקת גז בבנין מגורים	✓	
סעיף 20.04	מערכת אספקת גז בבנינים אחרים	✓	
סעיף 20.05	פטור מחובת התקנת מערכת לאספקת גז	✓	
סעיף 20.06	התקנת צנרת גז בבנין	✓	

סעיף 20.07	איסור התקנת צנרת גז בקירות מקלט או חדר מדרגות מוגן	✓	
סעיף 20.08	ארון למוני גז	✓	
סעיף 20.09	חובת בדיקת מערכת לאספקת גז	✓	

סעיף 20.10	אישור מפקח עבודה	V
------------	------------------	---

חלק כא'	ברכות שחיה
---------	------------

סימן א'	פרשנות
סעיף 21.1.1.1	הגדרות
V	

סימן ב'	אתר בריכת שחיה, בריכת שחיה ותשתיות נלוות
סעיף 21.1.2.1	מבנה וגומור כללי
סעיף 21.1.2.2	הקצאת שטחי מים ועומקים
סעיף 21.1.2.3	מבנה בריכת שחיה
סעיף 21.1.2.4	שיפוע הקרקעית
סעיף 21.1.2.5	מדרגות המובילות לתוך בריכת שחיה
סעיף 21.1.2.6	מדרך
סעיף 21.1.2.7	תעלת גלישה
סעיף 21.1.2.8	משטחים בתוך המים
סעיף 21.1.2.9	פתחי יניקת מים
סעיף 21.1.2.10	פתחי כניסה של צינורות המים
V	
V	
V	
V	
V	
V	
V	
V	
V	
V	

הכרה	ידע מלא
------	---------

סעיף 21.1.2.11	סולמות
סעיף 21.1.2.12	ניקוז וחיפוי סביב בריכת שחיה
סעיף 21.1.2.13	מניעת החלקה
סעיף 21.1.2.14	מכל איזון
סעיף 21.1.2.15	אזור כללי
סעיף 21.1.2.16	אזור וחיפוי מים בבניין
סעיף 21.1.2.17	חדר מכונות
סעיף 21.1.2.18	חומרים מסוכנים
סעיף 21.1.2.19	גישה לחדר מכונות ומתחם חומרים מסוכנים
סעיף 21.1.2.20	דרך גישה ורחבת היערכות של רכב ביטחון
V	
V	
V	
V	
V	
V	
V	
V	
V	
V	

סימן ג'	סידורי בטיחות נוספים
סעיף 21.1.3.1	סימון עומק בריכת שחיה
סעיף 21.1.3.2	עמדת הצלה
סעיף 21.1.3.3	עזרה ראשונה
סעיף 21.1.3.4	כניסה מבוקרת לבריכת שחיה
סעיף 21.1.3.5	מניעת כניסה לאתר בריכת שחיה
סעיף 21.1.3.6	מגלשת מים
סעיף 21.1.3.7	מיתקני קפיצה וגלישה למים ומכשירי ספורט
סעיף 21.1.3.8	תאורה
סעיף 21.1.3.9	סידורי כבאות
סעיף 21.1.3.10	מניעת זרימה חוזרת
V	
V	
V	
V	
V	
V	
V	
V	
V	
V	

סימן ד'	הוראות לסוגי ברכות שחיה מיוחדות
סעיף 21.1.4.1	ברכת פעוטות
V	

✓		ברכת שחיה לספורט	סעיף 21.1.4.2
✓		ברכת זרמי אוויר ומים	סעיף 21.1.4.3
✓		ברכת זרמים	סעיף 21.1.4.4
✓		ברכה טיפולית	סעיף 21.1.4.5
	✓	ברכת שחיה פרטית	סעיף 21.1.4.6

סימן ה'			תשתיות מים, תברואה ושירות
✓		היבטים תברואיים	סעיף 21.1.5.1
✓		שטיפת מתרחצים	סעיף 21.1.5.2
✓		מיתקני תברואה	סעיף 21.1.5.3
✓		מחסן	סעיף 21.1.5.4
✓		שפכים	סעיף 21.1.5.5

סימן ו'			שונות
✓		מניעת רעש	סעיף 21.1.6.1
✓		מתכות	סעיף 21.1.6.1
	✓	הצללה	סעיף 21.1.6.1

הכרה			ידע מלא
	✓	הוראות מיוחדות בנוגע לנגישות אדם עם מוגבלות	סעיף 21.1.6.1
	✓	סמכות ועדה מקומית	סעיף 21.1.6.1

חלק כב' הגנת מבנים מפני גז ראדון

✓		הגדרות	סעיף 21.1.1.1
---	--	--------	---------------

תוספת שלישית חישוב שטחי בניה ושיעורי אגרות למתן היתר

	✓	הגדרות	סימן א'
	✓	חישוב שטחי בניה לקביעת אגרות	סימן ב'
	✓		סימן ג', סימן ד'

תוספת חמישית

חלק א' הגדרות

חלק ב' דרכי יציאה מבניין

✓		הגבלת מספר אנשים	2.03
✓		מידות מינימליות של דרכי יציאה	2.05

	V	מרחקי מילוט	2.07
	V	פרוזדורים, מעברים וכבשים בדרכי יציאה	2.09
	V	מדרגות בדרכי יציאה	2.10

חלק ג' הגנה מפני נפילה			
	V	אמצעים למניעת נפילה	3.01
	V	מניעת החלקה	3.02
	V	מאחזי יד ומעקים	3.03
	V	מבנה המעקה	3.04
	V	ספי חלונות	3.05

חלק ה' הגנה מפני אש			
V		שימוש בחומר בניה	5.01
V		הגנה על שלד הבניין	5.02
V		הגנה מפני התפשטות אש ועשן	5.03
	V	חדר מדרגות מוגן	5.04
V		אמצעי גילוי וכיבוי ופינוי מאמצעים דליקים	5.05

הכרה	ידע מלא		
------	---------	--	--

חלק ז' מערכות אוורור ומיזוג אויר			
V			7.01

חלק ח' מיתקני תברואה			
V			8.02, 8.01

חלק ט' סידורים מיוחדים לנכים			
V			9.01 עד 9.03

חלק י' דרכי גישה, הכוונה וחניות			
V			10.01 עד 10.03

חלק יא' תנאים לביקורי לילה באתר			
V			11.01 עד 11.03

נספח 5 – תקנות תכנון ובניה נוספות

- תקנות התכנון והבניה (מידע נדרש להיתר) תשנ"ב – 1992
- תקנות התכנון והבניה (מסירת מידע) תשמ"ט – 1989
- תקנות התכנון והבניה (עבודה ושימוש הטעונים היתר) תשכ"ז – 1967
- תקנות התכנון והבניה (היתר לעבודה מצומצמת) תשס"ג – 2003
- תקנות התכנון והבניה (עבודות ומבנים הפטורים מהיתר) תשע"ד – 2014
- תקנות התכנון והבניה (התרת שינויים בהיתר על ידי מהנדס ועדה מקומית) תשנ"ב – 1992
- תקנות התכנון והבניה (אישור מטרה ציבורית) תשע"ה – 2014
- תקנות התכנון והבניה (חישוב שטחים ואחוזי בניה בתכניות ובהיתרים) תשנ"ב – 1992
- תקנות התכנון והבניה (סטייה ניכרת מתכנית) תשס"ב – 2002
- תקנות התכנון והבניה (התקנת מקומות חניה) תשס"ט – 2008
- תקנות התכנון והבניה (פיקוח עליון על הבניה) תשנ"ב – 1992
- תקנות התכנון והבניה (תכנית איחוד וחלוקה) תשס"ט – 2009
- תקנות התכנון והבניה (סדרי נוהל בהתנגדות לתכנית, סמכויות חוקר וסדרי עבודתו) תשמ"ט – 1989
- תקנות התכנון והבניה (סדרי הדין בוועדות ערר) תשנ"ו – 1996
- תקנות התכנון והבניה (סדרי הדיון בקיום דיון חוזר במוסד תכנון) תשס"ג – 2003
- תקנות התכנון והבניה (הקמת מיתקן גז בלחץ נמוך) תשס"ז – 2006
- תקנות התכנון והבניה (דיווח על בניה שלא כדיון) תשמ"ח – 1987
- תקנות התכנון והבניה (חיבור מבנה לתשתיות לפני השלמת תנאי ההיתר) תשנ"ב – 1991
- תקנות התכנון והבניה (פרסום הודעה על הפקדת תכנית על גבי שלט לפי סעיף 89א לחוק) תשס"ד – 2004

תקנות התכנון והבניה (אישור למתן שרותי חשמל, מים וטלפון) תשמ"א - 1981
תקנות התכנון והבניה (תסקיר השפעה על הסביבה) תשס"ג - 2003
תקנות התכנון והבניה (ציוד כיבוי בבתי מגורים) תשל"ב - 1972
תקנות למניעת מפגעים (רעש בלתי סביר) התש"ן - 1990

תקנות התכנון והבניה (מידע נדרש להיתר) תשנ"ב - 1992

הכרה	ידע מלא		
	V	הגדרות	סעיף 1
	V	בקשה לקבלת מידע	סעיף 2
	V	העברת העתק מהבקשה לרשויות	סעיף 3
	V	אופן מסירת מידע	סעיף 4
V		תחילה	סעיף 5
			סעיף 6

תקנות התכנון והבניה (מסירת מידע) תשמ"ט - 1989

	V	בקשה למתן מידע	סעיף 1
	V	מהות המידע המבוקש	סעיף 2
	V	תיאור הקרקע נושא המידע	סעיף 3
V		אגרה	סעיף 4
V		תחולה במרחב תכנון מחוזי	סעיף 5
V		שמירת דינים	סעיף 6

תקנות התכנון והבניה (עבודה ושימוש הטעונים היתר) תשכ"ז - 1967

	V	העבודות בקרקע ובבניין והשימושים בהם הטעונים היתר	סעיף 1
--	---	--	--------

תקנות התכנון והבניה (היתר לעבודה מצומצמת) תשס"ג - 2003

	V	הגדרות	סעיף 1
	V	עבודה מצומצמת	סעיף 2
	V	תחולת תקנות הבניה	סעיף 3
	V	דרישות לקבלת היתר	סעיף 4

סעיף 5	תנאים למתן היתר	V	
סעיף 6	מתן היתר		V

תקנות התכנון והבניה (עבודות ומבנים הפטורים מהיתר) תשע"ד - 2014

פרק א' הגדרות ותנאים כלליים לפטור

סעיף 1	הגדרות	V	
סעיף 2	תנאים לפטור מהיתר	V	
סעיף 3	סייגים לתנאים	V	
סעיף 4	אחריות המקום, המבצע או המשתמש		V

הכרה	ידע מלא		
------	---------	--	--

פרק ב' עבודות ומבנים הפטורים מהיתר

סימן א'	גדרות ושערים		
סעיף 5	גדר וקיר תמך	V	
סעיף 6	גדר המוקמת בידי רשות מקומית		V
סעיף 7	גדר בשטח חקלאי		V
סעיף 8	גידור מתקן תשתית		V
סעיף 9	גדר בתחום גן לאומי ושמורת טבע		V
סעיף 10	מחסום בכניסה לחניה ושער	V	

סימן ב'	גגונים וסככות		
סעיף 11	גגון, סככת צל, סוכך מתקפל	V	
סעיף 12	מצללה	V	V

סימן ג'	שימושים נלווים למבנה		
סעיף 13	פרטי עזר	V	
סעיף 14	שלט	V	
סעיף 15	מיתקן לאצירת אשפה	V	
סעיף 16	מכונה לאיסוף מכלי משקה	V	
סעיף 17	סורגים	V	
סעיף 18	דוד מים, דוד שמש וקולטים	V	
סעיף 19	מזגן, מערכת מיזוג אוויר או מערכת טיהור אוויר	V	
סעיף 20	החלפת רכיבים בבניין	V	
סעיף 21	החלפת מכל גז ניח תת-קרקעי	V	

סימן ד'	מבנים טכניים		
סעיף 22	מבנים טכניים	V	
סעיף 23	מיתקן לניטור אוויר	V	
סעיף 24	מיתקן פוטו-וולטאי	V	

סימן ה'	מבנים ועבודות זמניים	
סעיף 25	מבנה זמני	V
סעיף 26	סגירה עונתית	V
סעיף 27	עבודות זמניות	V
סעיף 28	מנהרה חקלאית ורשת צל	V

סימן ו'	מחסן ומבנה לשומר	
סעיף 29	מחסן	V
סעיף 30	מבנה לשומר	V

סימן ז'	עבודות פיתוח ושיפור נגישות	
סעיף 31	ריצוף חצר, הקמת מסלעה ועבודות פיתוח	V
סעיף 32	שיפור נגישות לבניין ובתוכו	V

	ידע מלא	הכרה
--	---------	------

סימן ח'	אנטנה, צלחת קליטה ותורן	
סעיף 33	אנטנה, צלחת קליטה ותורן	V
סעיף 34	הוספת אנטנה למיתקן שידור קיים	V
סעיף 35	הוספת אנטנה על עמוד חשמל	V
סעיף 36	תורן למדידה מטאורולוגית	V
סעיף 37	תורן ומיתקן ניטור רעש	V
סעיף 38	אנטנה ותורן למיתקן של חובבי רדיו	V

סימן ט'	הריסה ופירוק	
סעיף 39	הריסה	V

תקנות התכנון והבניה (התרת שינויים בהיתר על ידי מהנדס ועדה מקומית) תשנ"ב - 1992

סעיף 1	הגדרות	V
סעיף 2	פרשנות	V
סעיף 3	שינויים בהיתר במהלך ביצוע העבודה	V
סעיף 4	סוגים של שינויים שניתן להתירם	V
סעיף 5	חובת הנמקה	V
סעיף 6	תוקפו של היתר ועונשין	V
סעיף 7	הגשת בקשה לשינויים	V
סעיף 8	החלטה	V
סעיף 9	תחילה	V

תקנות התכנון והבניה (אישור מטרה ציבורית) תשע"ה - 2014

סעיף 1	הגדרות	V
סעיף 2	אישור מטרה ציבורית	V
סעיף 3	תחולה	V

תקנות התכנון והבניה (חישוב שטחים ואחוזי בניה בתכניות ובהיתרים) תשנ"ב - 1992

סעיף 1	הגדרות	✓
סעיף 2	חישובי שטחי בניה ואחוזי בניה	✓
סעיף 3	שטח המגרש	✓
סעיף 4	השטח הכולל המותר לבניה	✓
סעיף 5	מפלסים בקומה	✓
סעיף 6	מסד	✓
סעיף 7	חדרי המדרגות	✓

הכרה	ידע מלא	
------	---------	--

סעיף 8	קירות	✓
סעיף 9	הפרדה בין שימושים עיקריים וחלקי שירות	✓
סעיף 10	שינויים מותרים	✓
סעיף 11	שמירת דינים	✓
סעיף 12	תחילה	✓
סעיף 13	תחולה והוראות מעבר	✓

תקנות התכנון והבניה (סטייה ניכרת מתכנית) תשס"ב - 2002

סעיף 1	הגדרות	✓
סעיף 2	סטייה ניכרת	✓
סעיף 3	סטייה ניכרת באזור חקלאי	✓
סעיף 4	הגדלת סטייה בקו בניין	✓
סעיף 5	הגדלת סטייה	✓
סעיף 6	שמירת סמכויות מוסד תכנון	✓
סעיף 9	הוראות מעבר	✓

תקנות התכנון והבניה (התקנת מקומות חניה) תשס"ט - 2008

חלק א'	הוראות כלליות
--------	---------------

סעיף 1	הגדרות	✓
סעיף 2	חובת התקנת מקומות חניה לכלי רכב	✓
סעיף 3	אישור המועצה הארצית	✓
סעיף 4	חובת התקנת מקומות חניה לאופנים	✓
סעיף 5	חובת התקנת מקומות חניה לאופנועים	✓
סעיף 6	קביעת תחומי האזורים	✓
סעיף 7	הקמת חניון ציבורי	✓
סעיף 8	יעוד מקומות לחניון ציבורי	✓
סעיף 9	רשום חניון ציבורי על שם הרשות המקומית	✓
סעיף 10	חישוב מספר מקומות החניה	✓

סעיף 11	חניה תפעולית	V
סעיף 12	מפרץ להעלאה והורדה של נוסעים	V
סעיף 13	שימושים אחרים	V
סעיף 14	שימושי קרקע מעורבים	V
סעיף 15	הפחתת מקומות חניה במקומות הסגורים לכניסת רכב	V
סעיף 16	מקומות חניה נגישים	V

הכרה	ידע מלא
------	---------

חלק ב'	שיעור מקומות החניה לכלי רכב הנדרשים לפי סוג שימושי הקרקע
--------	--

סעיף 19	מקומות חניה למגורים	V
סעיף 20	מקומות חניה למסחר	V
סעיף 21	מקומות חניה למשרדים ותעשייה עתירת ידע	V
סעיף 24	מקומות חניה למבנים ומוסדות ציבור לתרבות ופנאי	V
סעיף 25	מקומות חניה למלונאות	V
סעיף 26	מקומות חניה למוסדות חינוך	V
סעיף 27	מקומות חניה למוסדות בריאות	V
סעיף 28	מקומות חניה לתעשייה ומלאכה	V
סעיף 29	מקומות חניה לשטחים פתוחים ספורט ונופש	V
סעיף 30	מקומות חניה לשרותים	V

חלק ג'	שיעור מקומות החניה לאופנים הנדרשים לפי סוג שימושי הקרקע
--------	---

סעיף 31	מקומות חניה לאופנים	V
---------	---------------------	---

חלק ד'	שיעור מקומות החניה לאופנועים הנדרשים לפי סוג שימושי הקרקע
--------	---

סעיף 32	מקומות חניה לאופנועים	V
סעיף 33	שמירת דין	V
סעיף 34	תחילה והוראות מעבר	V
סעיף 35	מקדמי קביעת מקומות החניה על פי שלבי תחולת התקנות	V

תקנות התכנון והבניה (פיקוח עליון על הבניה) תשנ"ב - 1992

סעיף 1	הגדרות	V
סעיף 2	חובת קיום פיקוח עליון	V
סעיף 3	משך הפיקוח העליון	V
סעיף 4	פירוט הפיקוח העליון	V

סעיף 5	פיקוח עליון על שלד הבנין	✓	
סעיף 6	אופן ביצוע הפיקוח העליון	✓	
סעיף 7	חובותיו של הקבלן הראשי בקשר לפיקוח העליון	✓	
סעיף 8	תחילה		✓

הכרה	ידע מלא		
------	---------	--	--

תקנות התכנון והבניה (תכנית איחוד וחלוקה) תשס"ט - 2009

סעיף 1	הגדרות	✓	
סעיף 2	מפת המדידה	✓	
סעיף 3	מתחמי איחוד וחלוקה בחלק מתחום התכנית	✓	
סעיף 4	הכנת טבלת הקצאה ואיזון בתכנית שלא בהסכמת הבעלים	✓	
סעיף 5	הכנת טבלת הקצאה	✓	
סעיף 6	כמה חלקות בבעלות אחת	✓	
סעיף 7	חלקות בבעלות משותפת	✓	
סעיף 8	תשלומי איזון	✓	
סעיף 9	עדכון טבלת הקצאה ואיזון	✓	
סעיף 10	שליחת הודעות לבעלים	✓	
סעיף 11	איסור מתן היתר בטרם אישורה של תכנית לצורכי רישום	✓	
סעיף 12	העברת מסמכים לרשם המקרקעין	✓	
סעיף 13	הוראות בדבר רישום שיעבוד	✓	
סעיף 14	עסקה במקרקעין טרם רישום החלוקה החדשה	✓	
סעיף 15	הוצאות עריכת התכנית	✓	
סעיף 16	ביטול	✓	
סעיף 17	תחילה	✓	
סעיף 18	תחולה וסייג לתחולה	✓	

תקנות התכנון והבניה (סדרי נוהל בהתנגדות לתכנית, סמכויות חוקר וסדרי עבודתו) תשמ"ט - 1989

סעיף 1	הגדרות	✓	
סעיף 2	מועד להגשת התנגדות	✓	
סעיף 3	פרטים נוספים בכתב ההתנגדות	✓	
סעיף 4	העברת כתב ההתנגדות למוסד אחר	✓	
סעיף 5	חוות דעת של הועדה המקומית	✓	
סעיף 6	מודעה על פתיחת הדיון	✓	
סעיף 7	מחיקה על הסף ותיקון התנגדות	✓	
סעיף 8	הזמנת הצדדים	✓	
סעיף 9	תשאול המצהיר	✓	
סעיף 10	איחוד הדיון	✓	

✓		פתיחת הדין	סעיף 11
✓		סדרי הטיעון	סעיף 12
✓		זכות העמידה של היוזם בפועל	סעיף 13
✓		הגבלת הטיעון	סעיף 14
✓		ראיות	סעיף 15
✓		המצאת מסמכים וידיעות נוספים	סעיף 16
✓		פרוטוקול	סעיף 17

הכרה	ידע מלא		
------	---------	--	--

✓		תחולה על דיון בפני חוקר	סעיף 18
✓		דיון לפני חוקר – הוראות נוספות	סעיף 19
✓		שמירת סמכויות	סעיף 20
✓		החלטת המוסד המכריע	סעיף 21
✓		סטיה מהוראות התקנות	סעיף 22
✓		קיום תוקף	סעיף 23
✓		סמכות שיורית	סעיף 24
✓		המצאת מסמכים	סעיף 25

תקנות התכנון והבניה (סדרי הדין בוועדות ערר) תשנ"ו - 1996

	✓	הגדרות	סעיף 1
	✓	הגשת ערר	סעיף 2
	✓	פרטי הערר	סעיף 3
	✓	המשיבים בערר	סעיף 4
✓		מסירת העתקי הערר למשיבים	סעיף 5
✓		תשובה לערר	סעיף 6
✓		דיון בהעדר תשובה בכתב	סעיף 7
✓		זימון לדיון בערר	סעיף 8
✓		דיון בהעדר צד	סעיף 9
✓		איחוד עררים ותשובות	סעיף 10
✓		סדר הדין בערר	סעיף 11
✓		הפסקת טיעון	סעיף 12
✓		צירוף צד	סעיף 13
	✓	המצאת מסמכים וידיעות נוספות	סעיף 14
	✓	סמכות יושב ראש ועדת הערר	סעיף 15
✓		פרוטוקול	סעיף 16
✓		מועד מתן החלטה	סעיף 17
	✓	החלטה	סעיף 18

תקנות התכנון והבניה (סדרי הדין בקיום דיון חוזר במוסד תכנון) תשס"ג - 2003

	✓	הגדרות	סעיף 1
	✓	הגשת דרישה לדיון חוזר	סעיף 2

סעיף 3	מועד קיום הדיון החוזר	✓	
סעיף 4	סמכות מוסד תכנון בדיון חוזר	✓	
סעיף 5	סדר הדיון ושמיעת צדדים הנוגעים בדבר	✓	
סעיף 6	מועד לקבלת החלטה בדיון חוזר	✓	
סעיף 7	תחילה	✓	

הכרה	ידע מלא		
------	---------	--	--

תקנות התכנון והבניה (הקמת מיתקן גז בלחץ נמוך) תשס"ז-2006

סעיף 1	הגדרות	✓	
סעיף 2	תחולת תקנות בקשה להיתר	✓	
סעיף 3	הגשת הבקשה להיתר	✓	
סעיף 4	עורכי הבקשה והאחראים לעריכתה	✓	
סעיף 5	נספחים לבקשת היתר	✓	
סעיף 6	מפה מצבית	✓	
סעיף 7	מפת איתור העבודה	✓	
סעיף 8	תכניות בניה	✓	
סעיף 9	חזית לצד הרחוב	✓	
סעיף 10	אופן הגשת נספחים	✓	
סעיף 11	נספחים שונים להבהרת הבקשה	✓	
סעיף 12	נספחים במספר ובקנה מידה שונים	✓	
סעיף 13	בדיקת הבקשה	✓	
סעיף 14	מתן היתר ותנאיו	✓	
סעיף 15	היתר ועותקיו	✓	
סעיף 16	תחולת התוספת השניה לתקנות בקשה להיתר	✓	
סעיף 17	אגרות	✓	
סעיף 18	תוקפו של היתר	✓	
סעיף 19	תעודת גמר	✓	

תקנות התכנון והבניה (דיווח על בניה שלא כדיון) תשמ"ח - 1987

סעיף 1	דיווח של ועדה מקומית	✓	
סעיף 2	דיווח של ועדה מחוזית	✓	
סעיף 3	דיווח על פי דרישה מיוחדת	✓	
סעיף 4	דיווח על אי ביצוע בניה שלא כדיון	✓	
סעיף 5	תחילה	✓	

תקנות התכנון והבניה (חיבור מבנה לתשתיות לפני השלמת תנאי ההיתר) תשנ"ב - 1991

סעיף 1	בקשה לחיבור מבנה	✓	
--------	------------------	---	--

סעיף 2	מבנה ראוי לשימוש	V
סעיף 3	בדיקה בידי מהנדס הועדה המקומית	V
סעיף 4	ערביות	V
סעיף 5	מתן טופס 4	V
סעיף 6	השלמת תנאי ההיתר	V

הכרה	ידע מלא
------	---------

תקנות התכנון והבניה (פרסום הודעה על הפקדת תכנית על גבי שלט לפי סעיף 89א לחוק) תשס"ד - 2004

סעיף 1	הגדרות	V
סעיף 2	פטור מפרסום הודעת הפקדה על גבי שלט	V
סעיף 3	דרכי פרסום חלופיות	V
סעיף 4	אופן הצבת השלט	V
סעיף 5	צורת השלט	V
סעיף 5א	תכנית ששטחה עד 3,000 מר	V
סעיף 6	אחריות מגיש התכנית	V
סעיף 7	החלפת שלט שניזוק	V
סעיף 8	הסרת השלט	V
סעיף 9	תחולה	V
סעיף 10	תחילה	V

תקנות התכנון והבניה (אישור למתן שרותי חשמל, מים וטלפון) תשמ"א - 1981

סעיף 1	הגדרות	V
סעיף 2	בקשה לאישור הספקה לצורך עבודות	V
סעיף 3	אישור לעבודות חשמל והספקת חשמל או מים לצורך עבודה	V
סעיף 4	בקשה לאישור להספקת חשמל או מים	V
סעיף 5	אישור להספקת חשמל, מים או חיבור לטלפון	V
סעיף 6	הוראה למניעת שרותים או הפסקתם	V
סעיף 7	תחילה	V
	תוספת	V
סעיף 1	אין כותרת	V

תקנות למניעת מפגעים (רעש בלתי סביר) התש"ן - 1990

סעיף 1	הגדרות (ללא סעיפי הנוסחאות)	V
סעיף 2	רעש בלתי סביר	V
סעיף 3	קביעת מפלס רעש	V

סעיף 4	מד רעש	V
סעיף 5	אופן מדידת הרעש	V
סעיף 6	תרומת רעש הרקע	V
סעיף 7	עיון בחומר	V
סעיף 8	שמירת דינים	V
סעיף 9	סייגים ותחולה	V
	תוספת הראשונה	V
	תוספת שניה	V

	ידע מלא	הכרה
--	---------	------

תקנות התכנון והבניה (תסקיר השפעה על הסביבה) תשס"ג - 2003

סעיף 1	הגדרות	V
סעיף 2	חובת הגשת התסקיר	V
סעיף 3	פטור מחובת הגשת התסקיר	V
סעיף 4	חובת התייעצות עם היועץ הסביבתי	V
סעיף 5	הליך הערכת השפעה על הסביבה	V
סעיף 6	מועד הגשת התסקיר	V
סעיף 7	הנחיות להכנת התסקיר	V
סעיף 8	הגשת התסקיר	V
סעיף 9	בדיקת התאמת התסקיר להנחיות	V
סעיף 10	חוות דעת היועץ הסביבתי	V
סעיף 11	דיון במוסד תכנון בתסקיר	V
סעיף 12	תסקיר על ידי מוסד אחר	V
סעיף 13	אחריות מגיש התסקיר	V
סעיף 14	שימור דינים	V
סעיף 15	תסקיר לתכנית דרך ולתכנית תשתיות לאומיות	V

תקנות התכנון והבניה (ציוד כיבוי בבתי מגורים) תשל"ב - 1972

סעיף 1	הגדרות	V
סעיף 2	ציוד חובה	V
סעיף 3	הוספת ציוד כיבוי	V
סעיף 4	החזקת ציוד כיבוי	V
סעיף 5	פטור	V
סעיף 6	ביטול	V
סעיף 7	השם	V
	תוספת	
	חלק א': בתי מגורים בני ארבע קומות לפחות	
סעיף 1	ברז כיבוי	V
סעיף 2	זרנוק כיבוי ומזנק כיבוי	V
סעיף 3	גלגילון	V
סעיף 4	הספקת מים	V
סעיף 5	מטפה כיבוי	V
	חלק ב': בתי מגורים עד שלוש קומות הנתונים לסיכון אש	V

נספח 6 – תקנות התגוננות אזרחית

תקנות התגוננות אזרחית (מפרטים לבניית מקלטים) תש"ן – 1990

תקנות התגוננות אזרחית (מפרטים לבניית מקלטים) תש"ן - 1990

הכרה	ידע מלא		
------	---------	--	--

חלק א'	כללי
--------	------

סימן א'	פרשנות
סעיף 1	הגדרות
סעיף 2	משמעות מונחים
	סימן ב' – שונות
סעיף 3	תרשימי דוגמאות
סעיף 4	המפרטים
סעיף 5	סימן השגחה של מכון התקנים
סעיף 5א	בדיקת אטימות של מקלטים ומרחבים מוגנים

חלק ב'	מקלט צמוד קרקע ומקלט תת-קרקעי
--------	-------------------------------

פרק א'	תכנון
--------	-------

סימן א'	נתונים כלליים
סעיף 6	סוג המקלט
סעיף 7	שטח מקלט דו תכליתי
סעיף 8	מתכונת המקלטים לפי סיווג הישובים
סעיף 9	מיגון מקלטים

סעיף 10	מרכיבי המקלט לפי מתכונת המקלט	V
סעיף 11	מקלט פנימי או חיצוני	V
סעיף 12	מרחק בין מקלטים	V
סעיף 13	מתכונת מקלט מסוג א 1 לבית חד משפחתי ודו משפחתי	V
סעיף 14	חיפוי הרצפה	V
סעיף 15	תקרה אקוסטית	V
סעיף 16	סילוק שפכים	V
סעיף 17	מרחק בניה מבור	V
סעיף 18	מעקה בטיחות לגג	V
סעיף 19	הפעלת מיכשור במקלט	V

סימן ב'	נתיב גישה למקלט	
סעיף 20	נתיב גישה	V
סעיף 21	נתיב גישה מוגן	V
סעיף 22	מידות נתיב גישה מוגן	V

סימן ג'	דרך גישה למקלט	
סעיף 23	מספר דרכי גישה	V
סעיף 24	מיקום דרך גישה	V

הכרה	ידע מלא	
------	---------	--

סעיף 25	רוחב דרך הגישה ודרך פנימית	V
סעיף 26	משענת יד בדרך הגישה ובדרך פנימית	V
סעיף 27	מזקף ראש של דרך הגישה ודרך פנימית	V
סעיף 28	עובי רצפה, קירות ותקרת דרך הגישה	V

סימן ד'	כניסות למקלט	
סעיף 29	הגדרת הכניסות	V
סעיף 30	מספר הכניסות למקלט	V
סעיף 31	מספר הכניסות המוגנות	V
סעיף 32	מספר כניסות פנימיות	V
סעיף 33	מספר כניסות פנימיות מוגנות	V
סעיף 34	דלת הדף	V

סימן ה'	מהלכי מדרגות	
סעיף 35	כללי	V
סעיף 36	מהלך מדרגות	V
סעיף 37	מספר המדרגות וצורתן	V
סעיף 38	מידות המדרגות	V
סעיף 39	מידות משטחי ביניים	V
סעיף 40	גובה החלל הפנימי בחדר המדרגות	V
סעיף 41	חיפוי מדרגות ומשטחי ביניים	V

סימן ו'	גובה המקלט	
סעיף 42	גובה ונפח עיקר המקלט	V

סעיף 43	גובה מפלס עליון במקלט דו מפלסי	V
---------	--------------------------------	---

סימן ז'	חלוקת עיקר המקלט למדורים	
סעיף 44	שטח מדור	V
סעיף 45	קירות מפרידים	V

סימן ח'	מרכיבי טיהור וטיפול	
סעיף 46	כללי	
סעיף 47	התקנת מרכיבי טיהור וטיפול לפי סוגי המקלטים	V
סעיף 48	שטח תא מפריד עצמאי ותכולתו	V
סעיף 49	שטח מערך טיהור וטיפול ותכולתו	V
סעיף 50	דלת גז	V
סעיף 51	צינורות איזורור	V
סעיף 52	עובי קירות	V

סימן ט'	יציאת חירום	
סעיף 54	כללי	V
סעיף 55	מספר יציאות חירום בצורת חלונות	V
סעיף 56	מיקום יציאות חירום	V
סעיף 57	פתחי יציאות החירום	V

	ידע מלא	הכרה
--	----------------	-------------

סעיף 58	מידות פתחי יציאות החירום	V
סעיף 59	מפלס פתחי יציאות החירום בצורת חלונות	V
סעיף 60	סולמות ביציאת חירום	V
סעיף 61	ארובה כיציאת חירום	V
סעיף 62	מנהרות ומנהרות מונמכות כיציאת חירום כללי	V
סעיף 63	מנהרה כיציאת חירום	V
סעיף 64	מנהרה מונמכת כיציאת חירום	V
סעיף 65	חדר מדרגות כיציאת חירום	V

פרק ב'	מבנה
---------------	-------------

סימן א'	שלד המקלט	
סעיף 66	עקרונות התכן	V
סעיף 67	עומסים	V
סעיף 68	הבטון	V
סעיף 69	פלדת זיון	V
סעיף 70	דרישות תכן	V
סעיף 71	תרשים דוגמאות לפרטי ריתום	V
סעיף 72	מידות מזעריות ועומסים נוספים	V
סעיף 73	עובי מזערי לרכיבים משניים	V
סעיף 74	דרישות ביצוע	V
סעיף 75	תרשים דוגמאות להפסקות יציקה	V

סימן ב'	שכבות מגן
----------------	------------------

✓		שכב"ל	סעיף 76
✓		שכפ"ץ	סעיף 77
✓		דרישות תכן לשכב"ל במקלט ק1	סעיף 78
✓		דרישות תכן לשכב"ל במקלט ק2	סעיף 79
✓		דרישות תכן לשכפ"ץ	סעיף 80
✓		תרשים דוגמאות לשכבות מגן	סעיף 81

פרק ג' איורור וסינון			
✓		האורור בהתאם למצבי שהייה	סעיף 82
✓		איורור טבעי	סעיף 83
✓		התקנת רכיבי מערכת אורור וסינון	סעיף 84
✓		כמות פתחי איורור בצורת חלונות	סעיף 85
✓		צינורות כפתחי איורור	סעיף 86
✓		האורור באמצעות מפוחים	סעיף 87
✓		מפוח סחרור צנטריפוגלי	סעיף 89
✓		מפוח לאספקת אור מסונן	סעיף 90
✓		מיקום ומתכונת תא איורור וסינון	סעיף 91
✓		מידות תא איורור וסינון	סעיף 92
✓		עובי קירות של תא איורור וסינון	סעיף 93

הכרה	ידע מלא		
------	---------	--	--

✓		תא איורור וסינון משולב ביציאת חירום	סעיף 94
✓		התקנות בתא איורור וסינון	סעיף 95
✓		חדר איורור וסינון מרכזי	סעיף 96
✓		התקנות בחדר איורור וסינון מרכזי	סעיף 97
✓		מרכיבי איורור וסינון לפי סוגי מקלטים	סעיף 98
✓		הכנה למיזוג אור	סעיף 99
✓		מיזוג אור במקלט על קרקעי	סעיף 100
✓		מיזוג אור במקלט תת קרקעי	סעיף 101
✓		מיזוג אור במקלט מסוג ג 2	סעיף 102
✓		מסנן מכני משולב במערכת מיזוג אור	סעיף 103

פרק ד' מיתקני תברואה			
----------------------	--	--	--

✓		כמות בתי כיסא	סעיף 104
✓		תאי בית כיסא	סעיף 105
✓		אסלות	סעיף 106
✓		מיכלי הדחה	סעיף 107
✓		מעבר צנרת	סעיף 108
✓		צנרת מים, נקזים והרכבתם	סעיף 109
✓		סילוק שפכים	סעיף 110
✓		בור איסוף	סעיף 111
✓		נפח בור האיסוף	סעיף 112
✓		התקנת משאבה ידנית וחשמלית	סעיף 113
✓		סילוק מי דלוחין	סעיף 114

✓		תכנון, התקנה ובדיקה של מיתקני התברואה	סעיף 115
✓		כיר	סעיף 116
✓		מי שתיה	סעיף 117

פרק ה'	מיתקני חשמל וקשר
--------	------------------

✓		אספקת חשמל ומתקן חשמל	סעיף 118
✓		סוגי החיבורים	סעיף 119
✓		אופן החיבור לרשת החשמל	סעיף 120
✓		מבנה לוח החשמל ומיקומו	סעיף 121
✓		פריטי לוח החשמל	סעיף 122
✓		התקנת מפסק מגן לזרם דלף	סעיף 123
✓		מתקני חשמל	סעיף 124
✓		גנרטור כללי	סעיף 125
✓		תא הגנרטור	סעיף 126
✓		חיבור החשמל מהגנרטור	סעיף 127
✓		מצבר ומטען מצברים	סעיף 128
✓		הכנת המקלט לקשר, טלפון, אנטנה ופעמון	סעיף 129
✓		התקנות לפי חוק החשמל	סעיף 130

הכרה	ידע מלא
------	---------

פרק ו'	איטום המקלט בפני מים ורטיבות
--------	------------------------------

		איטום נגד מים ורטיבות	סימן א'
✓		צפיפות הבטון והחלקתו	סעיף 131
✓		חמרי איטום	סעיף 132
✓		איטום הרצפה והקירות	סעיף 133
✓		בדיקת איטום המקלט	סעיף 134
✓		הגנה על חמרי איטום	סעיף 135

		ניקוז עילי ומניעת חדירת מים	סימן ב'
✓		מי נגר עיליים	סעיף 136
✓		עוקת איסוף מים	סעיף 137
✓		צינור סניקה בעוקת איסוף מים	סעיף 138
✓		מספר עוקות איסוף מים	סעיף 139
✓		צנרת במקלט	סעיף 140

פרק ז'	צפויים, חיפויים, צבע, סימון ושילוט
--------	------------------------------------

✓		עבודות גימור	סעיף 141
✓		צפויים במקלט	סעיף 142
✓		תקרה אקוסטית	סעיף 143
✓		צביעה	סעיף 144
✓		סימון ושילוט בכניסה למקלט	סעיף 145
✓		צבע פולט אור	סעיף 146

סעיף 147	סימון ושילוט בתוך המקלט	V
----------	-------------------------	---

פרק ח'	חומרים דליקים ורעילים
---------------	------------------------------

סעיף 148	שימוש בחמרים כללי	V
סעיף 149	אחסון חומרים דליקים ורעילים	V

פרק ט'	חדרי מדרגות בבניינים
---------------	-----------------------------

סימן א'		
חדר מדרגות מחוזק		
סעיף 150	חדר מדרגות מחוזק בבנין	V
סעיף 151	מידות חדר מדרגות מחוזק	V
סעיף 152	הנחיות תכנון שלד מהלך המדרגות	V
סעיף 153	עובי קירות חדר מדרגות מחוזק	V
סעיף 154	החלק הבולט של חדר מדרגות מחוזק	V
סעיף 155	פלדלת זיון בחדר מדרגות מחוזק	V
סעיף 156	פתחים	V
סעיף 157	נקודות מאור	V

		ידע מלא	הכרה
--	--	----------------	-------------

חדר מדרגות בטחוני			סימן ב'
	V	חדר מדרגות בטחוני בבניין	סעיף 158
	V	מידות חדר המדרגות הביטחוני	סעיף 159
	V	הנחיות תכנון שלד מהלך המדרגות	סעיף 160
	V	עובי קירות חדר מדרגות בטחוני	סעיף 161
	V	ציפוי קירות חדר מדרגות בטחוני	סעיף 162
	V	החלק הבולט של חדר מדרגות בטחוני	סעיף 163
	V	פלדת זיון בחדר מדרגות בטחוני	סעיף 164
	V	דלתות חסינות אש	סעיף 165
	V	פתחים	סעיף 166
	V	נקודות מאור	סעיף 167
	V	צנרת	סעיף 168

חלק ג'	מרחב מוגן קומתי או דירתי לבניין מגורים
---------------	---

פרק א'	תחולה
---------------	--------------

סעיף 169	תחולה	V
----------	-------	---

פרק ב'	תכנון של מרחב מוגן קומתי
---------------	---------------------------------

נתונים כללים			סימן א'
	V	עקרונות התכן	סעיף 170
	V	שטח המרחב המוגן הקומתי	סעיף 171

סעיף 172	מספר המרחבים המוגנים הקומתיים	✓
סעיף 173	גובה ורוחב המרחב המוגן הקומתי	✓
סעיף 174	מיקום המרחבים המוגנים הקומתיים	✓

סימן ב'	דרך הגישה למרחב מוגן קומתי	
סעיף 175	דרך הגישה	✓
סעיף 176	סוג חדר המדרגות המשמש כדרך גישה	✓

סימן ג'	כניסה למרחב מוגן קומתי	
סעיף 177	הכניסה למרחב מוגן קומתי	✓
סעיף 178	דלת הדף קומתית	✓

סימן ד'	פתח חילוץ קומתי	
סעיף 179	גודל הפתחים ומיקומם	✓
סעיף 180	סגירת הפתח והגישה אליו	✓

סימן ה'	מבנה המרחב המוגן הקומתי	
סעיף 181	העובי המזערי של חלקי המרחב המוגן הקומתי	✓
סעיף 182	הבטון	✓

	ידע מלא	הכרה
--	---------	------

סעיף 183	פלדת זיון	✓
סעיף 184	דרישות תכן	✓
סעיף 185	תרשים דוגמאות לפרטי ריתום	✓
סעיף 186	דרישות ביצוע	✓

סימן ו'	אזור וסינון	
סעיף 187	מערכת אזור וסינון	✓

סימן ז'	מתקני תברואה	
סעיף 188	מיתקני תברואה	✓

סימן ח'	מיתקני חשמל וקשר	
סעיף 189	אספקת חשמל ומיתקן החשמל	✓
סעיף 190	מיתקני חשמל	✓
סעיף 191	הכנת המרחב המוגן לקשר, טלפון ואנטנה	✓

סימן ט'	ציפויים, חיפויים וצבע	
סעיף 192	עבודות גימור	✓
סעיף 193	ציפויים במרחב המוגן הקומתי	✓
סעיף 194	בידוד תרמי של קירות חיצוניים	✓

סימן י'	חומרים דליקים ורעילים	
סעיף 195	שימוש בחומרים	✓
סעיף 196	אחסון חומרים דליקים ורעילים	✓

פרק ג'	תכנון של מרחב מוגן דירתי
--------	--------------------------

סימן א'	נתונים כלליים	
סעיף 197	עקרונות התכנ	✓
סעיף 197א	שטח המרחב המוגן הדירתי	✓
סעיף 198	גובה ורוחב המרחב המוגן הדירתי	✓
סעיף 199	איסור שימוש	✓
סעיף 200	קירות חיצוניים במרחב מוגן דירתי	✓
סעיף 201	מיקום המרחבים המוגנים הדירתיים	✓

סימן ב'	כניסה למרחב מוגן דירתי	
סעיף 202	הכניסה למרחב מוגן דירתי	✓
סעיף 203	מיקום והגנה של דלת הדף דירתי	✓
סעיף 204	דלת הדף דירתי	✓

סימן ג'	חלון הדף דירתי	
סעיף 205	מקום חלון ההדף הדירתי	✓
סעיף 206	חלון הדף דירתי	✓

	ידע מלא	הכרה
--	---------	------

סימן ד'	מבנה המרחב המוגן הדירתי	
סעיף 208	מידות מזעריות של חלקי המרחב המוגן הדירתי	✓
סעיף 209	הבטון	✓
סעיף 210	פלדת זיון	✓
סעיף 211	דרישות תכנ	✓
סעיף 212	תרשים דוגמאות לפרטי ריתום	✓
סעיף 213	דרישות ביצוע	✓

סימן ה'	אזור וסינון	
סעיף 214	אזור וסינון	✓

סימן ו'	מיתקני חשמל וקשר	
סעיף 215	מיתקני חשמל	✓
סעיף 216	הכנת המרחב המוגן לקשר, טלפון ואנטנה	✓

סימן ז'	ציפויים, חיפויים וצבע	
סעיף 217	עבודות גימור, ציפויים ובידוד תרמי	✓

סימן ח'	מיקום מכלי גז בישול מעובה	
סעיף 217א	מרחק ממכלי גז	✓

פרק ד'	חדרי מדרגות בבנין שבו מרחב מוגן
--------	---------------------------------

סימן א'	חדרי מדרגות בבנינים נמוכים
---------	----------------------------

סעיף 218	חדר המדרגות בבנין	✓	
סעיף 219	תכנון שלד מהלך המדרגות	✓	
סעיף 220	הפתחים בחדר המדרגות	✓	
סעיף 221	נקודות מאור	✓	
סעיף 222	חדר מדרגות בבנין חד קומתי או בית חד משפחתי או דו משפחתי	✓	

סימן ב'	חדרי מדרגות ושטחים משותפים בקומה בבניינים גבוהים ורב קומתיים		
סעיף 223	חדר מדרגות מחוזק בבנין	✓	
סעיף 224	מידות חדר מדרגות מחוזק	✓	
סעיף 225	תכנון שלד מהלך המדרגות והשטח המשותף	✓	
סעיף 226	החלק הבולט של חדר מדרגות מחוזק	✓	
סעיף 227	פלדת זיון בחדר מדרגות מחוזק	✓	✓
סעיף 228	פתחים בחדר מדרגות מחוזק	✓	
סעיף 229	פתחים בשטחים המשותפים בקומה	✓	
סעיף 230	נקודות מאור	✓	

הכרה	ידע מלא		
------	---------	--	--

פרק ה'	תכנון של מרחבים מוגנים קומתיים ודירותיים קדמיים		
--------	---	--	--

סימן א'	תחולה		
סעיף 230א	תחולה	✓	

סימן ב'	תכנון של מרחב מוגן קומתי קדמי		
סעיף 230ב	עקרונות התכן	✓	
סעיף 230ג	שטח המרחב המוגן הקומתי הקדמי במבני מגורים	✓	
סעיף 230ד	מיקום מרחבים מוגנים קומתיים קדמיים	✓	

סימן ג'	כניסה למרחב מוגן קומתי קדמי		
סעיף 230ה	דלת הדף קומתית	✓	
סעיף 230ו	הגנה על דלת הדף קומתית	✓	

סימן ד'	מבנה המרחב המוגן הקומתי הקדמי		
סעיף 230ז	העובי המזערי של חלק המרחב הקומתי הקדמי	✓	
סעיף 230ח	דרישות תכן	✓	
סעיף 230ט	תרשים דוגמאות לפרטי ריתום	✓	

סימן ה'	תכנון של מרחב מוגן דירתי קדמי		
סעיף 230י	שטח המרחב המוגן הדירתי הקדמי	✓	
סעיף 230יא	איסור שימוש במרחב מוגן	✓	
סעיף 230יב	עקרונות התכן	✓	

סימן ו'	כניסה למרחב מוגן דירתי קדמי
סעיף 230ג	הגנה על דלת הדף דירתי

סימן ז'	חלון הדף רסיסים במרחב מוגן דירתי קדמי
סעיף 230יד	מיקום חלון הדף רסיסים
סעיף 230טו	שטח ופרטי חלון הדף רסיסים

סימן ח'	מבנה המרחב המוגן הדירתי הקדמי
סעיף 230טז	תרשים דוגמאות לפרטי ריתום

חלק ג'1	מרחב מוגן מוסדי
---------	-----------------

פרק א'	תחולה
--------	-------

סעיף 231	תחולה
----------	-------

פרק ב'	תכנון של מרחב מוגן קומתי במבני ציבור
--------	--------------------------------------

סימן א'	נתונים כלליים
סעיף 232	עקרונות התכן

הכרה	ידע מלא
------	---------

סעיף 234	גובה ורוחב המרחב המוגן הקומתי
סעיף 235	שימוש במרחב מוגן
סעיף 236	שטח המרחב המוגן

סימן ב'	גישה למרחב מוגן מוסדי
סעיף 237	דרך גישה
סעיף 238	מרחק הליכה
סעיף 239	סוג חדר המדרגות המשמש כנתיב גישה

סימן ג'	כניסה למרחב מוגן מוסדי
סעיף 240	הכניסה למרחב מוגן מוסדי
סעיף 241	דלת הדף מוסדית

סימן ד'	פתח חילוף
סעיף 242	גודל הפתחים ומקומם
סעיף 243	פתרון חלופי

סימן ה'	חלון הדף מוסדי
סעיף 244	מיקום חלון ההדף המוסדי
סעיף 245	חלון הדף מוסדי

סימן ו'	מבנה המרחב המוגן המוסדי
סעיף 246	עומסים
סעיף 247	העובי המזערי של חלקי המרחב המוגן המוסדי

סעיף 248	הבטון		✓
סעיף 249	פלדת זיון		✓
סעיף 250	דרישות תכן	✓	
סעיף 251	תרשים דוגמאות לפרטי ריתום		✓
סעיף 252	דרישות ביצוע	✓	

סימן ז'	אורור וסינון		
סעיף 253	אורור וסינון במרחבים מוגנים מוסדיים	✓	
סעיף 253א	צינורות אורור	✓	
סעיף 253ב	הכנות למיזוג אוויר	✓	
סעיף 253ג	התקנת המערכות	✓	

סימן ח'	מיתקני תברואה		
סעיף 254	בתי כיסא	✓	
סעיף 255	מיתקני תברואה אחרים	✓	

סימן ט'	מיתקני חשמל וקשר		
סעיף 256	אספקת חשמל ומיתקן החשמל	✓	
סעיף 257	מיתקני החשמל	✓	
סעיף 258	הכנת המרחב המוגן הקומתי לקשר טלפון ואנטנה	✓	

		ידע מלא	הכרה
--	--	----------------	-------------

סימן י'	ציפויים, חיפויים וצבע		
סעיף 259	עבודות גימור	✓	
סעיף 260	ציפויים במרחב המוגן	✓	
סעיף 261	בידוד תרמי של קירות המרחב המוגן	✓	

סימן י"א	חומרים דליקים ורעילים		
סעיף 262	שימוש בחומרים	✓	
סעיף 263	אחסון חומרים דליקים ורעילים	✓	

פרק ג'	חדרי מדרגות בבניינים שבהם מרחב מוגן מוסדי		
---------------	--	--	--

סימן א'	חדרי מדרגות בבניינים נמוכים		
סעיף 264	חדר המדרגות בבנין	✓	
סעיף 265	תכנון שלד מהלך המדרגות ונתיב הגישה למרחב המוגן	✓	
סעיף 266	הפתחים בחדר המדרגות	✓	
סעיף 267	נקודות מאור	✓	
סעיף 268	סייג לתחולה בבנין חד קומתי	✓	

סימן ב'	חדרי מדרגות בבניינים גבוהים ורב קומתיים		
סעיף 269	חדר מדרגות מחוזק בבנין	✓	
סעיף 270	מידות חדר מדרגות מחוזק	✓	
סעיף 271	תכנון שלד מהלך מדרגות ונתיב הגישה למרחב המוגן	✓	
סעיף 272	החלק הבולט של חדר מדרגות מחוזק	✓	
סעיף 273	פלדת זיון בחדר מדרגות מחוזק	✓	

סעיף 274	פתחים בחדר מדרגות מחוזק	✓
סעיף 275	נתיב הגישה למרחב המוגן	✓
סעיף 276	נקודות מאור	✓

חלק ג'2 מרחב מוגן ייעודי במוסד בריאות

פרק א' תחולה

סעיף 277	תחולה	✓
----------	-------	---

פרק ב' תכנון של מרחב מוגן ייעודי במוסד בריאות

סימן א'	נתונים כלליים	
סעיף 278	עקרונות התכנון	✓
סעיף 279	גובה ורוחב	✓
סעיף 280	מיגון אזורים במוסד בריאות	✓
סעיף 281	מיגון למיטות אשפוז	✓
סעיף 282	מיגון למרפאה	✓

ידע מלא הכרה

סעיף 283	מיגון נגד רסס	✓
סעיף 284	מרחב מוגן מוסדי במוסד בריאות	✓

סימן ב'	גישה וכניסות למרחב מוגן ייעודי במוסד בריאות	
סעיף 285	דרך גישה	✓
סעיף 286	כניסה למרחב מוגן ייעודי במוסד בריאות	✓
סעיף 287	דלת הדף ודלת הדף ורסיסים למוסד בריאות	✓

סימן ג'	חלון הדף למוסד בריאות	
סעיף 288	חלון הדף למוסד בריאות	✓

סימן ד'	מבנה המרחב המוגן הייעודי במוסד בריאות	
סעיף 289	עומסים	✓
סעיף 290	עובי מזערי של חלקי מבנה וכמויות זיון	✓
סעיף 291	הבטון	✓
סעיף 292	פלדת הזיון	✓
סעיף 293	דרישות תכן	✓

סימן ה'	מערכות אוורור, סינון ומיזוג אוויר	
סעיף 294	התקנת מערכת אוורור וסינון	✓
סעיף 295	כמות אוויר מסונן	✓
סעיף 296	מיקום מערכות אוורור וסינון	✓
סעיף 297	אטימת מעברי צנרת וכבלים	✓
סעיף 298	מיזוג אוויר	✓

סעיף 299	אוויר דחוס	V
----------	------------	---

סימן ו'	מיתקני תברואה	
סעיף 300	מיתקני תברואה	V
סעיף 301	צנרת	V
סעיף 302	מעבר צנרת	V
סעיף 303	צנרת מים, נקזים והרכבתם	V
סעיף 304	סילוק שפכים	V
סעיף 305	תכנון, התקנה ובדיקה	V
סעיף 306	כיורים	V
סעיף 307	אגירת מים	V

סימן ז'	מיתקני חשמל, תקשורת וצנרת ייעודית	
סעיף 308	מיתקני חשמל	V
סעיף 309	מיתקני תקשורת	V

סימן ח'	ציפויים, חיפויים וצבע	
סעיף 310	עבודות גימור	V
סעיף 311	עבודות חיפוי וריצוף	V
סעיף 312	בידוד תרמי	V

	ידע מלא	הכרה
--	---------	------

סימן ט'	חומרים דליקים ורעילים	
סעיף 313	שימוש בחומרים	V
סעיף 314	אחסון חומרים	V

סימן י'	חדרי מדרכות ונתיבי גישה למרחב מוגן ייעודי במוסד בריאות	
סעיף 315	חדרי מדרכות ונתיבי גישה	V

חלק ד'	שונות	
סעיף 316	הוראות כלליות	V
סעיף 317	ביטול	V
סעיף 318	תחילה	V
סעיף 319	הוראות מעבר	V

התוספות		
	התוספת הראשונה	V
	התוספת השניה	V
	התוספת השלישית	V
	תוספת רביעית (החלקים הרלוונטיים לממ"ד וממ"מ)	V
	תוספת חמישית (החלקים הרלוונטיים לממ"ד וממ"מ)	V
	תוספת שישית (החלקים הרלוונטיים לממ"ד וממ"מ)	V

נספח 7 – הוראות למתקני תברואה

הוראות למתקני תברואה – הל"ת

הל"ת – הוראות למתקני תברואה

הכרה	ידע מלא		
פרק 1 הגדרות ופרשנות			
	V	הגדרות	1.1
	V	פרשנות כללית	1.2
	V	שרטוטים	1.3
פרק 2 הספקת מים			
	V	חובת אספקת מי שתיה	2.1
	V	מניעת זיהום מי שתיה	2.2
	V	דרישה למערכות נפרדות	2.3
V		צנרת ואבזרים – חומרים	2.4
V		צנרת ואבזרים – התקנה בבניין	2.5
V		צנרת ואבזרים – התקנה מחוץ לבניין	2.6
V		הצורך במכלי כובד להספקת מים ואגירה	2.8
V		שמירת איכות המים במכלי הכובד	2.9
V		מערכות הגברת לחץ	2.12
V		הספקת מים חמים	2.14
	V	מניעת בזבז מים	2.15.1
	V	התקנת אביזרים חוסכי מים	2.15.2
פרק 3 קבועות שרברבות ומחסומים			
V		קבועות שרברבות	3.1

3.1.1	דרישה מקבועות שרברבות	V	
3.1.2	התאמת הקבועות לתקן ישראלי	V	
3.1.3	גישה לניקוי קבועות	V	
3.1.4	התקנה	V	
3.2	מחסום לקבועה		V
3.2.1	כללי		V
3.2.2	המרחק		V
3.2.3	עומק המחסום		V
3.2.4	גישה למחסום		V
3.3	מידות ומרחבי שימוש		V
3.3.1	הדרישה למרחב שימוש		V
3.3.2	מידת מרחב שימוש		V
3.3.3	מידות מינימליות למרחב שימוש		V
3.3.4	מרחקים מינימליים בין קבועות לקבועות ובין קבועות לקירות		V
3.4	טוחני אשפה	V	
3.5	מחסומי רצפה	V	
3.6	סידורים תברואתיים מינימליים בבניינים		V

	ידע מלא	הכרה
3.6.1	מספר מינימלי של קבועות בבניינים	V
3.6.2	סידורים תברואתיים מינימליים לאנשים עם מוגבלויות	V
3.6.3	סידורים תברואתיים מינימליים בבניינים	V
3.7	שרטוטים	V

פרק 4	מערכת נקזים ואוורים בבניין
	הגנה על חתמי מחסומים
	אופן ומיקום התקנה אסורים
	שיפוע מינימלי לנקזים אופקיים-טבלה
	שינוי כיוון אופקי של נקז הבניין
	חיבור נקז בניין לתא בקרה
	מיקום
	אישור

פרק 5	ביב הבניין
5.1.1	חובת חיבור לביוב ציבורי
5.1.2	איסור חיבור לביב בניין קיים
5.3.5	ביב מתחת לבניין ובסמוך ליסודות
5.4.1	מקום תא הבקרה

פרק 7	נקזי גשמים
7.1	הוראות כלליות
7.2	שיטות ניקוז חצרות

7.3	שיטות ניקוז הגגות והמרפסות	✓
7.4	קולטי מי גשם מהגגות	✓
7.5	מזחילות	✓
7.6	נקזי גם אופקיים	✓

נספח 8 – תקנים

תכנון

1

1.1 – תכן התכנון

ת"י	חלק	כותרת	ידע מלא	הכרה
166	1	כינוי הקומות בבניינים	✓	
789		סטיות בבניינים: סטיות מותרות בעבודות בנייה	✓	
2413		הנחיות להערכת עמידות מבנים קיימים ברעידת אדמה ולחיצוקם		✓
109		משקלם של חומרי בניין ושל חלקי מבנה	✓	
413		תכן עמידות מבנים ברעידות אדמה	✓	
1226		סרטונים למבנים		
	0	כללי	✓	
	1	מבטון ומבטון מזוין	✓	
	2	מבני פלדה	✓	
1547		תכניות ביצוע לבניינים ולעבודות פתוח סביבתי		
	1	דרישות כלליות	✓	
	2	אדריכלות בניין	✓	
	3	שלד הבניין	✓	
	4	ביוב, ניקוז והספקת מים, דלק וגזים	✓	
	5	מיזוג אוויר ואוורור	✓	
	6	חשמל ותקשורת	✓	
	10	עבודות פיתוח וגינון באתר	✓	
	13	איטום	✓	
466		חוקת הבטון		
	1	עקרונות כללים	✓	

1.2 – עומסים

ת"י	חלק	כותרת	ידע מלא	הכרה
412		עומסים במבנים: עומסים אופייניים		✓
414		עומסים אופייניים במבנים: עומס רוח		✓

1.3 – נגישות

ת"י	חלק	כותרת	ידע מלא	הכרה
1918	1	נגישות הסביבה הבנויה		
		עקרונות ודרישות כלליות	✓	
		2.6 מידות אנוש (אנתרופומטריה)	✓	
		2.7 דרך נגישה	✓	
	2	2.9 מכשולים בדרך	✓	
		הסביבה שמחוץ לבניין		
		2.1 דרכים נגישות להולכי רגל	✓	
		2.2 הכניסה לבניין	✓	
		2.3 כבש	✓	
		2.4 מדרגות	✓	

✓		2.6 מדרגות		
✓		2.7 חניות נגישות		
✓		2.11 ריהוט חוץ ומתקני חוץ		
	1.3	פנים הבניין - דרישות בסיסיות		
		2.1 כניסה נגישה לבניין	✓	
		2.2 סף בפתח	✓	
		2.3 דלתות ושערים	✓	
		2.4 דרכים נגישות, לרבות פרוזדורים ומעברים	✓	
✓		2.5 כבשים		
✓		2.6 מדרגות		
		2.8 מעליות	✓	
		2.9 מדרגות נעות ומסועי לכת	✓	
		2.10 מעלונים	✓	
		2.11 שירותים נגשים	✓	
		2.12 מתקן שתיה	✓	

1.4 – מבנים מתועשים

ת"י	חלק	כותרת	ידע מלא	הכרה
2262		בתי קבע מתועשים למגורים: בית יחיד או בית טורי		✓
5412	1	מבנים יבילים ארעיים: מבני מגורים		✓

בטיחות אש

2

2.1 – עמידות אש ובדיקות

ת"י	חלק	כותרת	ידע מלא	הכרה
-----	-----	-------	---------	------

912	תגובה בשרפה של חומרי בניה	
	1	דרישות כלליות
	2	דרישות לבנייני מגורים
	3	דרישות לבנייני משרדים
	4	דרישות למוסדות חינוך
	5	דרישות לבנייני מסחר
	6	דרישות לבתי עינוג ולבנייני התקהלות ציבורית
	7	דרישות לבתי מלון
2931	8	דרישות לבתי חולים
	עמידות אש של אלמנטי בניה	
	1	דרישות כלליות
	3	דרישות לבנייני משרדים

2.2 – בטיחות אש

ת"י	חלק	כותרת	ידע מלא	הכרה
1001	בטיחות אש בבניינים			
	1	מערכות חימום, מיזוג אוויר ואוורור		V

	1.02	מערכות חימום, מיזוג אוויר ואוורור		V
	2.01	מערכות בקרת עשן- בנייני מגורים שגובהם עד 12 מטר	V	
	2.02	מערכות בקרת עשן- בניינים, למעט בנייני מגורים שגובהם עד 12 מטר	V	
	2.03	מערכות בקרת עשן- קניונים, אטריומים וחללים גדולים דומים		V
	2.04	מערכות שחרור עשן - בבניינים חד-קומתיים, למעט בנייני מגורים	V	

בניה ירוקה

3

ת"י	חלק	כותרת	ידע מלא	הכרה
5280	אנרגיה בבניינים			
	1.1	מעטפת הבניין – בנייני מגורים	V	
	1.2	מעטפת הבניין – בנייני משרדים		V
	2	מערכות תאורה		V
	3	מערכות אקלום		V
	4	מערכות אחרות		V
5282	דרוג בניינים לפי צריכת אנרגיה			
	1	בנייני מגורים		V
	2	בנייני משרדים		V
5281	בנייה בת קיימה (בנייה ירוקה)			
	1	דרישות כלליות		V
	2	דרישות לבנייני מגורים	V	
	3	דרישות לבנייני משרדים	V	
	4	דרישות לבנייני מוסדות חינוך	V	

5	דרישות לבנייני אכסון תיירותי		✓
6	דרישות לבנייני מוסדות בריאות		✓
7	דרישות לבנייני מסחר	✓	
8	דרישות לבנייני התקהלות ציבורית	✓	

5 בטון

5.3 – מוצרי בטון

ת"י	חלק	כותרת	ידע מלא	הכרה
5	1	בלוקי קיר		✓
	2	בלוקים למילוי תקרת צלעות		✓

5.4 – עבודות בטון

ת"י	חלק	כותרת	ידע מלא	הכרה
1923		עבודות בטון		
	1	עבודות בטון ייצוק באתר		✓

	2	ייצור אלמנטים מבטון: בטון טרומי- ייצור ומוצרים		✓
--	---	--	--	---

6 פלדה לבניין

ת"י	חלק	כותרת	ידע מלא	הכרה
1225		חוקת מבני פלדה		
	1	כללי		✓
	2.01	הגנה מפני שיתוך - מבוא כללי		✓
	2.02	הגנה מפני שיתוך - מיון סביבות		✓
	2.04	הגנה מפני שיתוך- סוגי משטחים והכנת משטחים		✓
	2.05	הגנה מפני שיתוך - מערכות צבע		✓

9 מערכות הבניין

9.1 – אוורור

ת"י	חלק	כותרת	ידע מלא	הכרה
6210		אוורור לשמירת איכות אוויר נאותה בתוך בניינים		✓

9.2 – אקוסטיקה

ת"י	חלק	כותרת	ידע מלא	הכרה
985	1	בידוד מפני קול נישא באוויר	✓	
	2	בידוד מפני קול הולם	✓	
1004		אקוסטיקה בבנייני מגורים		
	1	בידוד אקוסטי של קירות ותקרות (רצפות) – דרישות ושיטות בדיקה	✓	
	2	בידוד אקוסטי של מכללי דלתות כניסה – דרישות ושיטות בדיקה	✓	
	3	מפלס לחץ הקול הנגרם ממעליות – דרישות ושיטות בדיקה	✓	
	4	מפלס לחץ הקול הנגרם ממתקני תברואה – דרישות ושיטות בדיקה	✓	
1349		תיאור של רעש סביבתי ומדידתו - גדלים ונהלים בסיסיים	✓	

9.3 – איטום מבנים

ת"י	חלק	כותרת	ידע מלא	הכרה
1476		בדיקת אטימות מעטפת הבניין לחדירת מים		
	1	גגות שטוחים ומרפסות	✓	
	2	קירות חיצוניים ופתחים בקירות חיצוניים	✓	
	3	גגות משופעים	✓	
1752		מערכות לאיטום גגות שטוחים מבטון		
	1	התשתית לאיטום	✓	
	2	יריעות ביטומן המותקנות בריתוך	✓	
2752		איטום מבנים מפני חדירת מים ולחות: כללי	✓	

9.4 – בידוד תרמי

ת"י	חלק	כותרת	ידע מלא	הכרה
1045		בידוד תרמי של בניינים: כללי		
	1	בתי מגורים	✓	
	2	מוסדות חינוך	✓	
	3	בנייני משרדים	✓	
	4	בתי מלון	✓	
	5	בתי חולים	✓	
	10	סיווג יישובים לפי אזורי אקלים	✓	
1414		מערכות בידוד תרמי לבניינים		
	1	מערכת טיח תרמי חיצוני	✓	
	2	מערכת טיח תרמי פנימי	✓	
	3	השמת מערכת טיח תרמי חיצוני	✓	

מערכות סולריות

ת"י	חלק	כותרת	ידע מלא	הכרה
579		מערכות סולריות לחימום מים		

1	קולטים שטוחים	✓
1.1	קולטים סולאריים – דרישות כלליות	✓
4	מערכות תרמוסיפוניות – תכן, התקנה ובדיקה	✓
5	מערכות מרכזיות בבניינים	✓
6	מערכות מאולצות דירתיות	✓

אלמנטים בבניין

10

10.1 – גגות

ת"י	חלק	כותרת	ידע מלא	הכרה
215	רעפים			
	1	רעפי חרסית משתלבים	✓	
	2	רעפי בטון משתלבים		✓
	3	לוחות פח דמויי רעפים לסיכוך גגות		✓
1508		פחי סיכוך צורתיים מפלדה		✓
1556		גגות קלים עם סיכוך רעפים		✓

10.2 – דלתות

ת"י	חלק	כותרת	ידע מלא	הכרה
23	מכללי דלתות עץ			
	1	שיטות בדיקה של דלתות		✓
	2	מלבני עץ לדלתות סובבות	✓	
	3	דלתות לבודות סובבות	✓	
	4	דלתות סובבות מעץ מקשי	✓	
1212	5	מכללי דלתות הזזה פנימיות	✓	
	6	מכללים מוגמרים - דלתות סובבות	✓	
		מכללי דלתות אש ומכללי דלתות עשן		
	0	דלתות-אש : עמידות-אש	✓	
	1	דלתות אש סובבות	✓	
	3	דלתות עשן	✓	
4001	4	התקנה של דלתות אש סובבות	✓	
		דלתות אלומיניום		
	1	דלתות מזוגגות שאינן דלתות כניסה ראשית	✓	
1161		מלבני פלדה לדלתות סובבות	✓	

10.3 – חלונות וזיגוג רכיבי הבניין

ת"י	חלק	כותרת	ידע מלא	הכרה
938		לוחות זכוכית שטוחה לשימוש בבניינים		
	1	דרישות כלליות ושיטות בדיקה	✓	
	2	זכוכית שקופה	✓	
	3	זכוכית בטיחות	✓	
	7	יחידות זכוכית בידוד - דרישות כלליות, סיבולות מידות וכללים לתיאור המערכת	✓	
1068		חלונות		
	1	דרישות כלליות ושיטות בדיקה	✓	
	2	חלונות אלומיניום	✓	
	4	חלונות פלדה	✓	
1099		זיגוג בבניינים		
	1.01	תכן השמשה- קביעת מין הזכוכית ועובי השמשה	✓	
	1.02	תכן השמשה - קביעת עמידות השמשה בעומס	✓	
	2	תכן הזיגוג- שמשות ממוסגרות בכל היקפן	✓	
1568		קירות מסך: תכן ותפקוד	✓	

10.4 – תריסים, סורגים ומעקים

ת"י	חלק	כותרת	ידע מלא	הכרה
1509		תריסים		
	1	תריסי רפפה שמסגרותיהם עשויות מתכת	✓	
	2	תריסי גלילה	✓	
	3	רפפות מתכת לתריסים	✓	
1635		סורגים לפתחים בבניינים	✓	
4068		חלונות ותריסים מותקנים באתר		
	1	חלונות ותריסים מאלומיניום	✓	
	2	חלונות ביטחון פנימיים במרחבים מוגנים	✓	
5100		מסתורים בבנייני מגורים	✓	
1142		מעקים ומסעדים	✓	

11 חפויים וגימורים

11

11.1 – אריחים

ת"י	חלק	כותרת	ידע מלא	הכרה
6		אריחי רצפה מטאצו		✓
314		אריחי קרמיקה לחפוי קירות ולריצוף		✓
1353		לוחות אריחי פסיפס מקרמיקה או מזכוכית		✓
1629		מערכות חפוי רצפה באריחי טראצו		✓
1554		לוחות לחפוי		
	1	לוחות מטאצו או לוחות מבטון בציפוי טראצו או בציפוי פלחי אבן, לחפוי מדרגות	✓	
	2	לוחות לחפוי מדרגות : לוחות מאבן טבעית	✓	

11.2 – מערכות חיפוי וריצוף

ת"י	חלק	כותרת	ידע מלא	הכרה
5566		מערכת רצפה מאבן טבעית		
	1	לוחות ואריחים לריצוף (ג-ד)		✓
	2	ריצוף (ג-ד)		✓
1555		מערכות פסיפס ואריחי קרמיקה לריצוף וחיפוי בבניינים		
	1	חיפוי חוץ		✓
	3	ריצוף		✓
3306		מערכת רצפה מאבן פולימרי		
	1	אריחים		✓

11.3 – חיפוי אבן

ת"י	חלק	כותרת	ידע מלא	הכרה
1872		חיפוי באבן מלאכותית		
	1	יחידות אבן מלאכותית	✓	
	2	חיפוי קירות בשיטת הקיבוע הרטוב (ג-ד)	✓	
2378		קירות מחופים באבן טבעית (ב-ד)		
	1	אבן טבעית לחיפוי ודרישות כלליות ממערכת החיפוי (ב-ד)	✓	
	2	קירות מחופים בקיבוע רטוב (ב-ד)	✓	
	3	קירות מחופים בקיבוע יבש (ב-ד)	✓	
	4	קירות מחופים בשיטת ההדבקה בשילוב קיבוע מכני	✓	
	5	אלמנטים טרומיים מחופים ושיטות חיפוי מתועשות באתר	✓	
	6	קירות מחופים בשיטת הקיר הכפול	✓	

11.4 – ריצוף

ת"י	חלק	כותרת	ידע מלא	הכרה
2279		התנגדות להחלקה של משטחי הליכה קיימים ושל מוצרים חדשים המיועדים למשטחי הליכה	✓	

5449		מצעים לחיפוי רצפה וציפויי גימור לרצפות: פנים	✓	
------	--	--	---	--

11.5 – חומרי מילוי ודבקים

ת"י	חלק	כותרת	ידע מלא	הכרה
4004	1	דבקים לאריחים: הגדרות ודרישות		✓
1661	1	חומרי מילוי למישקים: דרישות, מיון וכינוי		✓

11.6 – קירות ומחיצות

ת"י	חלק	כותרת	ידע מלא	הכרה
-----	-----	-------	---------	------

	V	קירות לא-נושאים (ג-ד)	1523
	V	תפקוד מחיצות המותקנות בבניינים	1503
	V	מערכות של ציפויים וחיפויים פנימיים במרחבים מוגנים	5075
	V	מחיצות, חיפויים פנימיים ותקרות תותב לא פריקות מלוחות גבס (ג-ה)	1924
		תקרות תותב פריקות	5103
V		1 כללי תכן	
V		2 דרישות תפקוד של רכיבים ומכללים	
	V	3 כללי התקנה ותחזוקה (4-9)	
V		4 כללי תכן והתקנה במקלטים	

11.7 – מוצרי גבס

ת"י	חלק	כותרת	ידע מלא	הכרה
1504		בלוקי גבס		V
1490		מחיצות וחיפוי גבס		
	1	לוחות		V
	3	חומרי איחוי והחלקה		V
	4	רכיבי שלד לא נושא מפח פלדה		V

11.8 – ריהוט מובנה

ת"י	חלק	כותרת	ידע מלא	הכרה
816		תיבת מכתבים	V	
4376		ארונות תשתית ממתכת להתקנה בתוך בניינים	V	
440		משטחי עבודה		
4440	1	משטחים מאבן טבעית		V
	2	משטחים מאבן פולימרית		V
4491		לוחות אבן פולימרית למשטחי עבודה		V

תשתיות ופיתוח השטח

12

12.2 – אריחים

ת"י	חלק	כותרת	ידע מלא	הכרה
2142		בטיחות בשטחים פתוחים		
	1	פתרונות להפרשי גבהים: פתרונות באזורים מבונים	V	
4273		גדרות פלדה		
	1	עקרונות כלליים		V
	2.01	רכיבים לגדרות מרושתות פלדה מרוחקות		V

V		גדרות מרשתות פלדה מרותכות	2.02
---	--	---------------------------	------

מלאכות	13
--------	----

13.1 – מלאכה

ת"י	חלק	כותרת	ידע מלא	הכרה
1861		כללים למדידה של עבודות בנייה		
	3	עבודות בטון ובניה	V	
	4	עבודות גמר-טיוח, ריצוף וחיפוי, צביעה ועבודות אבן	V	
	5	עבודות נגרות, מסגרות ואלומיניום	V	
	6	עבודות מיזוג אוויר ואוורור		V
	7	עבודות חשמל ותקשורת		V
		עבודות צבע בבניינים		
1922	1	דרישות כלליות		V
	2	פלדה לא מבנית		V

נספח 9 – תכניות מתאר ארציות

תמ"א 35 - תכנית מתאר ארצית משולבת לבניה, לפיתוח ולשימור

תמ"א 38 - תכנית מתאר ארצית לחיזוק מבנים קיימים בפני רעידות אדמה (נוסח משולב)

הנושאים המופיעים בשתי תכניות מתאר ארציות אל הינם בעלי השפעה מכרעת על המרקם העירוני ומגמות התכנון ולפיכך הידע הנדרש בהן הינו ברמת ידע מלא.

תכניות ארציות: ת.מ.א. 3, 10-23,32,34,36,37 ואחרות כלליות ברמת הכרה בלבד.

